

Báji Patay András

cimzetes vezérőrnagy, kerületi parancsnok.

Született 1837. év október 28-án Mezőkászony községben (Bereg vármegye). Református vallású. Földbirtokos fia. Gondos családi nevelés mellett a főgimnáziumot jó eredménnyel végezte. A jogi képesítést megszerezte s az államvizsgát letette. 1857 október 1-én, mint hadapród, felavattatott a cs. kir. 4. huszárezredhez. Tizedessé 1858 április 1-ével, szakaszvezetővé 1859 április 1-ével lépett elő. 1859 május 1-ével a cs. kir. aradi önkéntes huszárosztályhoz helyeztetett s itt lépett elő ugyanezen nappal II. osztályu lovashadnaggyá. 1859 október 1-ével osztályával együtt a cs. kir. 13. huszárezredbe osztatott. 1860 május 1-ével — mint hadnagy — rangja fentartása nélkül — két évi illetékkel kielégítve, kilépett a cs. kir. sorhadból. Előbb atyja ősi 3000 holdnyi birtokán gazdálkodott, majd a közigazgatási pályára lépett és Szabolcs vármegyének főszolgabírája, később másodalispánja lett. Közben Nagyvárad és Debrecen városok főispánjává neveztetett ki Ófelsége által. 1869 augusztus 10-én a m. kir. honvédség szabadságolt állományában lovasszázadosná neveztetett ki. 1870. és 1872. években bevonult a m. kir. honvédséghez az őszi gyakorlatokra 35—35 napra, 1874. évben pedig a m. kir. 15. honvédlövasszázadhoz kéthavi tetteges szolgálatra Nyíregyházára. 1877 december 1-től 1878 április 30-ig a honvédtörzstiszti tanfolyamot hallgatta Budapesten megfelelő eredménnyel. 1878 május 1-től a m. kir. 2. lovasszázad II. osztályánál augusztus 30-ig próbaszolgálaton. Ezen nappal ismét szabadságoltatott. 1881 december 16-ával a honvédelmi minisztérium csendőrségi XI. ügyosztályába vezényeltetik, mint szab. áll. honvédlövasszázados.

1882 április 9-től a m. kir. 2. számú csendőrparancsnoksághoz osztatott be hathavi próbaszolgálatra. Ez év november hó 1-én, a csendőrtiszti szakvizsgának Szegeden történt letétele után, véglegesített s őrnaggyá 1882 november hó 1-én ki-nevezetvén, szemléstörzstiszti minőségben november 28-ával a m. kir. 1. számú csendőrkerületi parancsnokság törzséhez Kolozsvárra helyeztetett. 1883. évben csendőrparancsnokhelyettes. 1884 augusztus hó 24-én csendőrkerületi parancsnokká neveztetett ki. Mint alezredes, előlépett 1885 november 1-én, ezredessé pedig 1888 november 1-én. 1893 november 3-ával kerületi parancsnoki minőségben a m. kir. IV. számú csendőrkerülethez helyeztetett. Ezt parancsnokolta 1897 augusztus 1-én történt nyugállományba helyezéséig, amikor is részére a címzetes vezérőrnagyi jelleg a legkegyelmesebben adományoztatott. Kassán telepedett le, honnan Pestszentlőrincre költözött, hol haláláig lakott. 1916. évben halt meg. Pestszentlőrincen helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1874. évben, mint Debrecen és Nagyvárad városok főispánja — saját kérelmére történt — felmentése alkalmából, ezen állásában teljesített sikeres szolgálataiért legfelsőbb elismerésben részesült. 1885. évben az alája rendelt tiszti alosztályoknál és egyes örsöknél megvizsgálás alkalmával talált legpéldásabb rend, a közigazgatás és közbiztonsági szolgálat buzgó és önfeláldozó teljesítéseért a belügy- és honvédelmi miniszterek részéről őszinte elismerés és megelégedés nyilvánított. 1891. év december 17-én kelt legfelsőbb elhatározással — hosszas, eredménydus és kitünő szolgálatai elismerésül — részére a III. osztályu Vaskorona-rend adományoztatott.

Patay ny. tábornok elsőizben 1862. évben nősült. Neje Ebesi Török Gabriella volt. Ezen házasságából három fiugyermek származott. András, aki 1913-ban Bereg vármegye főispánja lett, István, aki a haditengerészetnél szolgált és Tibor, aki fiatalon hunyt el. 1876. évben nejétől elvált s 1891. évben újból nősült, feleségül vevén özvegy Nagykállói Kállay Ákosnét, Láner Ilonát. Ezen házasságából gyermek nem származott. Magyarországon kívül Ausztriát, a fiumei partokat és Velencét ismerte. Magyarul és németül tökéletesen beszélt.

Patay ny. tábornok a lovasságnál kiváló és edzett lovasnak bizonyult. Igen bő és alapos lóismerettel rendelkezett. A pótlóvak idomításánál és az ujoncok beoktatásánál nagy szorgalmat fejtett ki a legjobb eredménnyel. Erős testalkata a fáradalmak elviselésére jól alkalmassá tette. A csendőrségnél úgy szemléstörzstiszti és parancsnokhelyettesi, mint kerületi parancsnoki alkalmaztatásában kiváló eredménnyel működött. Komoly, nyílt jellemű, igen becsvágyó, a kötelességérzetűl és a szolgálat érdekétől áthatott, lovagias gondolkodású tiszt volt. Hivatásszerű kötelmeit teljesen ismerte s azoknak a legjobban megfelelt. Elöljárói iránt hűséggel és feltétlen engedelmességgel, alárendeltjei iránt a megkívánt szigorral és gondoskodó szeretettel viseltetett. Éles ítéletű, harcos kedvű, az intézményhez hűségesen ragaszkodó s annak érdekeiért mindenkor sikrazzállani tudó parancsnok volt, kinek a dolgok iránt való helyes érzéke, a fejlődés szeretete és a tehetség tisztelete mélyen élt a szívében.

Földvári báró Földváry Lajos

csász. és kir. kamarás, ezredes, kerületi parancsnok.

Született 1839. év február hó 12-én Budapesten. Római katolikus vallású. Főnemes fia. A szülői háznál előkelő és gondos nevelésben részesült. 1854 április 13-án — mint hadapród — avattatott fel a cs. kir. 16. számú gyalogsorezredhez nyolc évi sorhad- és két tartalékévi kötelezettség mellett.

Másodosztályu hadnaggyá 1855 március 1-én lépett elő. 1858 augusztus hó 8-án a számfelettiék létszámába helyeztetett »a tetteges állományba való hozataláig«. 1859 április hó 15-én ténylegesített és áthelyeztetett a János főherceg nevét viselő cs. kir. 1. számú dragonyosezredhez, ugyanezen nappal lépve elő I. osztályu hadnaggyá. 1859 június 1-én főhadnaggyá nevezetett ki. Mint főhadnagy résztvett az Olaszország elleni hadjáratban, különösen a június 24-én lefolyt solferinói ütközetben, hol vitézül harcolt. 1859 október 1-ével — betegsége miatt — egy évi időtartamra ismét a létszámfelettiék állományába helyeztetett. Abból felgyógyulván, tovább folytatta tényleges szolgálatát. 1866 július 11-én a cs. kir. 13. számú huszárezredhez helyeztetett. Ez évben résztvett a Poroszország elleni hadjáratban. 1866 december végével kérelmezte a tartalékba való helyezését. 1870 február 7-ével ezen ezredtartalék állományában II. osztályu századossá nevezetett ki; majd 1882 június 26-án kelt legfelsőbb elhatározással részére a címzetes őrnagyi jelleg adományoztatott. Ez év november hó 20-ával szolgálaton kívüli viszonyból, hova időközben helyeztetett, próbaszolgálatra a m. kir. csendőrséghez vétetett fel és osztatott be a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz. Itt 1883 június 1-ével valóságos őrnaggyá nevezetett ki. A csendőrségi szakvizsgát még ezen évben jó eredménnyel tette le. Véglegesítése után ezen csendőrpáncsnokság páncsnokhelyettesévé nevezetett ki. 1883—1886 július 18-ig csendőrkerületi páncsnokhelyettes, ezen naptól ideiglenes kerületi páncsnok. Alezredessé 1891 november 1-én nevezetett ki és ugyanezen nappal a m. kir. II. számú csendőrkerület páncsnokává. E minőségben 1893 december 3-ával az I. számú csendőrkerülethez helyeztetett. Egy évvel később, 1894 december 18-án visszatért Szegedre, mint kerületi páncsnok. Ezredessé 1895 május 1-ével nevezetett ki. 1897 augusztus hó 28-án kelt legfelsőbb elhatározással ez év szeptember 1-ével — saját kérelmére — nyugállományba helyeztetett. 1899. évi július hó 5-én meghalt Szegeden.

Birtokosa volt a hadiéremnek. 1862 december 19-én részére a cs. kir. kamarási méltóság a legkegyelmesebben adományoztatott. 1897. évben hosszú időn át — mint csendőrkerületi páncsnok — tanusított odaadó és eredményes működéséért, nyugállományba helyezése alkalmával a III. osztályu Vaskorona-renddel tüntettetett ki.

Báró Földváry ezredes nőtlen ember volt. Magyarul, németül, olaszul tökéletesen, franciául és lengyelül jól beszélt. Magyarországon kívül beutazta Tirolt, Porosz- és Olaszországot a hadjárat alkalmából ismerte meg.

Báró Földváry ezredes szilárd, tiszta jellemű, komoly és nyugodt véralkatu, lovagias gondolkodású tisztként jellemzett. Igen jó szellemi képességgel és felfogással rendelkezett. Kőte-

lességeit teljes mérvben ismerte s azokat gyorsan, pontosan és helyesen teljesítette. Igen szorgalmas és belső tevékenységi ösztönből a legjobb eredménnyel működő parancsnok volt. Elöljárói iránt ragaszkodó, velük szemben nyílt és meggyőződéssel engedelmes, egyenrangúak irányában barátságos és előzékeny, alárendeltjeivel szemben határozott és jóakaró volt, azok bizalmát és ragaszkodását bírta. A fegyelmet és rendet helyesen kezelte. A közszellemre igen jó hatást gyakorolt. Az alatt az aránylag rövid idő alatt, melyet az intézménynél töltött, nemes ambícióval fáradt állását méltóan betölteni s az intézmény érdekeit hűen szolgálni, tehetségét, tudását annak szentelni.

Kézdivásárhelyi Papp Mihály

ezredes, kerületi parancsnok.

Született Kézdivásárhelyen 1844 április hó 22-én. Református vallású. Cs. kir. hadnagy és határőrvidéki ügyvéd fia. Nevelését a nagyszebeni gimnáziumban nyerte. Katonai szolgálata előtt megyei törvényszéki tisztviselő volt. A m. kir. honvédségben szabadságolt állományu hadnaggyá 1870 március 5-én kelt legfelsőbb elhatározással nevezetett ki s beosztatott a m. kir. 24. számú háromszéki honvédszászlóaljhoz. Tényleges állományu főhadnaggyá 1874 május 1-ével nevezetett ki. 1881 június 1-ével a m. kir. 30. számú kolozsi honvédszászlóaljhoz helyeztetett át, mint állandó századparancsnok. II. osztályu századossá 1882 május 1-ével nevezetett ki. 1882 május 2-ával próbaszolgálatra rendeltetett be a m. kir. csendőrséghez, a m. kir. I. sz. csendőrpáncsnokság állományába. Elméleti kiképzésben a nagyszebeni szárnynál részesült. I. osztályu századossá 1883 május 1-én lépett elő. Előbb Kolozsváron, később Brassóban szárnyparancsnok. 1885 május 1-ével a m. kir. VI. számú csendőrkerülethez helyeztetett szárnyparancsnoki minőségben Székesfehérvárra. Itt szolgált 1886 július 31-ig. Augusztus 1-étől ugyancsak Székesfehérváron kerületi páncsnokhelyettes. Őrnaggyá 1890 május 1-ével lépett elő. 1893 november 3-án helyeztetett át — mint kerületi páncsnokhelyettes — a II. számú csendőrkerülethez. E hónap 27-én nevezetett ki ezen kerület páncsnokává. Alezredessé 1894 május 1-én lépett elő. Mint kerületi páncsnok 1894 június 7-ével Kolozsvárra helyeztetett. Ezredessé 1897 április 25-én nevezetett ki. Szolgálati állásától 1898 szeptember 25-én mentetett fel, miután idült izületi csúsz és fülbaja miatt huzamosabb időn át beteg volt s betegségéből fel nem gyógyult. A saját kérelme alapján megajtott felülvizsgálat eredményeként 1898 december 17-én kelt legfelsőbb elhatározással nyugállományba helyeztetett. Kolozs-

váron telepedett le. Itt halt meg 1912. évben. A házsongárdi köztemetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1898. évben a hosszas és jó szolgálatai elismerésül, nyugállományba helyezésével egyidejűleg, legfelsőbb megelégedés adatott tudtára. Birtokosa volt a jubileumi emlékéremnek. Ellenség előtt nem szolgált.

Papp ezredes nőtlen ember maradt. Magyarul tökéletesen, németül kielégítően beszélt. Csak Magyarországot ismerte. Mint csapattiszt jól megfelelt. Irodai szolgálatban jelesen működött. Jó szellemi képességgel és felfogással birt. Sokat tartott magára és sok önbecsérzettel rendelkezett. Mint csendőrtiszt kötetmeit jól ismerte s a szolgálata minden ágazatában kiváló jártasságra tett szert. Elöljárói irányában engedelmes, alárendeltekkel szemben gondoskodó, bár kissé rideg. Azok bizalmát birta. A közszellemre előnyösen hatott. Barátságos, szívélyes, előzékeny, gavalléros gondolkodásu, jó bajtárs volt.

Sugár Miklós

I. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Született Abaujszántón 1849 január hó 1-én. Római kath. vallásu. Polgár fia. A gimnázium hét osztályát Kassán jó sikerrel végezte. 1867 január 22-én avattatott fel a báró Bamberg nevét viselő cs. kir. 13. számú gyalogezredhez, mint önként jelentkező, a törvényt szabta szolgálati kötelezettség mellett. Tizedessé 1867 július 1-én lépett elő. 1867/69. években a hadosztályiskolát kitűnő eredménnyel végezte. 1869 november 1-én neveztetett ki hadapróddá és e rendfokozatban helyeztetett át 1870 április 1-vel a Miklós orosz nagyfejedelem nevét viselő cs. és kir. 2. számú huszárezredhez. Mint hadapród, előadóként lett alkalmazva az ezred előkészítő iskolában. Hadnaggyá 1870 november 1-én, főhadnaggyá 1875 május 1-én lépett elő. 1870—72. években századtiszt, 1872 március 15-től július végéig tanár a tábori rendőrtanfolyamban, 1873. évben ismét ugyanott tanár; 1874. évben az ezred altisztképző iskola parancsnoka, október 31-ig századtiszt. 1874 november hó 1-től a nagyszombati dandártisztiskola hallgatója, mely iskolát 1875. évben elméletileg kitűnő, gyakorlatilag jó sikerrel végezte. 1877. évben ismét a nagyszombati táborirendőrtanfolyam parancsnoka. Ezt megismételte 1878. évben, illetve az 1879. évben is. 1880. és 1881. években századtiszt, majd századparancsnok. 1882 július 15-én beosztatott próbaszolgálatra a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz a cs. és kir. 7. számú huszárezredtől, hova időközben helyeztetett át. Annak sikeres befejeztével 1882 november 10-ével mint szárnyparancsnok nyert alkalmazást. II. oszt. századossá 1882 november 1-vel,

BECKERS ALFONS

HAMBURGER LAJOS

KLEMM JUSZTINIÁN

GERGELY FERENC

KOTZ KAROLY

SZELESTEY KÁROLY

SZILÁGYI BERTALAN

I. osztályu századossá 1883 május 1-vel neveztetett ki. Mint szegedi szárnyparancsnok halt meg férfigorának delén, 1884. év április 15-én. Tragikus körülmények között — egy szerelmi viszonyából kifolyólag — lett öngyilkos. A szegedi Szent Rókus-temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Emlékét márványoszlop jelzi.

Kitüntetései: 1873. évben a tábori rendőrtanfolyam parancsnokaként kiváló működéséért hadparancsnöksági elismerésben részesült; 1877. évben ugyancsak a táborirendőrtanfolyamban fáradhatatlan buzgósága által és gyakorlati módon elért igen jó sikeréért ugyancsak hadparancsnöksági elismerésben részesítettett.

Sugár százados nőtlen ember volt. Magyarul és németül tökéletesen beszélt. Magyarországon kívül Morvaországot ismerte helyőrségelése során. Jó vivő, uszó és igen jó tereprajzoló volt. Ellenség előtt nem szolgált.

Sugár százados tizenöt évi csapatszolgálat után lépett át a m. kir. csendőrség állományába. A csapattól kapott kétrendbeli írásbeli megdicsérései is igazolják, hogy igen jól használható tisztnek bizonyult. Komoly, buzgó, szolgálatkész, becsvágyó jelleméért és egyéniségeért előljárói és alárendeltjei egyaránt becsülték és tisztelték. A csendőrségnél alig két évet szolgált. Különösebb érdemeket szereznie módjában nem állott, de arra korán bekövetkezett halála miatt alkalma sem lehetett.

Ederer Nándor

cimzetes alezredes, kerületi parancsnok-helyettes.

Született a morvaországi Neustadtban 1849 július hó 17-én. Honilletékessége Fehértemplom (Temes vármegye). Római katolikus vallásu. Cs. kir. százados számvivő fia. Székesfehérváron az alreált, Hainburgban a gyalogszázadiskolát jó eredménnyel végezte. 1867 szeptember 1-én a hainburgi gyalogszázadiskolából — mint tizedes — avattatott fel a cs. kir. 6. huszárezredhez hat évi szolgálati kötelezettséggel. Ezredhadapród 1867 szeptember 9-ével, tiszthelyettes 1868 október hó 5-ével. Hadnaggyá 1869 április 25-ével lépett elő s május 1-ével helyeztetett a Ferencz József császár nevét viselő cs. kir. 1. sz. huszárezredhez. Az 1869—1870. években századtsiszt, 1870 május 1-től utászszakasziparancsnok. 1872 október 1-től a dandártiszti iskola hallgatója Aradon. A vizsgát kitűnő eredménnyel tette le. 1874. évben utászparancsnok. 1874 május 1-én főhadnaggyá neveztetett ki. 1875. évben századtsiszt. 1876/77. években éllelmezőtiszt csapatánál. 1877 szeptember 1-ével a tartalékállományba helyeztetett. A m. kir.

csendőrséghez próbaszolgálatra 1882 július 6-ával vétetett fel s osztatott be a m. kir. 2. számú csendőrparancsnoksághoz. Ez évben tette le a csendőrtiszti szakvizsgát s véglegesítettén, december 1-ével szakasparancsnoki minőségben a m. kir. 4. számú csendőrparancsnoksághoz helyeztetett. II. osztályu századossá 1883 május 1-én neveztetett ki. Szárnyparancsnok Kassán. Szeptember 1-ével a m. kir. 1. számú csendőrparancsnoksághoz helyeztetik szárnyparancsnoknak Kolozsvárra. 1884 május 1-én I. osztályu századossá lépett elő. December 1-ével a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz helyeztetett. Előbb szárnyparancsnok Lugoson, majd 1888. év május 1-ig Nagykikindán. E nappal a m. kir. IV. számú csendőrkerülethez helyeztetett szárnyparancsnoknak Miskolcra. 1890. évi május hó 1-ével kerületi parancsnok-helyettesként Kolozsvárra helyeztetett. Őrnaggyá 1892 május 1-ével, alezredessé 1896 november 1-vel neveztetett ki. Mint kerületi parancsnokhelyettes 1901 augusztus 26-ig működött, saját kérelmére történt nyugállományba helyezése napjáig, amikor is részére a címzetes ezredesi jelleg díjmentesen a legkegyelmesebben adományoztatott. Kolozsváron telepedett le. Budapesten 1906 november hó 23-án halt meg a Schwartzter-féle szanatóriumban. A farkasréti temetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1885. évben kiváló figyelmet érdemlő buzgó és fontos szolgálati feladatának megfelelő működéseért honvédelmi miniszteri dicsérő elismerésben részesített. 1888. évben az 1887. tavaszán Délmagyarországon pusztító árvíz alkalmával a védekezési és mentési munkálatoknál tanúsított önfeláldozó és sikeres tevékenységeért ismét honvédelmi miniszteri dicsérő elismerésben részesült. 1889. évben Torontál vármegyében dúló árvízveszély alkalmával tanúsított önfeláldozó tevékenységeért szintén honvédelmi miniszteri dicsérő elismerésben részesült. Birtokosa volt 1897. évtől a II. osztályu katonai tiszti szolgálati jelnek és 1898. évtől a jubileumi emlékéremnek.

Éderer ezredes nős ember és egy leánygyermek atyja volt. Magyarországon kívül Gácsországot ismerte helyőrségelése révén. Ellenség előtt nem szolgált. Magyarul, németül tökéletesen, szerbül jól beszélt. A sportágak közül a vívásban, tornászásban, uszásban és lovaglásban volt jól jártas. Igen jó lövész és rajzoló volt; festésszettel is szívesen foglalkozott.

Éderer ezredes mint lovassági tiszt teljesen megfelelt szolgálatának.

A csendőrségi szolgálat minden ágazatában nagy jártaságra tett szert. Elméletileg és gyakorlatilag jól képzett, szorgalmas, minden irányban buzgó, tevékeny és igen eredményesen működő tiszt volt. Működése a tevékenységi ösztön és a szolgálat iránt való előszeretetből származott. Előljáróival szem-

ben fegyelmezett, engedelmes, nyílt és előzékeny, alárendeltjei iránt határozott, szigorú és jóakaratu. A fegyelemre előnyös befolyást gyakorolt. Általános társadalmi műveltsége révén, bár visszavonultan élt, előljárói, bajtársai és a polgári társadalom előtt általános tiszteletnek örvendett.

Horváthi Horváthy Albert

1. oszt. százados, szárnyparancsnok.

Született a hontmegyei Nagycsalomia községben 1845 június hó 5-én. Ágostai evangélikus. Földbirtokos és megyei főpénztárnok fia. A főgimnázium nyolc osztályát jó sikerrel végezte. Szolgabíró lett Hont megyében. Katonai szolgálatát 1869 augusztus 18-án kezdte meg a m. kir. 21. számú honvéd lovasszáznál. Szabadságolt állományu hadapróddá 1871 november 1-én lépett elő, miután a szabadságolt állományu hadapródvizsgát kitűnő sikerrel tette le. Ugyanezen nappal egyidejűleg hadnaggyá neveztetett ki. 1875 május 1-én szabadságolt állományu főhadnaggyá lépett elő s áthelyeztetett a m. kir. 8. számú honvédhuszárezredhez. 1875—76. évben pótcsapatparancsnok, közben ezredsegédtiszt lett s 1878 május 1-től 1880 november 20-ig ezen beosztásban is maradt. 1880/81. években a központi lovastiszi iskolát jeles eredménnyel végezte Jászberényben. A m. kir. csendőrséghez 1882 július 1-ével helyeztetett át. Beosztatott a m. kir. 3. számú csendőrparancsnoksághoz, hol a csendőrtiszti szakvizsgát jó eredménnyel tette le. Főhadnaggyá 1883 február 26-ával, II. osztályu századossá 1883 november 1-ével lépett elő. 1883 szeptember 1-ével a m. kir. 4. számú csendőrparancsnoksághoz helyeztetett szárnyparancsnoki minőségben Miskolcra. I. osztályu századossá 1884 november 1-én neveztetett ki. 1885 november hó 19-től szolgálatot nem teljesített. Mint rokkant, 1886 augusztus 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett. Nyugdíjaztatása után földbirtokára, a hontvármegyei Kővára vonult vissza gazdálkodni.

Horváthy százados nős ember volt és három gyermek atyja. Magyarul és németül tökéletesen beszélt. Ellenség előtt nem szolgált. Komoly, határozott jellemű, nyugodt vérmérsékletű, igen rokonszenves megjelenésű, jó szellemi képességgel és felfogással bíró tiszt volt. Mint csapattiszt, jól minősített. A csendőrségnél alig pár évig teljesített szolgálatot. Elméletileg igen jól képzett, kötelességtudó, alosztályánál fegyelmet és rendet tartó parancsnok volt.

Somlyói és óvári Szilágyi Bertalan

alezredes, kerületi parancsnok.

Született Kolbassa községben (Zemplén vármegye) 1851. április hó 13-án. Református. Földbirtokos fia. A gimnázium elvégzése után a sárospataki jogi főiskola első évfolyamát jó sikerrel hallgatta. Mint közhonvéd, 1871. március 5-én avatott fel — rendes sorozás útján — a m. kir. 40. számú zempléni honvédszászlóaljhoz a törvényes szolgálati kötelezettség mellett. Ez évben a honvédkerületi tisztképző iskolát jó eredménnyel végezte. Hadapróddá még azon év október 20-án neveztetett ki. 1871. november 13-án a m. kir. 56. számú trencsén-nyitrai honvédszászlóaljhoz helyeztetett. Előbb november 1-én hadnaggyá lépett elő. 1872. december 1-én a m. kir. 40. számú zempléni, 1873. november 13-án a m. kir. 34. számú máramaros-ugocsai zászlóaljhoz helyeztetett. Főhadnaggyá 1878. november 1-én lépett elő. E hónap 21-én a m. kir. 41. számú szabolcsi honvédszászlóaljhoz helyeztetett. A zászlóaljaknál részben század-, részben nyilvántartási- és segédtsízt. 1874—75. évben a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamának hallgatója jó eredménnyel. 1877. évben dandár-segédtsízt. 1878. évben zászlóalj-segédtsízt. 1879. évben állandósított századparancsnok. 1880. évben fegyvertiszt. 1881. évben századparancsnok. Próbaszolgálatra a m. kir. 1. számú csendőrparancsnoksághoz 1882. augusztus 12-én osztatott be. Elméleti kiképzése befejeztével a marosvásárhelyi szakaszparancsnokság vezetésével bízott meg. 1883. évben tette le jó eredménnyel a csendőrtisztí szakvizsgát. Ez év február 1-ével a m. kir. 4. számú csendőrparancsnoksághoz helyeztetett első szárnyparancsnokul Ungvárra. 1884. május 1-ével II. osztályu, 1858. május 1-ével I. osztályu századossá mozdíttatott elő. Kassára szárnyparancsnokul 1892. évben helyeztetett. 1895. július 1-től a másodtörzstiszt teendőivel bízott meg a kolozsvári csendőrkerületnél. Őrnaggyá 1895. november 1-ével neveztetett ki. 1896. március 21-én kerületi parancsnok-helyettesi minőségben Kassára helyeztetett. Itt 1897. november 28. óta kerületi parancsnok. Alezredessé 1898. május 1-ével lépett elő. 1900. július 27-én Őfelsége elrendelte a szolgálati alkalmazása alól való felmentését, október 7-én pedig a nyugállományba helyezését. Szilágyi alezredes Ránk-fürdőn telepedett le. 1902. évben nyugdíjának megtartása mellett tisztirendfokozatáról lemondott. Kassán halt meg 1904. évi augusztus 30-án.

Kitüntetései: birtokosa volt a II. oszt. tiszt katonai szolgálati jelnek és a jubileumi emlékkeresztnek.

Szilágyi alezredes nősemler volt és négy fiugyermek atyja. Feleségével Demeczky Natáliával 1877. január hó 2-án keltek egybe. Neje 1898. évben meghalt. Szilágyi alezredes

egész Magyarországot ismerte. Ellenség előtt nem szolgált. Magyarul tökéletesen, németül és tótul kielégítően beszélt.

Mint csapatbeli tiszt igen jól volt kiképezve. A harctéri, tábori szolgálatban ügyes, találékony és jó oktató volt. Igen engedelmes ember. Önképzésén nagy tevékenységgel, eredményesen fáradozott.

Mint csendőrtiszt kötelmeit jól ismerte, s azoknak a legpontosabban megfelelt. Szolgálatában igen buzgó, érdeklődő, öntevékeny és teljesen megbízható volt. Alacsony, zömök természetű, komoly kedélyű, szilárd jellemű, igen jó szellemi tehetséggel rendelkező. Alosztályát és később kerületét fegyelemben és rendben tartotta. Visszavonultan inkább családjának élt, de a társaságban is jól érezte magát. Előjárói irányában meggyőződésből engedelmes és nyílt, alárendeltjeivel szemben megfelelő szigorú, jóakaratu és gondoskodó volt.

Szelestey Károly

cimzetes tábornok, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőhelyettese.

Született Nagytőre községben, Bars vármegye, 1847. február 1-én. Református. Földbirtokos fia. Gyenge testalkata folytán iskoláit csak 8 éves korában kezdte meg. Az elemi osztályokat Nagyd községben, a gimnáziumot pedig Selmecbányán végezte, ahol érettségi vizsgát is tett. 1869. augusztus 24-én rendes sorozás útján mint közhonvéd avatott fel a m. kir. 61. barsi honvédszászlóaljhoz a törvényt szabta kötelezettséggel. Katonai szolgálatát 1870. augusztus 1-én kezdte meg. Tizedessé 1870. szeptember 12-én, szakaszvezetővé 1871. szeptember 8-án lépett elő. Ugyanezen évben a pozsonyi honvédkerületnél a tisztképző tanfolyamot kitűnő eredménnyel végzén, 1871. október 20-án hadapróddá, november 20-án hadapród-tiszt helyettesé, 1872. február 29-én pedig hadnaggyá neveztetett ki. 1873—74. években századtsízt, 1875-ben zászlóalj-segédtsízt. 1876. évben résztvett az ógyallai lovaglóiskolában. 1877. szeptember 22-től hallgatója a Ludovika Akadémia felsőbb tisztképző tanfolyamának. 1878. évben beosztást nyer a honvédelmi minisztérium első ügyosztályába, mint tartósan vezényelt. Ez év november 1-től főhadnagy. 1879. október 1-ével kineveztetett a Ludovika Akadémia segédtsíztjévé. 1880. október 1-ével áthelyeztetett a m. kir. 52. nógrádi honvédszászlóalj állományába Balassagyarmatra. 1882. július 1-én saját kérelmére próbaszolgálatra osztatott be a m. kir. csendőrséghez, az első számú csendőrparancsnoksághoz. Ez évben »jó« eredménnyel tette le a csendőrtisztí szakvizsgát Kolozsváron. Véglegesíttetése után szakaszparancsnok ugyanott. II.

osztályu századossá 1884 május 1-én lépett elő. Junius 1-étől szárnyparancsnok a m. kir. 6. számú csendőrparancsnokságnál Szombathelyen, ahol megszervezte a csendőrszárnyat. I. osztályu századossá 1886 november 1-én lépett elő, mint kolozsvári szárnyparancsnok. Ide 1885 július 30-ával helyeztetett át. 1890 november 1-én a III. számú csendőrkerület állományába tételük át és Nagyváradon lesz szárnyparancsnok. 1893 november 1-én hasonló minőségben Budapestre került. 1896 március 8-tól másodtörzstiszt Kolozsváron. Őrnaggyá 1896 május 1-én lépett elő. Ez év május 23-ával mint kerületi parancsnokhelyettes Budapestre, 1898 június 7-ével mint a m. kir. VI. számú csendőrkerület parancsnoka Székesfehérvárra helyeztetett. 1898 november 1-én alezredessé, 1902 május 1-ével pedig ezredessé neveztetett ki. 1906. június 16-tól a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettese. Ez állásától saját kérelmére felmentetett és 1908. évi november 1-ével kezdődőleg egy év tartamára várakozási illetékekkel szabadságoltatott, 1909 szeptember 1-én szintén saját kérelmére állandó nyugállományba helyeztetett. Ezzel egyidejűleg a vezérőrnagy címet és jelleget is megkapta. Budapesten telepedett meg. 1912 július 15-én hosszas betegeskedés után elhalt és a rákoskereszturi új köztemetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1882. évben a honvédelmi minisztérium első ügyosztályában huzamosabb ideig tartott vezényeltetése alatt kifejtett buzgalmaért és sikeres szolgálataiért honvédelmi miniszteri dicső elismerésben részesült. 1903 február 24-én kelt legfelsőbb elhatározással kitűnő szolgálatai elismeréséül részére a III. osztályu Vaskoronarend a legkegyelmesebben adományoztatott. Ugyancsak 1903. évben október 6-án II. Vilmos német császár a porosz 2. osztályu vörös Sasrend keresztjével tüntette ki a bélyei királyi vadászatok alkalmával a biztonsági intézkedések megtétele és vezetése körül teljesített kiváló szolgálataiért. Birtokosa a 3. osztályu tiszt katonai szolgálati jelnek, jubileumi emlékéremnek és keresztnek.

Szelestey vezérőrnagy 1880-ban nősült először Léván. Neje, Lovas Mária, 1886. évben elhalt. 1889-ben újból megnősült. Özvegye, szül. Lázár Mariska Budapesten él. Szelestey magyarul tökéletesen, németül és tótul szükségképpen beszélt. Ismerte egész nagy Magyarországot, de Ausztriának nagy részét is, mivel szabadságait majdnem mindig utazásokra használta fel. A sportok különböző ágait előszeretettel gyakorolta, jó lovas, uszó és vívó volt. A kolozsvári tiszti lövőversenyeken gyakran eredményesen vett részt. Mint szárny- és kerületi parancsnok, de azután is mint felügyelőhelyettes a sport művelését, amennyire azt a csendőrség szakkiképzésével összeegyeztethetőnek vélte, megkivánta, s mindenkor szem előtt tartotta.

Szelestey vezérőrnagy a katonai pályát előszeretettől vá-

lasztotta élete hivatásául s 12 éven át különböző beosztásokban teljesített honvédségi szolgálata alatt minden egyéni érdek elhagyásával mindenkor csak a honvédelem nagy céljait tartotta szem előtt és azok előmozdítására fordította minden tehetségét. Ezt bizonyítja az, hogy mint század-, segéd- és fogalmazótiszt igen jól megfelelt és előjáróinak meglegedését mindenkor kivívta. Vig kedélye, őszinte, nyílt, becsületszerető jelleme, előzékeny, közvetlen modora folytán bajtársai szeretetét és alárendeltjei bizalmát teljes mértékben bírta. Ellenség előtt nem szolgált.

A m. kir. csendőrséghez átlépve a legjobb sikerrel törekedett azokat a szakismereteket elsajátítani, amelyek ezt az intézményt arra a magaslatra emelték, amelyet kiváló szervezői kitűntek eléje. Az uttörő munkában ő is kivette részét, hiszen a szombathelyi szárnyparancsnokságot ő szervezte meg. Ismerte a csendőrszolgálat minden ágazatát, s kiválóan tudta ebbeli tudását értékesíteni. Szolgálata utolsó pillanatáig becsületes hűséggel ragaszkodott életpályájához s mindenkor csak a csendőrség intézményének tökéletesítése lebegett szemei előtt. Minden alkalmat felhasznált arra, hogy a csendőrség és a polgári hatóságok közötti jó viszonyt elősegítse és megszilárdítsa.

Szelestey vezérőrnagy a katonai irodalomban is tevékenykedett. Már a Ludovika Akadémia Közlönyében több harcászati dolgozata jelent meg, majd mint csendőrtiszt 1884-től 1887-ig szerkesztette a m. kir. csendőrség Évkönyvét. »Csendőrelét« cím alatt a csendőrelétekből vett események leírását adta ki. Egyes kisebb versei a kolozsvári napilapokban jelentek meg. Irodalmi tevékenységéről különben a Pallas Nagylexikon is megemlékezik. Nyugállományba helyezése után élénk részt vett a VII. kerületi református egyházközség életében is, ahol paróchiális tanácsnökká választották meg. A fasori református templom berendezése érdekében sikerrel közreműködött.

Pásztori Pászthory Dénes

II. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Született Egyházasfalun (Sopron vármegye), 1849 december hó 8-án. Földbirtokos fia. A főgimnáziumot Győrben jó sikerrel végezte. Római katolikus. 1869 október hó 1-én avattatott fel a cs. kir. 76. gyalogezredhez. Tizedessé és hadapróddá 1874 november 1-én lépett elő. Ezt megelőzően 1874. évben a hadapródtanfolyamot Grácban jó eredménnyel végezte. Mint hadapród — kinevezésével egyidejűleg — áthelyeztetett a Radetzky tábornagy nevét viselő cs. és kir. 5.

számu huszárezredhez. Hadnaggyá 1875 május 1-én, főhadnaggyá 1879 november hó 1-én neveztetett ki. 1874/75. években csapatánál századszolgálatot teljesített. 1875/77. években a dandártiszti iskolát végezte Sopronban, jó eredménnyel. 1877/80. évben az altiszti iskola parancsnoka Pardubitzban. Közben századtiszti teendőket is látott el. A m. kir. csendőrséghez 1882 augusztus 2-án lépett át próbaszolgálatra s beosztást nyert a m. kir. 2. számu csendőrpáncsnoksághoz. A tiszti vizsga sikeres letétele után véglegesített. 1882 december hó 1-ével szakaszpáncsnoki teendőkkel lett megbízva. 1883 február 1-ével a m. kir. 3. számu csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett át szakaszpáncsnokul Nagyváradra. Itt állomásozott 1885 május hó 1-ig. Ezen nappal a m. kir. II. számu csendőrkörülethez helyeztetett szárnypáncsnokul Zomborba. II. osztályu századosá 1885 november 1-ével lépett elő. Ezen állásban kevés ideig szolgált, amennyiben felülvizsgálat elé állittatván 1886 november 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett. Ez évben a csendőrségnél viselt tiszti rangjáról és címéről önként leköszönvén, ezen leköszönése elfogadtatott. Budapesten telepedett le.

Nemes Fényes Gyula

I. osztályu százados, szárnypáncsnok.

Született Nagyváradon 1853 október hó 4-én. Agostai evangélikus. Hivatalnok fia. A bécsujhelyi cs. kir. katonai akadémiát igen jó eredménnyel végezte. 1875 szeptember hó 1-én — mint hadnagy — osztatott be, az akadémiából kikerülve a cs. és kir. 16. huszárezredhez. 1875—1878. években századszolgálatot teljesít, 1879. és 1880. években ezredélelmező-tiszt, 1882. évben kiegészítő-tiszt. Főhadnaggyá 1880 május 1-én lépett elő. A m. kir. csendőrséghez 1882 december 1-én osztatott be próbaszolgálatra. Annak sikeres teljesítése s a csendőrtiszti szakvizsga jó eredménnyel történt letétele után véglegesített s szakaszpáncsnoki minőségben alkalmaztatott, majd 1883 április hó 30-án a m. kir. 4. számu csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett át. Ez év december hó 1-én a m. kir. 3. számu csendőrpáncsnokság állományába helyeztetett szakaszpáncsnokul Szolnokra. II. osztályu századosá 1885 november 1-én neveztetett ki, szárnypáncsnokul helyeztetvén Debrecenbe. I. osztályu századosá 1887 november 1-én mozdittatott elő. 1889 november 19. óta beteg. 1890. évben felülvizsgálat alá került s május hó 1-ével — mint rokkant — nyugállományba helyeztetett. Debrecenben telepedett le.

Fényes százados szeretetteljes ragaszkodással csüggött az intézményen, egész lelkével összeforrott azzal, s mindig hiven és lelkiismeretesen teljesítette nemes hivatását.

Altörjai Altörjay Imre

cimzetes cs. és kir. altábornagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője.

Ösrégi, székely nemesi családból származik. Családja nemességet még Báthory István fejedelem idejében kapott (1490-ben), melyet a későbbi királyok többszörösen elismertek és a különböző vármegyékben is — a szükséghez képest — többször hirdettetett ki a család ősi nemessége. Legutóbb IV. Károly király erősítette meg azt külön királyi kéziratral 1917-ben. A család mindig buzgó római katolikus volt.

Altörjai Altörjay Imre — családjában e néven ötödik — született 1850 november 19-én a hevesmegyei Parád községben. Római katolikus vallásu. Atyja, Mihály, abban az időben gróf Károlyi György debrői uradalmának tisztartója. Gyermekai neveltetésére kiváló gondot fordítván, a kezdettől fogva katonás természetű Imrétől is megkívánta, hogy az érettségi vizsga után — melyet 1868-ban az egri cisztercita gimnáziumban szerzett meg »kiváló« eredménnyel — a jogi tanulmányokat is elvégezze. Ez meg is történt az egri érseki jogakadémián, hol — ugyancsak »kiváló« eredménnyel — 1871-ben államvizsgát tett. 1871 február 10-én rendes sorozás útján 12 évi szolgálati kötelezettséggel soroztatott be a m. kir. 49-ik számu hevesi honvédszászlóaljhoz. Bevonult 1871 augusztus 1-én. Cimzetes tizedes 1871 augusztus 21-én, cimzetes szakaszvezető 1871 november 26-án. 1872. évben a m. kir. 1. számu honvédkörületi szabadságolt állományu tisztképző iskolát Debrecenben végezte s a vizsgát jeles eredménnyel tette le. Cimzetes őrmesterré 1872 február 27-én, hadapróddá november 3-án, hadnaggyá 1873 október 2-án neveztetett ki. Tényleges katonai szolgálati ideje letelvén, mint jogvégzett ember, polgári pályára tért vissza és Heves vármegye szolgálatába lépett. Pár évi közigazgatási gyakornokoskodás után 1877-ben alszolgabíróvá választatott meg Gyöngyösön, mely hivatalát a vármegye közönségének teljes megelégedésével 1882-ig viselte. Szabadságolt állományu főhadnaggyá a m. kir. 49. honvédszászlóalj kötelékében 1880 november 1-én lépett elő. Egyrésről talán ez az előlépése, másrésről mindenesetre régi hajlandósága a katonai pálya iránt indithatták arra, hogy szépen induló közigazgatási pályáját odahagyva, az akkor alakult m. kir. csendőrség kötelékébe lépjen. 1882 július 29-én a m. kir. 4. számu csendőrpáncsnoksághoz osztatott be próbaszolgálatra. Kassán tette le a csendőrtiszti szakvizsgát. 1882. évben szakaszpáncsnok Nagyszöllősen, 1883. és 1885. években Kassán és Máramaroszigeten. 1885 május 1-vel a m. kir. V. számu csendőrkörületnél Esztergomban szárnypáncsnok, hol 1885 november 1-én II. osztályu századosá lépett elő. I. osztályu századosi ki-

nevezése is ott éri. 1896 július 1-ével másodtörzstiszti teendőket bízott meg Székesfehérváron. Mint őrnagy 1899 április hó 1-ével a m. kir. I. számú csendőrkerülethez helyeztetett, kerületi parancsnok-helyettesnek Kolozsvárra. 1900 november 1-én alezredessé lépett elő, 1901 június 2-án pedig a m. kir. II. számú csendőrkerület parancsnokává nevezetett ki. Ezredessé 1903 május 1-én lépett elő. 1904 január hó 20-ával az I. számú kerülethez, míg ez év november 3-ával Budapestre helyeztetett hasonló minőségben. Felügyelőhelyettesé 1908 november hó 4-én, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjévé 1911 március 7-ével lett Ófelsége által kinevezve. Ezen méltóságát 1912 szeptember 28-ig töltötte be.

Allandó nyugállományba 1913 április hó 1-vel helyeztetett, mely alkalommal részére a címzetes altábornagyi jelleg díjmentesen a legkegyelmesebben adományoztatott.

Budapesten telepedett meg. 1915. évben halt meg. A farkasréti temetőben helyeztetett örök nyugalomra; sirja fölé diszes emlékkő állíttatott.

Kitüntetései: 1904. évben január 20-án kelt legmagasabb elhatározással részére a legfelsőbb megelégedés juttatott ki-fejezésre. 1913. évben nyugdíjazása alkalmával Ófelsége elrendelte, hogy legfelsőbb megelégedése újlag tudtul adassék. Birtokosa volt a III. osztályu katonai szolgálati jelnek s a jubileumi emlékéremnek.

Altörjay altábornagy nőtlen ember maradt. Magyarul tökéletesen, németül kielégítően beszélt. Magyarországon kívül rövidebb ideig tartózkodott Ausztriában. A sportok közül a vivást szerette s ebben magát idősebb korában is előszeretettel gyakorolta. Elnöke volt a Vén Fiuk Vivó Clubjának és ezen a réven is ismert a főváros előkelő köreiben. Ellenség előtt nem teljesített szolgálatot.

Altörjay altábornagy — mint csendőrtiszt — a szolgálat minden ágazatában kiterjedt és alapos ismeretekkel rendelkezett, melyben széleskörű közigazgatási tudása is nagy segítségére volt. Mindennemű ügyködésében a legcsekélyebb részletekbe hatoló tevékenységet fejtett ki, amely mellett azonban a szélesebb látókört igénylő általános áttekintést sem tévesztette szem elől. Előkelő gondolkodású és fellépésű, határozott, nyílt jellemű, vigkedélyű, igen jó és gyors felfogású, buzgó, rendkívül szorgalmas, pedáns, kiváló katona volt, aki fölfelé fegyelmezett, lefelé melegszerű, jóakaratu és atyailag gondoskodó. Számtalanszor megtörtént, hogy előtte egészen ismeretlen alantásain segített máról-holnapra, még mielőtt azok kéréssel fordultak volna hozzá, ha tudomására jutott, hogy valamelyikkel netán némi méltánytalanság történt. A szolgálat érdekeit rendkívüli szigorral óvta és követelte a pontos kötelességteljesítést, ezt a mértéket azonban saját személyét illetőleg is ugyanilyen szigorúan alkalmazta. Szemleutjain, még mint felügyelő is,

kerülte a zajos fogadtatásokat, hanem katonai egyszerűséggel végezte kötelességét, gyakran a magával vitt hideg élelemből csillapítván éhségét az uton, vagy az egyszerű laktanyaszobában, hogy a szolgálat érdekei saját kényelmének kielégítésével se szenvedjenek esetleg csorbát. Egész lényét a puritán egyszerűség jellemezte. Nem volt iniciatív elme, az újításoktól félve óvakodott. Éppen ezért alkotások sem fűződnek nevéhez. Ebben konzervatív szelleme és tulérzékeny, kritikát nem álló lelke akadályozta. Békét szerető, békeességben élni és dolgozni tudó tiszt volt, ki maga iránt becsülést és ragaszkodást tudott kelteni barátai, bajtársai és alárendeltjei lelkében. Élete végéig szívvel-lélekkel hűséges maradt a Trónhoz és a Hazához egyaránt.

Iglói Szontagh Gusztáv (Adolf)

II. osztályu százados, tiszti különítményparancsnok.

Született Csákány községben (Abauj-Torna vármegye) 1825 augusztus hó 16-án. Ágostai evangélikus. Édesatyja, Sámuel, ügyvéd volt. A gimnázium nyolc osztályát Eperjesen végezván, az érettségi vizsga letétele után a tudományegyetem bölcsészeti fakultásának első évfolyamát megfelelő eredménnyel hallgatta. Felavatása előtt megyei csendbiztos volt. Ezt megelőzőleg a cs. kir. hadsereg állományában, a cs. kir. tüzérségnél és ostromló csapatnál mint hadapród, hadnagy és főhadnagy teljesített szolgálatot. Az 1843. évtől 1858. évig, összesen 15 éven át. Utóbbi rendfokozatáról leköszönt. 1848. évben, Trieszt körülzárásánál — első időben — mint tüzérhadapród, később tüzemesteri rendfokozatban, mint ütegparancsnok, 1849. évben Komárom ostromában — mint tüzemester — vett részt. 1860. évtől az alkotmányos vármegyét rövid ideig szolgálta, majd a cs. kir. Dunagőzhajózási Társaság tiszaluci állomását vezette. Később Szontagh Sámuel emigrált nagybátyja meghívására Bruxellesbe ment, hogy ott annak nagyhirű borpincéjében az újabb borkezelést tanulja. Onnan hazatérve, meg-nősült. 1867—1870. évig utbiztos, majd 1870 szeptember 1-től a csendőrséghez jövele idejéig csendbiztos lett a váci alsójárásban. 1882. év április hó 21-én a m. kir. honvédszolgálat szabadságolt állományába, a m. kir. 48. számú borsodi honvédszázalóhoz főhadnaggyá nevezetett ki s mint főhadnagy helyeztetett át 1882 december 1-én a m. kir. csendőrséghez próbaszolgálatra. Annak sikeres teljesítése s a tiszti vizsga letétele után a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnoksághoz osztatott be tiszti különítményparancsnoki minőségben Gödöllőre. II. osztályu századossá 1887 május 1-ével lépett elő. Tényleges szolgálata alatt 1889 június hó 18-án halt meg Gödöllőn; onnan Galgagyörkre szállíttatott s a családi sírboltban helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1876. évben — Őfelsége január hó 20-án kelt legfelsőbb elhatározásával — csendbiztosi minőségben tett hű és buzgó szolgálatai elismerésül a koronás arany érdemkereszt részére a legkegyelmesebben adományoztatott. 1887. évben Erzsébet királyné Őfelségének Herkules-fürdőben történt tartózkodása során — mint csendőrkülönítmény-parancsnok — tanusított buzgalma és hű szolgálataiért a magyar minisztertanácsnak 1887. június 28-án kelt határozata alapján a honvédelmi miniszter által dicső elismerésben részesült. Birtokosa volt a román koronarend tisztí keresztjének, amelyet szintén 1887. évben ama alkalomból folyólag kapott, hogy a román királyi pár Herkules-fürdőn időzött, és a hadi érdemnek.

Szontagh százados 1863. évben vette nőül párnica Párniczky Eduárd pestmegyei birtokos Fanny leányát Galgagyörkön s ott gazdálkodott apósa birtokán. Házasságukból öt gyermek származott. Magyarul, németül tökéletesen, olaszul jól, tótul kielégítően beszélt. Csak Magyarországot s az olasz tengeremelléket ismerte.

Szontagh százados előkelő, uri gondolkozású, komoly, határozott jellemű, igen tiszteletreméltó, művelt csendőrtiszt volt. Hivatásszerű kötelességeit tökéletesen ismerte, eredményesen működött. Jó oktató, igen jó lovas, kiváló lóismerettel rendelkezett. Ötvenhét éves korában lépett be a csendőrségi testületbe. Kedvelt embere volt dicső emlékezetű néhai I. Ferenc József királyunknak.

Lósdorfer Ferenc

címzetes százados, szakasziparancsnok.

Született Csikszeredán 1844. április hó 27-én. Római kath. vallású. Polgár fia. Négy gimnáziumi osztályt Csiksomlyón végzett. Azután a gyógyszerészi pályára lépett. Három évig mint gyógyszerészgyakornok, négy évig mint segéd működött. Bécsben szerezte meg a gyógyszerészmesteri oklevelet, mely után még félétlen át Bécsben, a Baurolt őrnagy által vezetett tisztképző intézetben a tanulmányait jó sikerrel végezte. Mint önkéntes közhuszár 1873. június 19-én avattatott fel a m. kir. 22. számú csallóközi lovasszázadhoz. Tizedessé 1873. június 20-án lépett elő, hadapróddá pedig 1873. október hó 1-én. 1873—74. években a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamát jó eredménnyel végezte. 1874. november 1-ével hadapródtiszthelyettesé lépett elő a m. kir. 3/21. lovasszázadban, hova ez év augusztus hó 16-ával helyeztetett. Hadnaggyá 1875. május 1-én nevezetett ki. Az 1875—76. években jó eredménnyel végezte a jászberényi központi lovastiszti tanfolyamot. 1877. évben

pedig ugyancsak Jászberényben az utásztanfolyamot. Az 1879/80. években a Ludovika Akadémia tisztí tanfolyamába vezényeltetett, honnan a m. kir. 4. honvédhuszárezredhez osztatott be. Ez időben hosszabb ideig betegeskedett. 1879. november 1-től illeték nélkül egy év tartamára szabadságoltatott. Egy év múlva a m. kir. 6. számú honvédhuszárezredhez helyeztetett át és az ezred törzsénél mint segédtsízt működött. Főhadnaggyá 1882. május 1-ével nevezetett ki. 1882. augusztus 18-án vétetett fel a m. kir. csendőrséghez (a 2. számú parancsnoksághoz) próbaszolgálatra. Annak teljesítése s a tisztí szakvizsga sikeres letétele után, 1883. február hó 1-ével a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett át szakasziparancsnoknak Debrecenbe. 1887. év július 1-ével hasonminőségben Miskolcra, 1888. szeptember 1-ével pedig Versecre helyeztetett. Nyugállományba 1890. év november 1-ével tétetett a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant. Budapesten telepedett meg. Őfelsége 1890. december 27-én részére a címzetes századosi jellegű a legkegyelmesebben adományozta, Budapesten a csendőrkerületnél huzamosabb időn át állandó csendőrbírósi tanu volt. 1906. évben halt meg Budapesten hosszabb betegeskedés után.

Lósdorfer címzetes százados nőtlen volt. 1880. évben az államszámviteltanból vizsgát tett. Magyarul, németül, románul tökéletesen beszélt. Szilárd jellemű, komoly, művelt csapat- és csendőrtiszt volt.

Enyeter Ferenc

ezredes, kerületi parancsnok.

Csikszeredán született 1850. július hó 27-én. Édesatyja katonatiszt volt. Római katolikus vallású. Az algimnáziumot Csiksomlyón, a felsőkereskedelmi iskolát Marosvásárhelyen végezte kitűnő eredménnyel. 22 éves korában, 1872. évi március hó 18-án avattatott fel a m. kir. 26. számú csik-udvarhelyi honvédszászlóaljhoz, mint közhonvéd tizenkétévi szolgálati kötelezettség mellett. Tizedessé 1872. július 9-én lépett elő. 1872—73. években Nagyszebenben jó eredménnyel végezte a szabadságolt állományúak tisztképző iskoláját. Hadapróddá 1873. október 1-én nevezetett ki, hadapróddormesterré pedig 1874. október 20-án. 1874. évi január 1-től szeptember 23-ig a Ludovika Akadémia általános tisztképző tanfolyamára vezényeltetett, melyet jó eredménnyel végzett. A honvédségnél ténylegesítettén magát, 1875. május 1-ével hadnaggyá nevezetett ki. 1876. évben jó sikerrel végezte Déván az ugynevezett csatáriskolát. 1878. október 1-ével segédtsízi minőségben áthelyeztetett a m. kir. 29. számú aranyosi honvédszászlóaljhoz

Nagyenyedre s onnan a következő év május hó 25-ével a 23. számú brassói honvédszászlóaljhoz. Itt érte 1882 november 1-én a főhadnagyi kinevezése. Zászlóaljánál csapattiszti teendőket látott el. 1883 február 1-én, mint tényleges állományú főhadnagy lépett át próbaszolgálatra a csendőrséghez. A m. kir. 3. számú csendőrpáncsnokságnál vétetett állományba. Még ezen évben jó eredménnyel tette le a csendőrtiszti szakvizsgát. Véglegesítettése után december hó 1-ével helyeztetett át segédtiszti minőségben Székesfehérvárra. 1884. évtől 1887 november 1-ig segédtiszt, azután II. osztályú századossá történt előléptetésével egyidejűleg szárnyparancsnok Trencsénben, a m. kir. V. számú csendőrkerület állományába, majd Aradon, a m. kir. II. számú csendőrkerületnél. 1890 november 1-én nevezetett ki I. osztályú századossá. 1897. évi október hó végével másodtörzstiszti megbízatást nyert Kassán. Őrnaggyá 1897 november hó 1-ével lépett elő. Az 1898—1900. években másodtörzstiszt, május 1-től parancsnok-helyettes ugyanott, 1901 július 1-től pedig az I. számú csendőrkerületnél Kolozsváron. Alezredessé 1901 május 1-én lépett elő. 1904 november 3-án megbízatott ezen kerület ideiglenes vezetésével, majd ugyanott kerületi parancsnok. Itt érte 1905 május 1-ével ezredesi kinevezése. 1908 július 15-ig parancsnokolta a m. kir. I. számú csendőrkerületet. Ezen nappal szolgálati alkalmazása alól felmentetett s létszámfeletti vezetése rendeltetett el. Budapestre költözött. Állandó nyugállományba 1909 április hó 1-ével helyeztetett. Meghalt Budapesten, 1911 május hó 21-én. A farkasréti temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Sirja fölé márvány síremléket állított az özvegyi kegyelet.

Birtokosa volt a III. osztályú tiszti katonai szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek és a katonai jubileumi keresztnek.

Enyeter ezredes 1883. évben vette el lovag Wolycinsky Emmát. Házasságukból egy gyermek származott. Magyarul tökéletesen, németül jól beszélt. Magyarországon kívül a magyar tengerpartot ismerte. Ellenség előtt nem szolgált.

Enyeter ezredest két szempontból jellemezhetjük, mint tisztet és mint embert. Mint csendőrtiszt maga volt a kötelességteljesítés mintaképe. Páratlan szorgalommal, becsvágygal, kitartással és önfeláldozással szentelte életét hivatásának. Mint parancsnok maga volt a gondoskodó jóság, a mindenre kiterjedő figyelem, mint ember ideálja volt a gavallér uriságnak. Mint barát ragaszkodó és hűséges a sirig, olyan ember, akire el lehet mondani, hogy a lelkét a tenyerén hordozta s akinek megszorította a kezét, annak oda adott egy darabot a maga lelkéből.

Panajoth József

őrnagy, másodtörzstiszt.

Született a Krassó-Szörényvármegyei Csákova községben 1854 március 6-án. Honilletősége Lippa (Arad megye). Római katolikus vallású. Édesatyja — fiatalabb éveiben — törvényszéki jegyző, esküdt szolgabíró, később jegyző volt. Fia Budán végezte a főreáliskolát, azután a selmecbányai erdészeti akadémiának volt a hallgatója. Katonai szolgálatát — mint saját-költséges egyévi önkéntes — 1873 október hó 1-én kezdette meg a cs. és kir. 61. gyalogezrednél Temesváron. 1874 szeptember 30-án ezrede tartalékába helyeztetett, miután a tartalékos tiszti vizsgát megfelelő eredménnyel tette le. Tartalékos hadnaggyá 1877 január 11-ével nevezetett ki. Bosznia megszállásában — 1877. évben — mint hadnagy vett részt és pedig augusztus hó 10-én a dolnitztulai, augusztus 11-én a dobosnyiczai, augusztus 19-től szeptember 16-ig pedig a Dobojnál lefolyt csatározásoknál. Mint tartalékos hadnagy 1882 július hó 11-én helyeztetett át a m. kir. I. számú csendőrpáncsnoksághoz próbaszolgálatra. Véglegesítettése s a csendőrtiszti szakvizsgának jó eredménnyel történt letétele után a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz nevezetett ki másodsegédtisztnak Kassára. A következő év április hó 30-án a m. kir. II. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett szakaszpáncsnokul Ujvidékre, majd Nagyikindára. Főhadnaggyá 1883 május 1-én lépett elő. 1886 augusztus 1-én a VI. számú kerülethez Zalaegerszegre, 1888 május 1-én szárnyparancsnoknak az V. számú kerülethez Pozsonyba helyeztetett. Itt lépett elő 1888 november hó 1-én másod-, 1893 május 1-én pedig I. osztályú századossá. Az 1894—1897. években lefolyt nagy hadgyakorlatoknál, mint tábori csendőrsztagparancsnok alkalmaztatott. 1898 november hó 10-től másodtörzstiszt e kerület törzsénél. Őrnaggyá 1898 november hó 1-én nevezetett ki. Tényleges szolgálata alatt 1910 január 20-án influenzás tüdőgyulladás következtében halt meg Pozsonyban. Az ottani Szent András temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Korai halála mély részvétet keltett s Pozsony egész társadalma kísérte nyughelyére. Frigyes királyi herceg koszorút helyeztetett kedvelt embere koporsójára.

Kitüntetései: 1894. évben a tábori csendőrtanfolyamban kifejtett kiváló buzgalom és eredményes működése felett a honvédelmi miniszter dicsérő elismerését nyilvánította. 1888. év május hó 1-én Zala vármegye törvényhatósági bizottsága által hozott azon közgyűlési határozatot, melyben elismerte a közbiztonság megszilárdítása körül szerzett érdemeit — a belügyminiszter tudomására adta. Birtokosa volt a hadiéremnek s a jubileumi emlékéremnek.

Panajoth őrnagy 1875 november 17-én Lippán kötött házasságot Schöffner Antal zenetanár Viktória leányával. Házasságukból három gyermek származott. Egy fiuk egészen fiatalon halt meg. Gyula főszolgabíró, majd rendőrfőtanácsos. Viola leánya Boronkay Ákos tábornok özvegye. Panajoth őrnagy magyarul, németül tökéletesen, románul jól beszélt. Magyarországon kívül Alsóausztriát, Boszniát és Hercegovinát ismerte.

Mint őszinte, megállapodott, egyenes jellemű, vigkedélyű, igen jó szellemi képességgel megáldott, a csendőrszolgálat köteleiben teljesen jártas és kiváló tiszt volt jellemezve. Önképzésén nagy buzgalommal tevékenykedett. Szerény és minden tekintetben tiszteletreméltó tiszt. Elöljárói iránt tiszteletteljes és nyílt, egyenrangúak irányában előzékeny és barátságos, alárendeltekkel szemben atyailag gondoskodó s azok ragaszkodó bizalmát bíró. Jó társadalmi modorral rendelkezett s élénk társadalmi életet élt. Tanult, okos fő, megfontolt nagy elme, lánglelkű hazafi, buzgó tagja az intézménynek.

Tolcsvai Nagy Gábor

cs. és kir. altábornagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője.

Zemplénmegyei régi nemesi családból származik. Született a Szabolcsvármegyei Kótaj községben, 1853. évi március 24-én. Atyja hasonnevű, anyja nemes Csorvássy Katalin. Főgimnáziumot végzett és érettségit tett Sárospatakon, azután két és fél éven át ugyanott a jogi és theológiai akadémiát jó sikerrel hallgatta. 1875 március 1-én a honvédséghez avatott fel. 1876 augusztus 20-án a m. kir. Ludovika Akadémián a tényleges tisztképző tanfolyamot végezte. Ugyanezen év szeptember 24-én hadapróddá, 1877 november 1-én hadapród-tiszt-helyettesé, 1878 október 20-án hadnaggyá neveztetett ki. 1879-ben századtitst és közben az altisztképző iskolában előadó volt. Az 1880. és 1881. években Szatmárnémetin segédtiszt a m. kir. 43. honvédszászlóaljnál. 1882 augusztus 14-én próbaszolgálatra a II. sz. csendőrparancsnoksághoz vezényeltetett. A budapesti III. sz. csendőrkerületi parancsnokságnak Szegeden folyó megszervezésében, még mint próbaszolgálatos tiszt igen tevékeny részt vett, s annak Budapestre történt átvonulása után a szegedi csendőrkerületi parancsnokság I. segédtiszti teendőivel bízott meg. A csendőrtiszti szakvizsgának 1883. évben Szegeden történt letétele után ez év február hó 1-ével a csendőrséghez végleg áthelyeztetett. Főhadnaggyá 1883 május 1-én neveztetett ki. 1886 augusztus 31-ével Nagyikindán szakasziparancsnokká, 1888 szeptember 1-én II.

SUGAR MIKLÓS

HORVÁTHY ALBERT

BORBÉLY FERENC

SZONTÁGH GUSZTÁV

ALTORJAY IMRE

ENYETER FERENC

PANAJOTH JÓZSEF

osztályu századosá és szárnyparancsnokká, 1893 november 1-én I. osztályu századosá léptettetett elő. 1896 július 15-én a m. kir. III. sz. csendőrkerülethez helyeztetett át. 1899 július 31-ig szárnyparancsnok Nagyváradon, azután másodtörzstiszt a VI. sz. csendőrkerületnél Székesfehérvárott. Őrnaggyá 1899 november 1-én neveztetett ki. 1902-ben kerületi parancsnok-helyettes lett. 1902 április 22-vel hasonló minőségben Budapestre helyeztetett. 1903 január 10-ével megbízott a kerületi parancsnokság ideiglenes vezetésével. 1903 május 1-ével alvezredessé lépett elő. Hasonló minőségben 1904 november 1-én Szegedre helyeztetett. 1905 május 1-én a m. kir. VII. sz. csendőrkerület parancsnokává. az 1906 május 1-én pedig ezredessé neveztetett ki. 1907 április hóban a debreceni VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság felállításával, 1907 május 1-vel ugyanezen csendőrkerület parancsnokságával bízott meg. Ennek a kerületnek a felállítása körül kifejtett tevékenységével rendkívüli érdemeket szerzett. 1912 szeptember 28-án a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettesévé neveztetett ki. Ugyanazon év november 1-én vezérőrnaggyá lépett elő. Az 1913 április 18-án kelt legfelsőbb elhatározással a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjévé, az 1915 augusztus 21-én pedig altábornaggyá neveztetett ki. Magas szolgálati állásától 1917 október 3-ával saját kérelmére felmentetett és határozatlan időre várakozási illetékkel szabadságoltatott. 1919 január 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett.

Az 1887. év tavaszán Dél-Magyarországon pusztító árvíz alkalmával a védekezési és mentési munkálatoknál tanúsított rendkívüli és sikeres tevékenysége elismerésül az 1888. év január hó 20-án Őfelsége által a katonai érdemkereszttel tüntettetett ki. Itt teljesített hosszas szolgálata alatt a közbiztonságnak és a magyar állameszmének nagy szolgálatokat tett. 1899-ben a szárnyparancsnoki teendők kitünő teljesítéséért legfelsőbb dicsérő elismerésben részesített. 1904. évben az ideiglenes kerületi parancsnoki minőségben két éven át kiváló szorgalommal kifejtett céltudatos, ügybuzgó és igen eredményes működéséért honvédelmi miniszteri dicsérő okirattal láttatott el. 1906. évben II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hazaszállítása és eltemetése alkalmával kifejtett ügybuzgó és sikeres tevékenységéért, valamint az ugyanakkor Kassán összpontosított, mintegy 1900 főnyi csendőrség kiváló vezénlyléseért honvédelmi miniszteri elismerésben részesült. Az 1907. év telén Romániában kitört lázadásnak az erdélyi részekre való átterjedését megakadályozta s 1908 augusztus hó 12-én, részben ennek az igen értékes szolgálatának elismerésül tüntettetett ki a Ferenc József-rend középkeresztjével. 1909-ben részére a román koronarend középkeresztjének elfogadása és viselése engedtetett meg. Az 1912. évi erdélyi

nagy hadgyakorlatoknál a közbiztonsági és tábori csendőrségi szolgálat kiváló vezetéséért a cs. és kir. vezérkar főnöke és a m. kir. belügyminiszter elismerését és köszönetét fejezte ki. Az 1915. évi augusztus hó 13-án kelt legfelsőbb elhatározással a hadidiszitményes III. osztályu Vaskoronarendel, 1916 május 29-én a katonai egészségügy körül a háboruban szerzett különös érdemei elismerésül a hadiékitményes vöröskereszt tiszti diszjelvénnel, az 1916 augusztus 10-én kelt legfelsőbb dícsérő elismerés alapján pedig, a katonai érdemkereszt szalagján a bronz koronás érdeméremmel tüntettetett ki. 1917 október 17-ével a 2. osztályu tiszti katonai szolgálati jel birtokosa lett. Birtokosa ezeken kívül a jubileumi emlékéremnek és a katonai jubileumi keresztnek.

Nagy altábornagy nőtlen ember maradt. Magyarországon és társországain, valamint Ausztrián kívül Belgrádot Szerbia egy részével, Bukarestet Románia egy részével ismeri. A világháboruban az 1917. évi október 3-ig, mint a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője működött.

Már a m. kir. honvédségnél is kitünt ügyességével és tevékenységével. 1877 április havában hadapród korában az Albrecht főherceg tábornagy 50 éves katonai jubileumára a honvédség részéről Bécsbe küldött gyalogosokból, huszárokból és dzsidasokból összeállított hadilétszámu diszszakasz-nál, mint helyettes-parancsnok kiválóan megfelelt. Tényleges honvédtiszti szolgálata alatt férfias jellemével, komoly, higgadt kedélyével, eredményes szolgálataival nagyon magára vonta előljárói figyelmét. Önképzésén szorgalmasan fáradt és katonai szakismereteit bővíteni igyekezett. Már csendőrtiszti próbaszolgálata alatt is az I. segédtiszti teendőket kiválóan végezte. Szakasz-, majd szárnyparancsnoki szolgálati állásában erélyéről, szigorúságáról volt általánosan ismert. A fegyelmet és rendet példásan kezelte. Igen buzgón és tevékenyen működött, alosztályait kifogástalan rendben tartotta. Magasabb beosztásában is körültekintő és éber figyelemmel, széles látókörrrel, nagy gyakorlati tapasztalatokkal parancsnokolt. Mint csendőrségi felügyelő a világháboru idején igen értékes szolgálatokat tett a trónnak és a hazának. Nehéz és felelősségteljes magas állásával járó kötelmeit lelkiismeretesen és nagy körültekintéssel teljesítette.

Mint ember puritán életet élő, elveihez megingathatatlanul ragaszkodó, éles kritikai készséggel rendelkező, rendíthetetlen katona és lelkes hazafi.

Besenyi László Albert

cimzetes cs. és kir. altábornagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőhelyettese.

Székelly nemes családból 1853 október hó 28-án, Kézdi-márkosfalva községben, Háromszék vármegyében született. Római katolikus. Édesatyja tanító és földbirtokos volt. Sepsiszentgyörgyön két gimnáziumot »kitűnő« eredménnyel végzett. Ekkor súlyos szembaja miatt iskoláit kénytelen volt megszakítani és továbbképzését magánuton atyja vezetése mellett folytatni, később pedig, atyja halála után a gazdaságot vezetni.

1875 szeptember 22-én a kézdivásárhelyi m. kir. 24. honvédzászlóaljhoz önként belépett, hol a következő 1876. évben tizedessé, majd szakaszvezetővé lépett elő s miután tudásával és szorgalmával kitűnt, — a felvételi vizsga sikeres letétele után — a honvédségi Ludovika Akadémiába vezényeltetett. Itt 1876—77. évben az előkészítő, 1877—78. évben pedig a tisztképző tanfolyamokat »jeles« eredménnyel végezte. Eközben 1877-ben a marosvásárhelyi m. kir. honvédzászlóaljhoz helyezettetett.

1878 szeptember 13-án hadapródmesterré neveztetett ki és november 11-én áthelyeztetett a m. kir. 21. honvédzászlóaljhoz Nagyszebenbe. Itt 1879 március 1-én hadapródtiszthelyettesé, május 1-én hadnaggyá, 1880 július 21-én pedig zászlóaljsegédtisztté neveztetett ki és a hathavi lovaglótanfolyamot jó eredménnyel végezte. Előljárói méltányolva nagy szorgalmát és használhatóságát 1882 július 12-én, fiatal-sága dacára, dandársegédtisztnak nevezték ki a m. kir. 76. honvéd-dandár törzséhez. 1882 augusztus 28-án saját kérésére a m. kir. I. számú csendőrséghez Brassóba osztatott be próbaszolgálatra és pár hét múlva már Kolozsváron a kerület törzsnél találjuk, mint ideiglenes 2-od segédtiszttel.

A csendőrtiszti szakvizsga sikeres letétele után 1883 február 1-ével véglegesítettet, szeptember 1-én szintén 2-od segédtiszti minőségben a kassai IV. sz. kerülethez helyeztetett át, hol november 1-én főhadnagy és 1-ső segédtiszt lett.

Mint segédtiszt, a kassai és pozsonyi csendőrkerületek szervezése és felállításában jelentékeny részt vett.

1887 október 1-én a segédtiszti teendők végzése alól felmentetett és a kassai szakasz vezetésével bízott meg. 1889 február 1-én mint szárnyparancsnok Nagyváradra, a m. kir. III. sz. csendőrkerülethez helyeztetett át és május 1-én II. oszt. századossá lépttetett elő.

1890 november 1-én a kolozsvári I. sz. csendőrkerülethez lett áthelyezve, hol mint szárnyparancsnok Kolozsváron és Marosvásárhelyen, 1896 június 15-étől pedig Nagyszebenben

működött és eközben 1893 november 1-én I. oszt. századosá kineveztetett.

1900 augusztus 1-ével a szegedi II. sz. csendőrkerülethez helyeztetett át és a másodtörzstiszti teendők végzésével bízott meg.

1902 július 1-én parancsnokhelyettesi minőségben visszatérül Kolozsvárra és 1903 november 1-én alezredes lesz. 1906 január 6-án a székesfehérvári VI. számú csendőrkerülethez mint kerületi parancsnok, ugyanaz év november 1-én pedig ezredessé neveztetett ki. 1909 szeptember 1-én hasonló minőségben a m. kir. VII. csendőrkerülethez áthelyeztetett Brassóba, 1911 március 7-én pedig mint osztályvezető a honvédelmi minisztérium 16 osztályába osztatott be Budapestre. 1913 április 14-én a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrségi felügyelőséghez helyettesé, május 1-én pedig vezérőrnaggyá lett kinevezve, végül 1916 január 1-ével 40 évi s 2 havi tényleges szolgálat után saját kérelmére, nyugállományba való helyezés mellett részére az altábornagyi cím és jelleg lett adományozva.

Kitüntetései: 1887. évben, segédtiszti minőségben teljesített eredményes és becses szolgálataiért honvédelmi miniszteri dicsőítő okirattal láttatott el.

1889. évben az új csendőrségi szolgálati könyvek életbe léptetése alkalmából az ezen könyvek és utasítások szerkesztési munkálataiban való sikeres közreműködéséért, továbbá 1913. évben osztályvezetői minőségben kiváló ügybuzgalommal és a legjobb eredménnyel teljesített szolgálataiért honvédelmi miniszteri dicsőítő elismerésben részesült. Tulajdonosa a III. osztályú Vaskorona- és a Ferenc József-rendnek, a katonai érdeméremnek, a 2. osztályú tiszti katonai szolgálati jelnek, továbbá a bolgár katonai érdemrend középkeresztjének s végül a spanyol királyi katonai érdemrend középkeresztjének.

László altábornagy 1884 szeptember 23-án vezette oltárhoz Tisóczky László csendőralezredes kerületi parancsnok leányát, Annát. Egy fiú- és egy leánygyermek van. Magyarországot utazásai és tartózkodása folytán ismeri. Fiumét, Pólát, Triesztet, Münchent és környékét magánutazása folytán ismerte meg.

László altábornagy egyike az európai hírűvé vált régi csendőrség szervezőinek és legerősebb oszlopainak. Saját erejéből küzdötte fel magát s egyéniségével, nagy szaktudásával, minden akadály fölött győzedelmeskedő törhetetlen akaraterejével és példátlan szorgalmával érte el magas állását.

László altábornagy egyik főerőssége volt a csendőrségnek. Borotvaéles elméje, a szabályzatok és utasításokban való teljes jártassága, feltétlen megbízhatósága és hatalmas munkateljesítő képessége révén minden bizalmi állásban a legteljesebb mérvben felelt meg feladatának. Sohasem élt kívül a

dolgokon; mindig bennük és értük volt. Éles elméje előtt nem volt kitérés, elsodorta és magával vonszolta az utjába akadt ellenvetéseket. Székely fajából hozta magával a hazáért való fanatikus lelkesedést, a kötelességtudást s a türelmes és céltudatos munkaszeretét. Ezekből alakult ki a kiváló és nemes ember képe.

Köporubai Varjassy József

főhadnagy, szakasparancsnok.

Született Kistokajban (Borsod vármegye) 1843 március hó 3-án. Római katolikus vallású. Földbirtokos fia. Négy gimnáziumi osztály elvégzése után atyja földbirtokán gazdálkodott. A cs. kir. hadseregben és a m. kir. honvédségnél 1858—1871. évig szolgált. És pedig 1858 augusztus 16-tól 1866 június 9-ig, mint hadnagy; ekkor tiszti rangja megtartása nélkül kilépett a hadsereg kötelékéből. A honvédségnél 1869 október 24-től 1871 január 31-ig, mint tényleges állományú hadnagy, szolgált. 1883 február hó 10-én a honvédségnél mint — szabadságolt állományú — hadnagy neveztetett ki a m. kir. 48. számú borsodi honvédszászlóalj állományában. 1882 augusztus 10-én osztatott be próbaszolgálatra a m. kir. csendőrséghez. Annak sikeres teljesítése s a csendőrtiszti szakvizsga jó eredménnyel történt letétele után 1883 február hó 1-én véglegesítették s a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett szakasparancsnokként Miskolcra. Főhadnaggyá 1884 november 1-én lépett elő. 1885 december 1-én a m. kir. II. számú csendőrkerülethez helyeztetett szakasparancsnoknak Temesvárra. Betegeskedő, gyenge fizikumu ember volt s emiatt 1886 november 1-től egy év tartamára szabadságoltatott. 1887. évben ismét szolgálatot teljesített, de gyomor- és idegbántalmi miatt tartós szolgálatteljesítésre kilátása nem lévén, 1888 november 1-től három évre időleges nyugállományba helyeztetett. A zemplénmegyei Kárád községben telepedett le.

Varjassy főhadnagy nős ember volt és három gyermek atyja. Magyarországon kívül, melyet állomásozásai során ismert meg, Ausztriát utazta be. Ellenség előtt nem szolgált. Komoly, határozott jellemű, kitartó szorgalmu, jó tehetségű tiszt volt, ki — mint szakasparancsnok — figyelemreméltó tevékenységet fejtett ki s alosztályánál a közbiztonsági szolgálat sikeres és eredményes teljesítését biztosította.

Várbogyaí Bogay Vince

cimzetes őrnagy, szárnyparancsnok.

Született a somogyvármegyei Pusztakovácsi községben 1840 május hó 30-án. Római katolikus. Régi, előkelő nemes család sarja, aki négy gimnáziumi osztályt Nagykanizsán jó sikerrel végzett. Mint önkéntjelentkező 1857 december 17-én avattatott fel a cs. kir. 52. számú gyalogezredhez, hol 1864 október 27-ig mint hadapród és hadnagy szolgált. 1859. évben résztvett az Olaszország elleni hadjáratban. 1864 október 27-én a mexikói császári hadsereg kötelékébe vétette fel magát, hol fokozatosan emelkedett az őrnagyi rangig. 1864—68-ig Mexikóban számos csatában vett részt, különösen a pneblai 32 napig tartott ostromnál, Auga-Vulenál és Carboncánál. Mexikóból 1868 augusztus 20-án tért vissza s mint csendbiztos megyei szolgálatba lépett. 1882 évi május 22-én kelt legfelsőbb elhatározás folytán mint közöshadseregbeli volt hadnagy a m. kir. honvédségbe kinevezetett szabadságolt állományú hadnaggyá. Ez év június 17-én a 71. honvédszászlóalj kötelékéből lépett át próbaszolgálatra a m. kir. csendőrséghez. Bevonult a m. kir. 1. számú parancsnoksághoz. A csendőrtiszti szakvizsgát sikeresen letévén, 1883 január 1-én csendőrhadnaggyá nevezetett ki s a m. kir. 4. számú parancsnoksághoz helyeztetett szakasparancsnokul Egerbe. Főhadnaggyá a következő év május 1-én lépett elő. 1886. évben Győrbe, majd Sopronba helyeztetett szakasparancsnokul. Utóbbi helyen 1894 január 31-ig teljesített szolgálatot. Ez év május 1-ével II. osztályú századossá nevezetett ki s szárnyparancsnoknak Pécsre. I. osztályú századossá 1895 november 1-ével lépett elő. Pécsen szolgált egész nyugdíjaztatásáig, amely testi törődöttsége folytán saját kérelmére 1901 szeptember 1-én következett be, mely alkalomból folyólag őfelsége legmagasabb elhatározásával részére a cimzetes őrnagyi jelleg a legkegyelmesebben adományoztatott. Kötse községben telepedett meg. Meghalt 1908 szeptember 6-án.

Birtokosa volt a hadiéremnek, a jubileumi emlékéremnek s a porosz királyi III. osztályú koronarendnek.

Nőtlen ember maradt. Magyarországon kívül Olasz-, Franciaországot, Németország egyes részeit és Mexikót — helyőrségelei során — ismerte. Magyarul, németül tökéletesen, franciául és spanyolul jól beszélt. Magas termetű, erős testalkatu volt.

Bogay őrnagy változatos életet élt. Általában nyugodt, megfontolt, becsvágyó, bátor és kitartó egyén. Jó szellemi képességgel és felfogással rendelkezett. A közbiztonsági szolgálatkezelés ágazataiban jártas és e téren jól működő tiszt volt.

Schwarzleitner Hugó

I. osztályú százados, szárnyparancsnok.

Született 1847 december hó 11-én Therezienstadtban (Csehország). Honilletékessége Nagykörű (Jász-Nagykun-Szolnok vármegye). Édesatyja katonatiszt volt. Gondos nevelésben részesült. Öt gimnáziumi osztályt Budapesten, majd a cs. kir. 66. gyalogezrednél a hadosztály-hadapródiskolát jó sikerrel végezte s hadapródörmmesterként három évet szolgált. 1866. évben — mint hadapród — résztvett az Olaszország elleni hadjáratban, a custozzai csatában. Békekötés után ezredével Lembergbe került s miután további előlépését kilátástalannak találta, 1868. évben szabadságoltatta magát. Később a polgári pályán helyezkedvén el, 1877. évben Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében csendbiztos lett. A magyar csendőrséghez — mint őrmester — 1881 augusztus 6-án lépett be próbaszolgálatra és osztatott be a m. kir. 1. számú csendőrpáncsnoksághoz. Kolozsváron részesült elméleti kiképzésben, majd a Déván összpontosított altiszti tanfolyamot végezte. Őrsparancsnok a kisjenői lovasörsön volt. 1882. évben a Ludovika Akadémián jó sikerrel végezvén a csendbiztosok részére felállított tisztképző tanfolyamot, beosztatott a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz Szegedre, onnan az aradi szárnyhoz. Hadapróddá 1882 július 1-én, hadnaggyá november 1-én lépett elő. Rövid három hét alatt az ő vezetése alatt Dorozsmán 160 hátaslova szereltek fel a felállítás alá kerülő 3. és 4. számú csendőrpáncsnokság részére. Ennek teljesítése után szakasparancsnok lett Kecskeméten, melynek területe Pest megyének kétharmada volt. 1883 december 1-ével a m. kir. 5. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett oktatótisztnak Pozsonyba. Négy éven át volt ezen beosztásban. Főhadnaggyá 1885 május 1-ével lép elő. 1887 augusztus 1-én a III. számú csendőrküldettséghez helyeztetett szakasparancsnokul Budapestre, majd 1893-ban Szolnokra. II. osztályú századossá 1894 november 1-én lépett elő, egyidejűleg szárnyparancsnoki minőségben áthelyeztetvén a m. kir. IV. számú csendőrküldettséghez Miskolcra. Miskolcon léte alatt négy lovas tábort csendőrtanfolyam csendőreit képezte ki. 1896 augusztus 1-től szárnyparancsnok Nagykárolyban. I. osztályú századossá 1895 november 1-én nevezetett ki. Ez időben egészségi állapota megrendült s 1899. év január hó 1-én felülvizsgálat után nyugállományba helyeztetett közel huszonkét évi tényleges szolgálata után. Előbb Nagykárolyban telepedett le, onnan Szegedre költözött, hol 1914 júliusáig a szegedi csendőrbíróság mellett állandó bírósági tanuként volt alkalmazva.

Kitüntetései: 1866. évben a custozzai csatában tanusított vitéz magatartásáért a II. osztályú vitézségi ezüstéremmel

Öfelsége által személyesen lett feldiszitve. Birtokosa volt a hadiéremnek és a jubileumi emlékéremnek.

Schwarzleitner százados 1882. évben nősült, hat gyermeke van. Magyarul, németül tökéletesen beszél. Magyarországon kívül Alsó-Ausztriát, Tirolt és Gácsországot ismeri.

Schwarzleitner százados komoly, nyugodt kedélyű, határozott jellemű, önérzetes tisztként jellemzett. A csendőrségi szolgálatban teljes jártassággal rendelkezett. Gyors felfogással és jó szellemi képességgel birt. Elöljárók irányában engedelmes és nyílt, alárendeltjeivel szemben következetesen szigorú, de jóakaratu és gondoskodó. Társaságba nem járt, visszavonulva, nagyszámu családjának élt. Szolgálat alatt a pihenést nem ismerte, a munka volt életfeltétele, amelyet nem nélkülözhetett. Négy évi oktatótiszsége alatt nagyszámu altisztet képzett ki, kiknek soraiból sok — évtizedeken át szolgáló — derék örs- és később járásparancsnok került ki. Mint szakasz- és szárnyparancsnok megingathatlan szorgalommal és hűséges kitartással szentelte idejét és képességeit a szolgálatának. Vérteli csendőr volt, teljes tudatában levő komoly és szép hivatásának. Élete nyolcadik évtizede felé haladva, büszkén tekinthet vissza a szép utra, amelyet megtett s a jelenkor csendőrei is mély tisztelettel tekinthetnek ősz bajtársukra, a hazájához, királyához és testületéhez mindhalálig hűséges öreg csendőrré.

Nemes Szabó József

címzetes vezérőrnagy, kerületi parancsnok.

Született Aknasugatagon (Máramaros vármegye) 1851 május 23-án. Római katolikus vallásu. Vármegyei főjegyző fia. Máramarosszigeten négy gimnáziumi osztályt jó eredménnyel végzett. Mint — önként jelentkező — gyalogos 1867 július 8-án avattatott fel a cs. kir. 65. számú gyalogezredbe az előírt törvényes szolgálati kötelezettség mellett. Örvezetővé 1868 április 2-án, tizedessé 1868 május 10-én, szakaszvezetővé 1870 április 16-án, őrmesterré 1871 június 6-án lépett elő. Az ezrediskolát 1868—69. évben jó sikerrel végezte. 1882 január 31-ével leszerelvén, e naptól június 23-ig — mint pénzügyigazgatósági irodasegédtsízt — államszolgálatban állott. E minőségében nevezetett ki 1882 július 1-ével hadapróddá és vétetett fel a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnokság állományába. A Ludovika Akadémián az általános tiszti vizsgát jó sikerrel tette le s még ez évben Szegeden a csendőrtiszti szakvizsgát is. 1882 október 11-ével hadapródőrmesterré, november 1-ével pedig hadnaggyá nevezetett ki, ezzel egyidejűleg a 4. számú csendőrpáncsnokság állományában

VARJASSY JÓZSEF

BOGYAY VINCE

SCHWARZLEITNER HUGÓ

LOSDORFER FERENC

SZABÓ JÓZSEF

KOVÁSSY KÁLMÁN

SZENTMIHÁLYI LAJOS

MARSÓ LŐRINC

POLYÁNSZKY DÉNES

TYLL LASZLÓ

SIEBER ISTVAN

LÉNARD PÁL

RESCHNER DANIEL

szakasziparancsnoknak Eperjesre. Egy évi itteni szolgálata után 1883. december 1-ével a 6. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetik Kaposvárra, 1884. május 1-ével Marcaliba, 1886. augusztus 1-ével pedig Székesfehérvárra. Főhadnagy 1885. május 1-én. 1888. május 1-én a m. kir. I. számú csendőrkörület állományába helyeztetett, ugyancsak szakasziparancsnokul Brassóba. Innen 1891. november 1-én az V. számú körülethez Trencsénbe. II. osztályú százados 1894. november 1-ével. E nappal ugyanott szárnyparancsnok. 1896. május 1-én I. osztályú századosná lépett elő. Ez év június 16-tól szárnyparancsnok Esztergomban. 1901. július 1-ével másodtörzstiszti teendőket látott el Pozsonyban. November 1-én kineveztetett őrnaggyá. Másodtörzstisztt 1903. június 30-ig, azután csendőrkörületi parancsnok-helyettes. Alezredessé 1905. május 1-én neveztetett ki. 1907. február 6-ával ugyancsak parancsnok-helyettesként a m. kir. IV. számú csendőrkörülethez helyeztetett, egyidejűleg megbízva annak ideiglenes parancsnoklásával. Ezredessé és körületi parancsnokká 1908. május 1-én neveztetett ki. Ezen körületet vezette 1912. évig, amikor is december 1-ével 42. évet meghaladó tényleges szolgálata után állandó nyugalomlányba helyeztetett. Szakolcán telepedett le. Nyugalomlányban léte idején kapta meg a vezérőrnagyi címet és jelleget.

A világháború kitörése után önként ajánlotta fel szolgálatait a trón és a haza érdekében. A trencsényi katonai megfigyelő állomás katonai osztagparancsnokául neveztetett ki 1914. október 23-ával. A harmincegy baraképület felállítása a az egész állomás létesítése éppen folyamatban volt. Szabó tábornok fiatalos ambícióval fáradt — munkatársaival együtt — azon, hogy a fontos megfigyelő állomás mielőbb átadásékká rendeltetésének. Ha előrehaladott kora miatt nem vehette ki részét a viharzó ütközetekből, részt kívánt venni nemzeti élet-halálharcában. 1915. november 15-ével Nyitrára helyeztetett állomásparancsnoki minőségben. Itt körülbelül egy évig teljesített szolgálatot, majd Szakolcára vonult vissza.

Az összeomlás után Budapestre költözött és itt halt meg 1920. évi március 19-én. A farkasréti katonai temetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1902. év november hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározással a katonai érdemkereszttel tüntettetett ki. Birto-kosa volt a porosz királyi III. osztályú koronarendnek, a II. osztályú legénységi és a III. osztályú tiszti katonai jelnek, továbbá a jubileumi emlékéremnek s a katonai jubileumi keresztnek.

Szabó tábornok 1888. évi augusztus hó 8-án kötött házasságot Neumann Rózával. Egyetlen leánya festőművésznő és dr. Csépay Károly egyetemi m.-tanár felesége. Középtermű, erős testalkatú, komoly, határozott jellemű, előkelő gondolkodású, széleskörű műveltséggel rendelkező férfi volt. Ellenség

előtt nem szolgált. Fivére volt hendi Szabó László miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium államrendőrségi főosztálya vezetőjének, aki a csendőrség intézménye iránt állandóan táplált nagy szeretettel évtizedeken át igen jelentős sikereket ért el az intézmény fejlesztése és teljesítőképességének fokozása körül. Szabó tábornok Magyarországon kívül Galiciát és Bosznia-Hercegovina egy részét ismerte. Magyarul, németül tökéletesen, szerbül és oroszul kielégítően beszélt.

Mint csendőrtiszt hosszas szolgálata alatt kötelességtudóan, szorgalmasan és jó eredménnyel működött. Az előtte álló feladatoknak mindenkor jól megfelelt. A csendőrségi szolgálat minden ágazatát igen jól ismerte. A közbiztonságot érintő kérdésekben teljesen otthonos volt. Előjárói iránt feltétlen engedelmisséggel viseltetett, alárendeltjeit szerette és megbecsülte, azokat kitartóan és helyesen nevelte és befolyásolta.

Szentmihályfalvi Szentmihályi Lajos

főhadnagy, szakasziparancsnok.

Született 1851. év augusztus 18-án Kistárkány községben (Zemplén vármegye). Római katolikus. Atyja — József — ügyvéd és birtokos volt Nagygéres községben. A család nemesége a XIII. századból származik. Szentmihályi főhadnagy gimnáziumot végzett, majd két évi jogot sikerrel hallgatott. Később vármegyei csendbiztos volt Zemplén vármegyében. 1882. évi április hó 10-én a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián a csendbiztosok részére felállított tisztképző tanfolyam végzetével jó sikerrel letett tiszt vizsga alapján 1882. június 1-én a m. kir. 40. honvédszászlóaljtól a m. kir. IV. számú csendőrpáncsnoksághoz avatott fel három évi szolgálati kötelezettséggel. Hadapróddá ugyanazon nappal nevezetett ki. Ez év november 1-től 1884. december 1-ig szakasziparancsnok Kolozsváron, majd a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnokság felállításával hasonló minőségben Sátoraljauhelyre helyeztetett. Hadnaggyá 1882. november 1-ével, főhadnaggyá 1885. május 1-ével nevezetett ki. 1888. szeptember 1-én a m. kir. 2. számú csendőrkörülethez helyeztetett át szakasziparancsnokul Pancsovára. 1892. július 1-től hasonló minőségben Zomborba helyeztetett. Itt halt meg 1894. július hó 30-án férfikora delén, 43 éves korában.

Szentmihályi főhadnagy 1873. január hó 27-én vette nőül dr. Klimó Menyhért királyhelmeci kerületi orvos Mária leányát. Házasságukból két gyermek származott. Hasonnevű fia mint csendőrtiszt szolgált s örmagyi rendfokozatban halt meg Esztergomban 1919. május 28-án. Szentmihályi főhadnagy magyarul tökéletesen, németül és tótul jól beszélt. Magastermetű, erős

testalkatu, határozott jellemű, vigkedélyű, jó szellemi képességgel és felfogással rendelkező férfi volt. A csendőrségi szolgálatban elméletileg és gyakorlatilag jól képzett; szolgálati állását előjárói teljes megelégedésére igen jól töltötte be. Szakaszát jó állapotban tartotta. Igen buzgó, megbízható, előjárók irányában engedelmes és tiszteletteljes, alárendeltjeivel szemben szigorú, de méltányos és tekintélyt tartó parancsnok volt.

Kovássy Kálmán

II. osztályú százados, szakasziparancsnok.

Született Hosszumezőn (Máramaros vármegye) 1839. évi június hó 6-án. Református vallású. Földbirtokos fia. Szatmáron hat gimnáziumi osztályt végzett. A csendőrséghez történt belépése előtt Máramaros vármegye csendbiztosa volt. Hadapróddá 1882. június 1-én nevezetett ki s mint hadapród lépett be a m. kir. I. számú csendőrpáncsnoksághoz. Október 30-ig őrpáncsnok, november 26-tól szakasziparancsnok Nagyenyeden. 1882. évben a Ludovika Akadémián a hathetes tisztképző tanfolyamot végezte s még ez évben a csendőrtiszt szakvizsgát elégséges eredménnyel tette le. Hadnaggyá 1885. május 1-én lépett elő, közben 1883. december 1-én a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett. Itt szakasziparancsnok Nagyszőlősen, Kassán, Lőcsén és Beregszászon. II. osztályú százados 1897. május 1-ével nevezetett ki. 1897. október 31-ig szakasziparancsnok Beregszászon. Előrehaladott korában izom- és ízületi csúzzal betegeskedvén, 1897. november 1-ével felülvizsgáltatott. Máramarosszigeten telepedett meg. Itt halt meg 1900. év július 3-án.

Kovássy százados nős ember volt, gyermektelen. Magyarul tökéletesen, németül, oroszul és románul kielégítően beszélt. Magyarországot csak részben ismerte. Ellenség előtt nem szolgált. Másfél évtizedes csendőrségi szolgálata alatt megfelelő összeredménnyel működött. Magas, erőstermetű ember volt, komoly, megfontolt, nyugodt kedélyű.

Verebélyi Marsó Lőrinc

cimzetes őrnagy, szárnyparancsnok.

Született Maconka községben (Heves megye) 1840. július 19-én. Előkelő, régi (1665. évből) nemes család sarja. Atyja földbirtokos és Heves vármegye szolgabírója volt. Nyolc gimnáziumot Egerben és Gyöngyösön végzett jó eredménnyel. Tanulmányait elvégezve, Heves vármegye szolgálatába lépett

s mint megyei esküdt, majd csendbiztos közel tizenöt éven át működött. 1882 június 27-én — mint volt közbiztonsági közeg — három évre a m. kir. csendőrséghez a m. kir. 46. honvédszászlóalj által avatott fel. Ez évben elvégezte a Ludovika Akadémián a csendbiztosok számára felállított tisztképző tanfolyamot, majd letette jó sikerrel a m. kir. 1. számú csendőrpáncsnokságnál a csendőrtiszti szakvizsgát s mint hadapród-őrmester, majd 1882 november 1-ével mint hadnagy-szakaszpáncsnok Egerben megkezdette működését. Főhadnaggyá 1885 május 1-én lépett elő. 1891 május 1-ével a m. kir. V. sz. csendőrkörülethez helyeztetett Máramarosszigetre. 1895 május 1-én II. osztályu századossá neveztetett ki, 1896 november 1-én pedig I. osztályu századossá. 1900 július 15-ével Nagyikárolyba helyeztetett. Innen helyeztetett — saját kérelmére — 1902 november 1-én állandó nyugállományba, mely alkalommal részére Öfelsége november 1-én kelt legfelsőbb elhatározásával a címzetes őrnagyi jelleg a legkegyelmesebben adományoztatott. Maconkán, szülőföldjén telepedett meg és kis, ősi birtokán gazdálkodott. Meghalt 1917. évben. A maconkai sirkertben helyeztetett örök nyugalomra.

Marsó őrnagy nős ember és hat gyermek atyja volt. Özvegye Guttaházi Mórítz Ottilia. Fiai közül Béla honvédezredes, Pál és Lőrinc fia csendőrtisztek. Magyarul tökéletesen, németül kielégítően beszélt. Magas, erős testalkatu ember volt. Komoly, megállapodott, puritán lelkületű, férfias jellemű. Jó szellemi képességgel és felfogással rendelkezett. Hivatását rendkívül szerette és kötelemait lelkes szeretettel, jól teljesítette. Szorgalmas, buzgó, kötelességtudó és jó eredménnyel működő parancsnok volt, bő emberismerettel és helyes gyakorlati érzékel megáldva. Mint alárendelt fegyelmezett, mint előljáró határozott, következetes és gondoskodó. Ezen tulajdonokkal szerzett magának nevet, tekintélyt és népszerűséget. Az ő egész élete a bölcs, a jó, a helyes életfelfogások és elvek összefoglalata volt.

Polyánszky Dénes

I. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Igen régi, szláv eredetű nemes családból származott. Családja — bebizonyíthatólag — már kb. 1400 óta él Magyarországon. Hosszumezőn született 1842 október 5-én. Hat középiskolát végzett Máramarosszigeten és Ungváron. Fiatal korában Máramaros megyében megyei csendbiztos, békebíró, majd megyei esküdt volt. Korán nősült: Nemes Szilágyi György földbirtokos és táblabíró és neje, szigeti Szabó Karolina egyetlen leányát, Ilonát vette nőül 1868

február 4-én, akivel egészen annak haláláig, 1909 január 3-ig a legpéldásabb családi életet élte. Két gyermeke maradt: Izabella, férjezett zilahi Farnos Lászlóné, m. kir. mérnök-főfelügyelő neje és Ottó, m. kir. pénzügyi titkár.

1882-ben lépett a m. kir. csendőrség szolgálatába, amikor is a honvédségi Ludovika Akadémián tisztképző tanfolyamot hallgatott; 1882 június 30-án avatott fel, mint hadapród. Ugyanezen évben Kolozsváron a csendőrtiszti szakvizsgát jó eredménnyel tette le. 1882—1883 november 30-ig őrs-, majd szakaszpáncsnok volt Csikszerezdén. Hadnaggyá 1882 november 1-én neveztetett ki. 1883 december 1-ével a m. kir. 4. sz. csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett át szakaszpáncsnokul Máramarosszigetre. Itt lépett elő 1885 november 1-én főhadnaggyá. 1891. évben hasonminőségben Nagyikárolyba helyeztetett át. 1895 november 1-ével II. osztályu századossá lépett elő és szárnyparancsnokká neveztetett ki Kassára. 1897 május 1-ével I. osztályu százados. Egy szomorú eset annyira megviselte a ritka becsületességű és lelkiismeretes tisztet, hogy 1899-ben nyugdíjaztatását kérte. A felesége birtokán próbált gazdálkodni, az akkori viszonyok azonban próbálkozásának nem kedveztek. Visszatért a katonasághoz és mint állandó hadbíró-sági tanu működött a kolozsvári honvédbírósnál. Meghalt 1912 május 9-én Brassóban. A kolozsvári házsongárdi temetőben nyugszik.

Magyarul, oroszul tökéletesen beszélt, jól birta az összes szláv nyelveket és a németet.

Polyánszky százados jó szellemi képességű és felfogásu tiszt volt, aki kötelemait és szolgálatát tökéletesen ismerte, s annak jól megfelelt. Igen buzgó, fegyelmezett, komoly, megállapodott, határozott jellemű, becsvágyó, előljáróhoz ragaszkodó, velük szemben nyílt, az alárendeltekkel szemben pedig igen jóakaratú és gondoskodó tiszt és előljáró volt.

A társaséletben is megállta a helyét. A jómodoru, mindenkivel szemben tapintatos és készséges uriembert mindenki szerte és becsülte.

A korai visszavonulása valóban veszteséget jelentett a csendőrségnek.

Tyll László

címzetes alezredes, másodtörzstiszt.

Született Hajduböszörményben 1853 június 27-én. Római katolikus. Édesapja csendbiztos volt. A gimnázium öt osztályát 1869. évben Derecskén jó eredménnyel végezte. 1879 augusztus 1-től 1882 július 2-ig a biharmegyei Derecskén és Bárádon csendbiztos. 1882-ben a m. kir. honvédségi Ludovika

Akadémián a tiszti tanfolyamot elégséges eredménnyel hallgatta. Ennek elvégzése után június hó 1-vel hadapróddá kinevezetvé, három évi szolgálati kötelezettséggel a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz osztatott be próbaszolgálatra. Ez évben még a csendőrtiszti szakvizsgát is letette Szegeden »jó« eredménnyel. Majd mint szakaszpáncsnok-helyettes Lugosra nyert beosztást. Hadapróddormesterré 1882 október 1-én, hadapródtiszthelyettesé 1883 február 1-én neveztetett ki. Hadnaggyá 1882. évi november 1-től számítandó ranggal 1883 május 1-én neveztetett ki. 1883–1885. években Lugoson, Orsován és Szegeden teljesít szolgálatot. Főhadnaggyá 1885 május 1-én lépett elő. 1894. évben lovas tábori csendőrtanfolyam páncsnoka Temesváron. II. osztályu századossá 1895 május 1-én, I. osztályu századossá 1896 május 1-én lépett elő. 1895 február 1-ével a m. kir. VI. számú csendőrkörülethez helyeztetett ideiglenes, majd végleges szárnypáncsnoki minőségben Kaposvárra. 1902 május 1-én a m. kir. IV., illetve a m. kir. III. számú körülethez helyeztetett szárnypáncsnoki minőségben Nyiregyházára. Itt állomásozott 1907 április 30-ig, mely nappal másodtörzstisztként a m. kir. II. számú körület törzséhez Szegedre helyeztetett. Őrnaggyá 1907 május 1-én lépett elő. 1908 december 1-ével egy év tartamára várakozási illetékkal szabadságoltatott. 1909 december 1-ével ismét egy évre, végül folytatólagos betegeskedéséből folyólag ötvenhét éves korában 1910 január 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett. Máriabesnyőn telepedett le s itt élt a világháboru kitöréséig. A háboru kitörése nem hagyta lelkét nyugton s a derék öreg törzstiszt ki akarta venni a maga részét is a mindannyiunkra nehezedett súlyos megpróbáltatásokból. Szolgálatátételre jelentkezett s magasabb korára tekintettel, a cs. és kir. munkácsi járványkórház páncsnokaként nyert beosztást.

Itt teljesített kiváló szolgálatait után a nagykanizsai 20-as honvéd lábbadozó osztag páncsnokává neveztetett ki 1915. év október havában. Régi vesebaja sok testi szenvedéssel sujtotta, de ő küzdve a kórral, szívósan ellenállt, míg 1917 december havában tüdőgyulladás érte, mely 1918 január 10-én kioltotta nemes életét. A nagykanizsai temetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1889. évben honvédelmi miniszteri dicsérő elismerésben részesült a közbiztonsági szolgálat terén elért igen szép eredményeiért. 1895. évben, augusztus 29-én a legfelsőbb megelégedés juttatott kifejezésre szakaszpáncsnoki minőségben a közbiztonság terén elért eredményes működéseért. 1906. évben honvédelmi miniszteri dicsérő elismerésben részesített a közbiztonsági szolgálat terén elért kiváló és lelkiismeretes magatartásáért. Birtokosa volt a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek s a katonai jubileumi keresztnek.

Tyll alezredes nős ember és három gyermek atyja. Nejét 1902. évben vesztette el.

Gyermekei közül László fiát, mint hadapródot vesztette el. József fia tényleges huszártiszt. Leánya Verbó János csendőralezredes felesége.

Magyarul tökéletesen beszélt. Ellenség előtt nem szolgált. Magyarországot csak helyőrségelései és szemléi során ismerte. Középtermetű, erős testalkatu férfi volt.

Mint csendőrtiszt, igen nagy szeretettel szolgálta az intézményt. Komoly, nyugodt kedélyű, csendes véralkatu, jó szellemi képességgel és felfogással rendelkező tiszt volt. Hivatásszerű kötelmeit elméletileg és gyakorlatilag jól ismerte. Mint szakasz- és szárnypáncsnok jól működött. A fegyelmet és rendet helyesen és eredményesen kezelte. Előljárói irányában engedelmes, előzékeny, alárendeltjeivel szemben határozott és következetes volt. Ott, ahol állomásozott, mindenki szeretetét és becsületét vívta ki a maga számára s ezzel növelte a csendőrtiszti tekintély súlyát. Mikor 1907. évben elhelyeztetett Nyiregyházáról, a társadalom érzékeny bucsut vett a derék baráttól, az igazi becsületes, önzetlen hazafitól, a kitünő csendőrtiszttől. A sajtó külön cikkben méltatta működését, különösen fiatal csendőrtiszt korában tanusított páratlan, mintaszerű áldozatkészségét és bátorságát, melyet szép hivatásában kifejtett s amelyért több ízben lett dicsérő elismeréssel kitüntetve. Hogy késő öregségében is milyen becsvágygal működött, arról érdemesnek látjuk közreadni a Zalai Hírlap alábbi sorait, melyek elhalálózásával kapcsolatban jelentek meg. »A magyar fajta iránt rajongó, meleg lelke itt (t. i. Nagykanizsán) egy olyan reformot teremtett, mely egyik legszebb adata Magyarország világháborus történetének. Tyll címzetes alezredes ugyanis analfabéta tanfolyamot rendezett be a lábbadozó osztagnál s ahány derék 20-as honvéd itt megfordult, ha nem tudott írni s olvasni, ebben az iskolában meg kellett tanulnia a betűvetés mesterségét. Kétezernél több zalamegyei ember lelkében gyújtotta meg így a kultura fáklyáját. Nagyszerű kezdeményezése lassanként az egész országban követésre talált, ugy, hogy ma már alig van lábbadozó intézmény Magyarországon, ahol ne lenne meg Tyll címzetes alezredes iskolájának mása.«

Ezek az öt jellemző sorok is azt igazolják, hogy minden alkalmaztatásban főtörekvése volt hazájának és a társadalomnak hű szolgálja lenni. Mint csendőrtiszt, jelentékenyen működött közre az alföldi betyárromantika megszüntetésében és a világháboru nagy megrázkódtatásai közepette is megsejtette lelke, hogyan tehet értékes és maradandó szolgálatokat nemzetének.

Lénárd Pál

cimzetes őrnagy, különítményparancsnok.

Született Uri községben (Pest vármegyében) 1839 január 11-én. Római katolikus vallású. Édesatyja tanító volt. Öt gimnáziumot végzett Jászberényben. 1872—1882. évig Pest vármegyében csendbiztos volt. A csendbiztosok részére előírt tiszti vizsga sikeres letétele után — mint próbacsendőr — 1882 július 3-án avattatott fel a m. kir. 2. számú csendőrparancsnoksághoz három évi szolgálati kötelezettséggel. Ez évben Budapesten a Ludovika Akadémián az általános tiszti vizsgát letévén, a csendőrtiszti szakvizsgát ugyancsak 1882. évben Szegeden jó eredménnyel tette le. 1882 október-december hónapokban őrsparancsnok Valkányban. Hadapróddá 1882 június 1-én, cimzetes őrmesterré július 3-án, őrmesterré október 1-én lépett elő. Véglegesítettett 1883 január 21-én. Hadapródtiszthelyettessé 1883 február 1-én, hadnaggyá 1883 május 1-én lépett elő. Szakaszparancsnok Nagybecskerekén 1889 december 1-ig. E naptól nyugállományba helyezéséig különítményparancsnok Gödöllőn. Főhadnaggyá 1886 május 1-ével, II. oszt. századosá 1895 november 1-ével, I. oszt. századosá 1897 május 1-ével lépett elő. Nyugállományba saját kérelmére 1903 május 1-ével helyeztetett, mely alkalomból folyólag részére a cimzetes őrnagyi jelleg a legkegyelmesebben adományoztatott. Gödöllőn telepedett le. Itt halt meg és helyeztetett örök nyugalomra 1905 február 15-én 66 éves korában.

Kitüntetései: 1888. évben Őfelsége, január hó 20-án kelt legfelsőbb elhatározásával, 1887. évben a Délmagyarországon pusztító árviz alkalmával a védekezési és mentési munkálatoknál tanúsított rendkívüli és sikeres tevékenysége felett elismerését nyilvánította. 1888. évben a honvédelmi miniszter által az ezen évben Torontál vármegyében dúló árvízveszély alkalmával tanúsított önfeláldozó tevékenységéért dicsérő elismerésben részesítettetett. 1898. évben a gödöllői tiszti különítmény parancsnoki alkalmaztatásában hosszabb időn át tanúsított fáradhatatlan buzgóságáért és teljesített igen jó szolgálataiért honvédelmi miniszteri okirati megdicsézésében részesült. 1903. év január 16-án Őfelsége által a Ferenc József-rend lovagkeresztjével a legkegyelmesebben tüntettetett ki. Birto-kosa volt a jubileumi emlékéremnek s a Toskánai nagyhercegi katonai érdemrend lovagkeresztjének.

Lénárd cimzetes őrnagy elvált ember volt és gyermeke-
len. Magyarul tökéletesen, németül jól beszélt. Magyarországon kívül Boszniát és Horvátországot ismerte. Magas testalkatu, erős, edzett férfi volt. A csendőrségi szolgálat minden ágazatában elméletileg s gyakorlatilag igen jól képzett, jól

NAGY GABOR

LÁSZLÓ ALBERT

használható, felette buzgó, szorgalmas, becsvágyó, igen jó szellemi képességgel és tehetséggel rendelkező tiszt volt. Igaz férfi, határozott jellem, komoly és nyugodt kedélyű. Dicső emlékezetű I. Ferenc József királyunknak kedvelt embere.

Heim Arnold

hadapród, őrsparancsnok.

Született Beodrán (Torontál vármegye), 1849 július 18-án. Római katolikus. Postamester fia. Négy gimnáziumot jó sikerrel végzett. Katonai szolgálatát 1868 október hó 15-én, mint önként jelentkező, kezdette meg a cs. kir. 14. gyalogezrednél. Törvényszerű szolgálati kötelezettségének eleget tévén, 1878 december hó 31-ével — mint tizedes — áthelyeztetett a m. kir. 14. honvédszászlóaljhoz. Onnan elbocsájtván, Torontál vármegyében csendbiztos lett. 1882. évben a csendbiztosok részére felállított hat heti tisztképző tanfolyamot kielégítő eredménnyel végezte. Ennek eredményeként 1882 június 12-ével hadapróddá kineveztetett s próbaszolgálatra július 25-én a m. kir. 2. számú csendőrparancsnokságnál bemutatattott. Hadapródmesterré 1882 október 1-én neveztetett ki. 1882—83-as években őrsparancsnokként alkalmaztatott. 1884. évben a szolgálat alól végleg felmentetett, részben betegeskedése, részben a csendőrségi szolgálatra kevésbé alkalmas volta miatt.

Dzurányi Béla

hadnagy, szakaszparancsnok.

Született 1848 szeptember 18-án Eperjesen (Sáros vármegye). Evangélikus. Kereskedő fia. Négy gimnáziumot Eperjesen, mely után Bécsben kereskedelmi iskolát járt, illetve végzett. Mint önkéntes avattatott fel a cs. és kir. 12. sz. huszárezredhez 1875 május 25-én. Tizedes 1876. évi január hó 16-ával, szakaszvezető 1878 október 6-ával, c. őrmester 1879 ápr. 16-ával. Ez év dec. 31-ével a cs. és kir. 2. sz. vonatezred tartalékállományába helyeztetett. Sáros vármegyében lett csendbiztos. A magyar csendőrség felállításával kapcsolatban a honvédségi Ludovika Akadémián felállított tisztképző tanfolyamot 1882. évben kielégítő eredménnyel elvégezvén és a csendőrtiszti szakvizsgát kielégítő eredménnyel letévén, ez év június 12-én hadapróddá neveztetett ki s próbaszolgálatra a m. kir. 2. számú csendőrparancsnoksághoz átvétetett, illetve beosztatott. Augusztus 1-től 1883 május 1-ig őrsparancsnok. Hadnaggyá e napon lépett elő. Szakaszparancsnok Kecskeméten. 1885. évi december hó 1-én a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz helyeztetett, szakaszparancsnokul

Miskolcra, 1887. év július hó 1-én pedig a m. kir. III. számú csendőrkerülethez Debrecenbe. 1888 január 1-től a szolgálat alól felmentetett.

Nő ember volt és két gyermek atyja. Magyarul, németül, tótul tökéletesen beszélt. Ellenség előtt nem szolgált.

Reschner Dániel

1. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Született 1842 június 5-én Besztercén. Ág. evang. vallásu. Édesatyja, János tekintélyes építész és birtokos volt. Két gimnáziumot végzett, majd édesatyja mellett segédkezett. Rendes sorozás után 1863 április hó 13-án avattatott fel a cs. kir. 63. sorgyalozredhez. Katonai szolgálati ideje alatt Olaszországban szolgált. 1864 május 18-án átlépett a cs. kir. 9. számú csendőrezredhez. 1864 május 23-tól június 23-ig a hadapródi tanfolyamot hallgatta, közben ezredénél csendőrségi próbaszolgálatot teljesített. 1866. évben — mint tábori csendőr — résztvett a poroszok elleni hadjáratban a II. hadtest kötelékében. 1867/72-ben beosztva a deési őrsre, majd őrsparancsnok ugyanott, később a bethleni s a bánffyhungyadi őrsökön. Cimzetes őrsvezetővé 1867 szeptember 24-én, őrsvezetővé 1867 december 10-én, cimzetes őrmesterré 1872 január 1-én, őrmesterré 1874 november 1-én lépett elő. Mint őrmester az 1872—1882. években folytatólagosan őrsparancsnok Kolozsváron, Tordán, Marosvásárhelyen, Palotailván és Nagyenyeden. Itt az altiszti iskolában segédoktató is. 1876 május 1-én átkerül az erdélyi csendőrpáncsnokság állományába. 1882. év október 30-án a Ludovika Akadémián jó eredménnyel tette le a tiszti vizsgát, amelyre magánszorgalom útján készült. 1882 november 1-én hadapróddá, 1883 július 1-én hadapródtiszt helyettesé, 1883 november 1-én hadnaggyá nevezetett ki. Tiszti szolgálatát mint oktatótiszt kezdte meg. 1884. évtől szakaszparancsnok Kolozsváron 1895 július 1-ig. E naptól nyugállományba helyezéséig szárnyparancsnok Deesen. Főhadnagy 1887 november 1-én, II. osztályu százados 1895 november 1-én, I. osztályu százados 1897 május 1-én. Nyugállományba — saját kérelmére — 1902 augusztus 1-vel helyeztetett előrehaladott korára és testi törődöttségére tekintettel. Deesen telepedett meg. Nyugdíjaztatását követő ötödik napon 1902 augusztus 5-én halt meg hatvan éves korában, harmincnégy évét meghaladó tényleges szolgálat után. Deesen a rózsahegy i. kath. temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Sirja terméskőoszloppal ékesített.

Kitüntetései: a legénységi állományban 1868., 1871., 1872. és 1881. években láttatott el dicső okiratokkal a közbiztonsági szolgálatban tanúsított kötelességű és eredményes szolgálataiért. 1882. évben — mint őrmesternek — március 24-én kelt

legfelsőbb elhatározással Ófelsége hosszú éveken át fáradhatatlan buzgalom és szolgálati hűség által kitüntetett szolgálatai elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet a legkegyelmesebben adományozta. Birtokosa volt a hadiéremnek, a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek s a jubileumi emlékéremnek. Nyugállományba helyezésekor Ófelsége a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. E magas kitüntetés halálos ágyán találta. Már agóniában volt s nem vehetett arról tudomást.

Reschner százados 1875. évben nősült. Két gyermek atyja volt. 1888. évben született Viktor fia csendőrtiszt. Magyarországon kívül Olasz-, Porosz- és Bajorországot ismerte a hadjárat során. Magyarul, németül tökéletesen, románul jól beszélt.

Reschner százados huszonkét éves fiatalember volt, amikor csendőrségi szolgálatát megkezdte s tizennyolc évet szolgált a legénységi állományban. A csendőrségi utasítások s a szolgálat minden ágazatában tehát teljes jártasságra s a legalapossabb ismeretekre tett szert. Igen buzgó altiszt és tiszt volt, a legjobb eredménnyel. Mint táboricsendőr és oktató igen jól megfelelt. Szilárd jellemű, határozott, komoly és becsvágyó férfi volt.

A »Csendőrségi Lapok« 1902. évfolyamában elhalálózásával kapcsolatosan kegyeletos megemlékezést hozott. Ebből kiragadott alábbi sorok olyan meghatóan jellemzik őt: Hosszu — majdnem negyven évig tartó — működését csak ezelőtt pár hóval szakította meg, amikor az oly jól megérdemelt nyugalomba vonult s ime ezen majdnem egy emberöltőn tett fáradtságának gyümölcseit nem élvezhette, kiragadta körükből és szerettei közül a halál. Talán azért halt meg oly hamar nyugalomba vonulása után, mert nem tudta azt a fáradtságot nem ismerő munkásságát a pihenéssel felcserélni. Egy ízben maga megmondta volt: elfoglalom valami kis hivatal, ha majd nyugdíjba megyek, legyen valami foglalkozásom, mert e nélkül nem tudnék élni! Ő nekünk atyánk volt, egy gondos atya, aki alárendeltjeinek ügyét-baját mindig a szíven viselte, aki ha kellett, sujtó szavával tudta az esetleg rossz utra tévedt alárendeltjeit jó utra terelni, de azért szíve mindig arany volt. Atyai jóindulatának annyiszor adta tanujelét, hogy azt felsorolni nem is lehetséges. Kitűnő ember, példás katona, ugyanolyan férj és atya volt.

E sorok egyik hűséges alárendeltjének lelkéből fakadtak. Egyszerű, őszinte szavak, olyanok, mint amilyen az volt, akiről íródtak. A lelkes, kötelességtudó, emberies gondolkodású, finom lelkületű Reschner századosról, a kitűnő csendőrrel és parancsnokról, kinek az elszakított Erdélyben levő sirját — volt alárendeltjei — ma is hűséges szeretettel gondolják, büszkén gondolva és emlékezve »a régi jó magyar királyi csendőrségnél eltöltött« hosszú időkre.

Sieber István

főhadnagy, szakasziparancsnok.

Született 1843. év december hó 22-én Budapesten. Római katolikus. Polgár fia. Szülei házában uri nevelésben részesült; négy reáliskolai osztályt jó sikerrel végzett. A csendőrségi pálya iránt kora ifjúságában szeretetet érezvén, 1863 december 15-én önként lépett be a cs. kir. 6. számú csendőrezredbe, mint próbacsendő. 1864 december 16-ával véglegesített. Mint csendő 1867 május 16-án a cs. kir. 10. számú országos csendőparancsnokság állományába helyeztetett. 1863—65. években a külső közbiztonsági szolgálatban alkalmaztatott. 1866—67. években szárnyirodában, 1870—82. évig a parancsnoksági segéd-tiszti irodában. Cimzetes őrsvezetővé 1868 június 2-án, őrsvezetővé 1870 május 1-én, őrmesterré 1872 január 1-én lépett elő. 1876 augusztus 1-én áthelyeztetett a m. kir. erdélyi csendőparancsnoksághoz. 1882 október 30-án magánszorgalom útján az előírt elméleti csendőrtiszti vizsgát — mint őrmester — a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián jó eredménnyel tette le. Hadapróddá 1882 november 1-én, 1883 július 1-ével hadapródtiszthelyettesé neveztetett ki a m. kir. I. számú csendőparancsnokság állományában. Ez évben őrsparancsnok, később szakasziparancsnok Kolozsváron. Hadnaggyá 1883 november 1-én neveztetett ki. 1884. évtől 1892. évig Csikszere-dán szakasziparancsnok. 1892 szeptember hó 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett. Ilosván telepedett le és onnan Ungvárra költözött. Nyugállományban léte idején — mint állandó csendőrbirósági tanu — a kassai csendőrkörület törzsénél nyert alkalmaztatást.

Sieber főhadnagy nő, gyermektelen ember volt. Magyarul és németül tökéletesen beszélt. Csak Magyarországot ismerte. Kitűnő lövész és jó rajzoló volt. Ellenség előtt nem szolgált. Közel 20 évi csendőrlegénységi szolgálat után lépett elő tisztté. Összes csendőrségi szolgálati ideje huszonkilenc évet meghaladott. Mint őrs- és szakasziparancsnok ugy elméletileg, mint gyakorlatilag igen jól volt kiképezve. Irodai szolgálatban kitűnően volt alkalmazható.

Egész szolgálata alatt tanusított kötelesség-hű, ügybuzgó és fáradhatatlan magatartásáért, szilárd, határozott jelleméért előjárói becsülését és bajtársai szeretetét s tiszteletét vivta ki magának.

Verebélyi Marsó György

ezredes, kerületi parancsnok.

Született 1846. év november 23-án Maconka községben (Heves megyében). Régi nemesi család sarja. Atyja György Heves vármegye szolgabírája és földbirtokos volt. Római katolikus vallásu. Testvéröccse Marsó Lőrincnek, aki szintén csendőrtiszt volt s mint cts. őrnagy helyeztetett nyugállományba. Hat gimnáziumi osztályt végzett részben Egerben, részben Gyöngyösön. Csendőrséghez történt belépése előtt Nógrád megyében csendbiztos és t. szolgabíró volt. 1882. évben október 30-án Budapesten az általános tisztvi vizsgát a Ludovika Akadémián megfelelő eredménnyel tette le. A m. kir. 4. számú csendőparancsnoksághoz 1882. év december hó 21-én lépett be s ott mint hadapród vétetett fel. A csendőrtiszti szakvizsgát 1883. évben Kassán jó eredménnyel tette le. Csendőrhadapróddá 1882. november 1-én neveztetett ki. 1882 november 1-től—1883 április 17-ig szabadságoltatott. E naptól november 19-ig részint elméleti oktatás alatt állott, részint őrs- és szakasziparancsnok volt Egerben és Miskolcon. Hadapródőrsvezető cts. őrmesterré 1883 május 26-án lépett elő. 1883 június 26-án a m. kir. 5. számú csendőparancsnoksághoz helyeztetett. Esztergomban szakasziparancsnok. Hadnaggyá 1883 november 1-én neveztetett ki. 1884 június 16-tól Nyitrára helyeztetett hasonló minőségben. Főhadnagy 1888 május 1-én. Itt 1891 április 30-ig teljesít szolgálatot. Innen Ungvárra helyeztetett a m. kir. IV. számú kerülethez. 1891 november 1-ével Szekszárdra helyeztetett, hol 1895 június 30-ig szakasziparancsnok, azután ideiglenes szárnyparancsnok. 1895 november 1-én II. osztályu századosná lépett elő s helyeztetett át szárnyparancsnoknak Kecskemétre. Itt 1904 október 31-ig szolgált. 1904 november 1-től másodtörzstiszti minőségben a kerület törzskéhez Budapestre helyeztetett. E nappal lépett elő őrnaggyá is. 1908 július 3-ig másodtörzstiszt, július 16-ig kerületi parancsnokhelyettes, november 4-én pedig kineveztetett a III. számú csendőrkörület parancsnokává. Alezredes 1908 november 1-ével. Ezredessé 1911 december 1-én lett kinevezve. 1913 november 1-ével saját kérelmére nyugállományba helyeztetett. Budapesten telepedett meg s itt halt meg 1916 április hó 16-án. A kerepesi temetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1906. évben a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiválóan tapintatos, körültekintő és lelkiismeretes működéséért honvédelmi miniszteri dicső elismerésben részesült. 1906. évben a hadapródképző és tisztvi ismétlő tanfolyam parancsnoki minőségében kifejtett működéséért a honvédelmi miniszter teljes elismerését fejezte ki. 1907. évben ugyancsak a

honvédelmi miniszter — másodtörzstiszti minőségben kifejtett — eredményes tevékenységeért okiratilag dicsérte meg. 1910. évben kitűnő szolgálatainak elismerésül részére Őfelsége a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. Birtokosa a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek s a katonai jubileumi keresztnek.

Marsó ezredes nős ember volt és négy gyermek atyja. Egyik veje Voloncs István csendőrőrnagy. Egyetlen fia, László huszártörzstiszt. Marsó ezredes magyarul tökéletesen beszélt. Magyarországon kívül Grác környékét ismerte. Középmagas, erős testalkatu volt.

Marsó ezredes hivatásszerű kötelmeit jól ismerte, a közbiztonsági szolgálat minden ágazatában jól jártas, a fegyelmet és rendet helyesen kezelő és eredményesen ellenőrző, igen tapasztalt, lelkiismeretes és jó tiszt és parancsnok volt. Elöljárói iránt engedelmisséggel és feltétlen tisztelettel viseltetett, alárendeltjeit méltányos szigorral vezette és nevelte. Nyugodt, derült kedélyű, szeretetreméltó ember volt, igen jó családapa és melegszívű barát. Olyan jó ember volt, olyan mélységesen fogékony jószág, aki szenvedést látni nem birt anélkül, hogy azt enyhíteni ne igyekezett volna. Szomorúnak talán soha sem látta senki. És egész pályája is csodálatosan simult egyéniségéhez. Szép ivelésű, nyugodt és sima volt. Ha igaz az, hogy az ember értékét barátainak a száma adja meg, róla feljegyezheti a krónikairó, hogy annyi barátja volt, ahány emberrel megismerkedett. Szeretett és tudott is élni. Kerülte és lenézte az élet harcait, egyéni kedvességével ellenei felett is győzedelmeskedett.

Somlyói és óvári Szilágyi Ödön

cimzetes alezredes, kerületi parancsnok-helyettes.

Született a szabolcsvármegyei Vis községben 1847. július 9-én. Illetőségi helye Buj község (Szabolcs megye). Református vallású. Földbirtokos fia. Szülői háznál gondos nevelésben részesült. Hat gimnáziumi osztályt végzett Sárospatakon. Azt elvégezvén, atyja birtokára vonult vissza és atyjának segédkezett a gazdaság körül. Később nagyobb bérletbe bocsátkozott. Majd megyei szolgálatba lépett és Szabolcs vármegyében megyei csendbiztos lett körülbelül négy éven keresztül. A magyar királyi csendőrséghez 1882. december 19-én lépett be és a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz vétetett fel. Ez évben az általános tiszti vizsgát a honvédségi Ludovika Akadémián elégséges eredménnyel tette le, a csendőrtiszti szakvizsgát pedig Kassán 1883. évben jó eredménnyel. Hadapróddá 1882. november 1-én lépett elő. 1883. május 23-án a m. kir.

5. számú csendőrkerülethez helyeztetett át, egyidejűleg hadapródőrsvezető cts. őrmesterré nevezetve ki. 1883. szeptember 30-ával szakaszpáncsnokul Máramaroszigetre helyeztetett, onnan két hónap múlva Nagykárolyba a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz. Hadnaggyá 1883. november 1-én, főhadnaggyá 1888. május 1-vel lépett elő. 1889. február 1-vel a m. kir. III. számú csendőrkerülethez helyeztetett szakaszpáncsnokul Nagyváradra. Innen 1891. február 15-én Debrecenbe. 1893. szeptember 1-én ismét a IV. számú csendőrkerülethez Nyíregyházára szakaszpáncsnokul. 1895. június 30-ig állomásozott itt. E naptól ideiglenes szárnyparancsnokul a VI. kerülethez Székesfehérvárra helyeztetett. II. osztályu századosná 1895. november 1-én lép elő és lett szárnyparancsnok. I. osztályu századosná 1897. május 1-én nevezetett ki. 1900. november 1-én Besztercebányára helyeztetett. 1906. április hó 1-ével pedig másodtörzstisztként Brassóba a m. kir. VII. sz. kerülethez. Őrnagy 1906. május 1-ével. 1907. május 1-től 1908. április 19-ig kerületi parancsnok-helyettesi minőségben működött Debrecenben a VIII. számú kerületnél. 1908. április 19-től betegszabadságon és felmentve a szolgálati alkalmazás alól. Állandó nyugállományba saját kérelmére 1910. január hó 1-ével helyeztetett, mely alkalommal részére Őfelsége által a címzetes alezredesi jelleg a legkegyelmesebben adományoztatott. Budapesten telepedett le s itt élt visszavonultan családjának körében, melyet bensőségesen szeretett. A világháborúból is kivette részét, amennyiben Nyíregyházán az ottani cs. és kir. megfigyelő-kórház parancsnoka volt 1914—1917. évig. Azután visszatért Budapestre. Buj községben 1921. évben látogatóban járt, itt tüdőgyulladást kapott s ez év október 24-én elhunyt. Bujon helyezték örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1895. évben honvédelmi miniszteri dicső elismerésben részesült a közbiztonsági szolgálat terén szerzett kivételes érdemeiért. 1910. évben, állandó nyugállományba helyezése alkalmából Őfelsége legfelsőbb megelégedése juttatott kifejezésre. Birtokosa volt a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek s a katonai jubileumi keresztnek.

Szilágyi alezredes nős és öt gyermek atyja volt. Elemér fia csendőrtiszt. Csak magyarul beszélt s Magyarországot helyőrségei és utazásai során ismerte. Magas, erős termetű és testalkatu férfi volt.

Mint csendőrtiszt mintaképe a derék csendőrnek. Komoly, megállapodott jellemű, jó szellemi képességű és felfogású, nyugodt kedélyű. A közbiztonsági szolgálat vezetése és intézése, az elméleti oktatás és gyakorlati kiképzésben való képessége, átlagon felül állott. Nemes alakja örök világító oszlopként ragyog az úttörők dicső sorai között.

Kálló Antal

főhadnagy, szakasziparancsnok.

Született a békésmegyei Bánfalva községben 1849. évben, hol édesatyja jegyző és birtokos volt. Vallása római kath. 1869. évi szeptember hó 11-én a cs. kir. 33. gyalogezredhez avattatott fel a törvényszerű szolgálati kötelezettség mellett. Szolgálatátelre Aradra vonult be még ezen év október hó 1-én. Őrvezetővé 1870 március 22-én, tizedessé június 6-án, szakasziparancsnokká 1871 július 20-án, őrmesterré 1872 október hó 11-én lépett elő. 1875 december 31-én szabadságoltatott s áthelyeztetett a cs. és kir. 68. gyalogezred tartalékállományába. 1879 december 31-én a m. kir. 8. honvédszászlóaljhoz helyeztetett át, 1881 december 31-ével pedig végleg elbocsájtatott.

Katonai szolgálata teljesítése idején több vármegye területén garázdálkodott Babaj-féle rablóbanda elűgása végett kirendelt katonai karhatalomba nyert beosztást, amelyben eredményesen tevékenykedett s kedvet kapva a rendőri szolgálatra, 1876. évben Arad vármegye főispánja által az aradi járás csendbiztosává neveztetett ki. 1880. évben saját kérelmére a békésvármegyei szeghalmi járás csendbiztosává neveztetett ki; ilyképen 1876 január 12-től 1880 január 30-ig mint járási csendbiztos működött Arad megyében, 1880 január 31-től 1883 január 1-ig pedig ugyancsak mint járási csendbiztos Békés vármegye közigazgatása szolgálatába állott. A csendőrség szervezése idején a csendbiztosok részére felállított tiszti tanfolyamot jó sikerrel elvégezvén, 1882 november 1-én csendőrhadapróddá neveztetett ki a honvédelmi miniszter által. Mint hadapródőrsvezető címzetes őrmester 1883 február 23-án vonult be a m. kir. csendőrséghez, hol még azon év augusztus hó 11-én véglegesítettett a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnokság állományában a nagyváradi szárnynál. A csendőrségi szakvizsga jó eredménnyel történt letétele után 1883 szeptember 1-ével hadapród-tiszthelyettesé, november 1-én pedig hadnaggyá és szakasziparancsnokká neveztetett ki Belényesbe. Mint szakasziparancsnok 1883 december hó 1-ével áthelyeztetett a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz Nagyikindára. Onnan Ujvidékre helyeztetett át. Főhadnaggyá 1888 november 1-én neveztetett ki. 1891 február hó 15-én áthelyeztetett a III. számú csendőrkörületi parancsnoksághoz Nagyváradra, még ezen év november 1-ével pedig a VI. számú parancsnoksághoz Szombathelyre. 1893 december 1-én szakasziparancsnoki minőségben Máramarosra osztatott be.

Máramaros vármegye súlyos közbiztonsági viszonyai erős próba elé állították a rendkívül agilis Kálló főhadnagyot, a sok testi munka, utazások, rendetlen és rossz élelmezés egészét tönkretették, minek következtében 1894 szeptember

MARSÓ GYÖRGY

HALLER BÉLA

REINLE GÁBOR

BABOCSAY KÁROLY

1-ével a megejtett felülvizsgálat alapján — mint rokkant — állandó nyugállományba helyeztetett. Aradon telepedett meg, honnan 1897. évben Vácra költözött, ahol városi rendőrkapitánnyá neveztetett ki. Ezen állásában a forradalom kiütéséig huszonkét éven át teljesített értékes szolgálatokat.

Kitüntetései: Ő császári és királyi felsége 1887 szeptember hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával részére a közbiztonsági szolgálat terén teljesített kiváló szolgálataiért a katonai érdemkeresztet adományozta. Még ezen évben belügyminiszeri dícsérő elismerésben részesített. 1898-tól birtokosa a jubileumi emlékéremnek, 1908-tól pedig a katonai jubileumi keresztnek.

Kálló főhadnagy 1876 május 31-én vette nőül Balázs Vilmát. Magyarul tökéletesen, németül jól beszél. Magas, erős testalkatu, komoly, határozott jellemű és becsvágyó férfi. Magyarországon kívül Horvátországot ismeri. Ellenség előtt nem szolgált.

Kálló főhadnagy ma 76 éves. Ebből 51 éven át szolgált a köznek. Ma köztisztelet veszi körül s aranyozza be késő öregségének napjait.

Bazsó János

I. osztályu százados, számvivő.

Született Kamionkán (Gácsország) 1840 junius hó 23-án. Illetőségi helye Budapest. Római kath. vallásu. Birtokos fia. 1852—1854. években a váci és a pozsonyi katonai nevelőintézetben, 1854—1856. években a klosterneuburgi gyalogsági századiskolában nevelkedett. Innen a cs. kir. 32. gyalogezredhez avattatott fel. 1856 szeptember 1-étől 1867 junius 1-ig — mint őrmester — szolgált a legénységi állományban. 1859. évben az olasz és francia hadjáratban a magentai és solferinói csatákban, 1866. évben a porosz hadjáratban a podoli ütközetben vett részt, mint őrmester. 1873 április 21-én — mint őrmester avattatott fel a m. kir. 63. honvédszázalajhoz. Törzsőrmesterre 1873 július 1-én lépett elő. 1879 február 1-én a m. kir. belügyminisztériumba nyert beosztást, mint kinevezett hivatalistisz. 1880. évben III. osztályu, 1882. évben II. osztályu számtisztté lépett elő. Ezen minőségében lépett át a magyar csendőrséghez 1882 július 1-én mint főhadnagy-számvivő s helyeztetett a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnokság törzséhez, mint a számvivőség vezetője. II. osztályu százados-számvivő 1884 május 1-én, I. osztályu százados-számvivővé 1885 november 1-én mozdíttatott elő. Kassán szolgált 1898. évig, amikor is testi törődöttsége miatt 1899 január hó 1-ével felülvizsgálatot s 16 évi érdemdús csendőrségi szolgálat után — közel

a 60-ik életéhez — nyugállományba helyeztetett. Kassán telepedett le, innen Budapestre költözött és itt halt meg 1904. év január hó 4-én.

Bazsó százados-számvivő birtokosa volt a hadiéremnek és a jubileumi emlékéremnek.

1879. évi szeptember hó 8-án vette nőül Hackotch Terézt. Házasságukból egy leánygyermek született. Magyarul, németül tökéletesen beszélt. Magyarországon kívül a hadjárat folyamán érintett helyeket ismerte. Középmagas, erőteljes testalkatu, komoly, határozott jellemű, igen jó szellemi képességgel bíró férfi volt.

Mint csendőrszámvivőtiszt kötelmeit minden irányban jól ismerte s azokat önfeláldozóan és igen eredményesen teljesítette. Elöljárói iránt készséges engedelmséggel viseltetett, alárendeltjeit helyesen fegyelmezte, befolyásolta és nevelte. Bajtársait rendkívül szerette s közöttük szívesen időzött.

Hilíbi Haller Béla

alezredes, kerületi parancsnok.

Született Nagybányán (Szatmár megyében) 1845. április 16-án. Római katolikus vallású. Számtanácsos fia. A kismartoni cs. kir. hadapród iskolát 1857—1861. években jó eredménnyel végezte. 1861. március 29-én a cs. kir. tengerészeti gyalogezredhez önkéntesen — nyolc évi sorhad és két évi tartalék szolgálati kötelezettség mellett — felavattatott, mint tengerészeti gyalogsági hadapród közember. I. oszt. hadapród tengerészrendvéndékké 1862. március 15-én lett kinevezve. Ófelsége »Hussar« nevű brigdjén és a »Donau« nevű fregattján szolgált. Mint ezredhadapród 1862. okt. 14-én áthelyeztetett a cs. kir. tengerészeti gyalogezredhez. Tengerész hadapróddá 1863. december 10-én neveztetett ki és szolgált a »Hussar« briggen, »Bellona«, »Radecky«, »Schwarzenberg« fregattakon és a »Greif« yachton s Ófelsége keleti utazásán a kíséretben vett részt. Sorhajó zászlóssá előlépett 1870. május 1-én, beosztva a cs. kir. matrózkarhoz. Mint II. oszt. sorhajóhadnagy előlépett 1879. május 1-én. A »Dandoló« tüzér iskolahajón is szolgált és a »Curtatoni« tengeri aknahajón. A tengerészetnél végezte a tüzértanfolyamot és a tengeri aknatanfolyamot. 1864. évben mint tengerészhadapród, Ófelsége »Hussar« brigdjén résztvett a Dánia elleni, 1866. évben pedig az Olaszország elleni hadjáratban Ófelsége »Radecky« nevű fregattján. Ez utóbbi hadjárat folyamán a lissai tengeri csatában hősiességgel viselkedett. 1869. évben Dél-Dalmáciában felkelés történt. Itt ismét látjuk Ófelsége »Adria« nevű fregattján.

A m. kir. csendőrséghez próbaszolgálatra 1882. július 1-én vétetett fel, mint sorhajóhadnagy. A szegedi csendőr kerületnél Lugoson leszolgálva a próbaszolgálati időt, annak végén sikeresen tette le a csendőrtiszti szakvizsgát. 1882. decemberében a kassai csendőrkerülethez helyeztetett s kineveztetvén II. oszt. csendőrszázadosná, mint szárnyparancsnok Ungváron kezdte meg működését. 1883. május 1-ével I. oszt. százados. Ez év december 1-től kerületi parancsnok-helyettes Székesfehérváron. 1886. augusztus 1-én hasonló minőségben Kassára helyeztetett. 1886. április 26-ával ezen kerület ideiglenes parancsnoka. 1888. május 1-ével őrnaggyá és ezen kerület parancsnokává neveztetett ki. Alezredes 1891. május 1-ével. — Tényleges szolgálata alatt 1893. év november hó 2-án halt meg Kassán, itt is helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1866. évben Ófelsége »Novara« nevű fregattján kiűtött tűz alkalmával a tűz megfékezésénél tanúsított kiváló, hősiességéért július 20-án kelt legfelsőbb elhatározással dicsérő elismerésben részesült. Ez év július 20-án a Lissánál lefolyt tengeri csatában vitéz magatartásáért az I. oszt. vitézségi éremmel tüntettetett ki. 1869. évben Ó felsége keleti utazása alkalmából legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült. Birtokosa a hadiéremnek s az I. oszt. katonai tiszt szolgálati jelnek.

Haller alezredes 1880. október 6-án Pólában vette nőül Sándor Antoniát. Két leánygyermek atyja volt. Magyarországon kívül beutazta az osztrák örökös tartományokat, a közép-tenger összes partjait és szigeteit, Braziliát, Nyugat-Indiát és Északamerikát. Jó uszó, vivó, tornász és jártas volt a Morse-féle készülék kezelésében. Magyarul, németül és olaszul tökéletesen, franciául és horvátul jól beszélt. Nemességét Ő cs. és kir. Felsége 1888. október 11-én ismerte el, abban megerősítette s a »hilíbi« előnév használatára feljogosította.

Haller alezredes úgy a cs. kir. tengerészetnél, mint a m. kir. csendőrségnél igen jó és tiszteletreméltó tisztnek bizonyult. Teljesen megfelelt a követelményeknek. Élénk, tevékeny, szorgalmas, körültekintő, önképzésében buzgó, tiszta jellemű, erélyes és határozott tiszt volt. Gyors felfogással bírt. Elöljárói iránt tiszteletteljes, meggyőződésből engedelmes, alárendeltjei iránt szigorú, igazságos és gondoskodó volt s azok bizalmát és ragaszkodását bírta. A bajtársait igen megbecsülte s azokra minden irányban jó befolyást gyakorolt. Nagy műveltségénél fogva kedvelt és társaságban megbecsült tiszt volt. Halála napjáig hűen szolgált az intézmény érdekeit.

Reinle Gábor

ezredes, a honvédelmi minisztérium csendőrségi ügyosztályának a vezetője.

Született 1848 május hó 27-én Szegeden. Róm. kath. válásu. Cs. kir. százados fia. Két reálosztályt, majd négy osztályt a marburgi cs. kir. hadapródiskolában végzett, végül a cs. kir. műszaki akadémiát Klosterbruckban (Znaim mellett) jó eredménnyel. Innen 1868 szeptember hó 1-én — mint hadnagy — a cs. kir. 46. sorhadgyalogezredhez osztatott be. Hadnagyi rendfokozatban 1869 november hó 1-én a cs. kir. 13. huszárezredhez, 1873 október hó 1-én pedig a gróf Pálffy nevet viselő cs. és kir. 15. huszárezredhez helyeztetett. Főhadnaggyá 1873 november 1-én neveztetett ki. 1868—1873. években csapatszolgálatát teljesítése folyamán 15 hónapon át segéd-tiszt, 7 hónapon át élelmezési tiszt, 6 hónapon át a lovasdandár tisztiiskola hallgatója volt. Ez utóbbit 1872—73. évben Székesfehérvárt igen jó eredménnyel végezte. 1874 október 30-tól 1881 október hó 1-ig ezredsegédtiszt, azután ideiglenes századparancsnok. 1881 november 1-én lépett elő II. osztályu századossá. 1881 október 6-tól az illetékek beszüntetése mellett számfeletti állományba tétetett. 1882 december hó 30-án próbaszolgálatra a m. kir. csendőrség tényleges állományába helyeztetett s a m. kir. II. számú csendőrpáncsnoksághoz osztatott be. A csendőrtiszti szakvizsga jó eredménnyel történt letétele után, 1883 szeptember 1-ével véglegesített a csendőrségnél s egyidejűleg a III. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett át. Ugyanezen év november 1-ével I. oszt. századossá neveztetett ki. Mint szakasz- és szárnyparancsnok Lugoson és Budapesten teljesített szolgálatot. 1884 augusztus 28-ával, mint csendőrkerületi parancsnokhelyettes, a m. kir. IV. számú csendőrkerülethez Kassára helyeztetett át, 1886 augusztus hó 1-ével ugyanezen minőségben a m. kir. III. számú kerülethez Budapestre. — Őrnaggyá 1889 május 1-ével lépett elő. 1890 február 1-ével ezen kerületnél létszámfeletti vezetés mellett a honvédelmi minisztérium XVI. csendőrségi osztályába osztatott be, mint helyettes osztályvezető. Ő volt ezen osztály első helyettes vezetője. Alezredessé 1891 november 1-én neveztetett ki, 1895 május 2-án pedig ezredessé. 1898 június hó 7-én kelt legfelsőbb elhatározással ezen osztály vezetőjévé neveztetett ki. 1900 június 22-ig vezette ezen osztályt, melynek vezetése alól 1900 október hó 25-ével mentetett fel a létszám felett való vezetésének fentartása mellett. Állandó betegeskedése őt a szolgálatban gátolván, Őfelsége 1900 november 20-án kelt legkegyelmesebb rendeletére 1900 december 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett.

Kitüntetései: 1898. évben a jubileumi emlékérem. Birto-kosa volt a 2. oszt. tiszti szolgálati jelnek. 1896 október 10-én kelt legfelsőbb elhatározással részére a dicső elismerés jut-tatott kifejezésre. 1897 február 27-én Őfelsége — úgy általá-ban, mint különösen osztályvezetői alkalmazásában hosszabb időn át tanusított minden irányban kimagasló és eredménydus működéseért — a III. oszt. Vaskorona-renddel tüntette ki; 1900 december 1-ével történt nyugállományba helyezése alkalmával pedig legkegyelmesebben megparancsolta, hogy Reinle ezre-desnek legfelsőbb meglegedése tudtul adassék.

Reinle ezredes nőtlen ember volt. Beutazta Magyarorszá-got, Közép-Austriát, Kelet-Galiciát, Morvaországot, Görz és Trieszt környékét. Magyarul és németül tökéletesen, franciául jól beszélt.

Élénkebb kedélyű, lovagias gondolkozásu, szép képessé-gekkel megáldott, gyors felfogásu tiszt volt. Bőséges tapasztalatait és értékes tudását nagy szeretettel érvényesítette min-den alkalmazásában. Különösen osztályvezetői magas pozíció-jában teljes odaadással, körültekintéssel s nagy kötelesség-tudással működött. Egyenes és határozott jelleméért bajtársai körében általános tiszteletnek örvendett. Előljáróihoz ragasz-kodott, alárendeltjeivel szemben méltányos s róluk minden körülmények között gondoskodó volt. Azok teljes bizalmát birta. A csendőrség legnehezebb esztendeiben példás szor-galommal és teljes lelkiismeretességgel vette ki részét a vál-laira neheződő alkotás munkájából. Mindenki elismerte nagy képességeit és nemes törekvéseit. Mindent mindig az intéz-ményért — ez volt minden gondolata. Kitünő ösztöne volt a dolgok, az események, a tennivalók helyes megismerése és megérzése iránt. Ami előnyös és hasznos a testület szempont-jából, mindenkor azt cselekedte. A testülettel szemben a leg-melegebb vonzalommal viseltetett s annak nyugdíjaztatásáig egyszerű, de hűséges és számottevő szolgálja volt. Önzetlenül szép és becsületes életet élt; érdekes, tehetséges, valóban egyéni ember volt. Nem volt mindennapi, sem tudása, sem lelkülete egyrétű; valami ritka intellektuális nyugtalanság tette érdekessé, aktíváá végső összeroppanásáig.

Nyugdíjaztatása után Budapesten telepedett meg s itt élt 1906. év április hó 2-án bekövetkezett haláláig. Ötvenhét éves korában halt meg. A farkasréti temetőben helyeztetett örök nyugalomra szerető bajtársai és tisztelői nagy részvéte mellett. Sirja fölé a bajtársi kegyelet emléket állított.

Incseli Szöts András

I. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Született Kolozsváron 1847. december 24-én. Református vallásu. Egészségügyi tanácsos fia. A hainburgi cs. kir. hadapródintézet harmadik és negyedik, a bécsújhelyi cs. kir. katonai akadémia első és második évfolyamát jó eredménnyel végezte. Mint hadapród résztvett — a cs. kir. 64. számú gyalogezred kötelékében — a Poroszország elleni hadjáratban. A koszowi, königgrätzi, a biskupitzi s a blumenau-i ütközetekben harcolt. Tiszthelyettesé 1869 november 1-én lépett elő. Ugyanezen év december 1-én áthelyeztetett a cs. kir. 38. számú gyalogezredhez, 1870 szeptember 1-én pedig a cs. és kir. 11. számú huszárezredhez. 1872–73-as években Klattauban a lovasdandáriskola tanfolyamát igen jó eredménnyel végezte. Azután századtsízt két és fél éven át. Főhadnaggyá 1875 május 1-én lépett elő. 1880 és 1881. években a tábori csendőriskola parancsnoka volt Pozsonyban. 1882 november 1-én ki-neveztetett II. osztályu századossá. Ez évben ezredénél kiegészítő parancsnok, november 1-től pedig lovaglótanár a gyalogtiszti lovagló tanfolyamban Győrött. 1883 július 1-én próbaszolgálatra osztatott be a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnoksághoz. 1884 január 1-ével véglegesítettett. I. osztályu századossá 1884 május 1-ével lépett elő. Szárnyparancsnok Aradon és Budapesten. 1885 augusztus 11-ével áthelyeztetett az V. számú kerülethez szárnyparancsnokul Trencsénbe. 1887 január 1-én a IV. számú kerülethez helyeztetett Miskolcra. Állandó betegeskedése s különösen szivbaja miatt felülvizsgálatván, 1888 január 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett. Bécsben telepedett meg.

Kitüntetései: 1866. évben július 14-én a Biskupitznál lefolyt csatában tanusított vitéz magatartásáért az I. osztályu vitézségi ezüst éremmel tüntettetett ki. Birtokosa volt a hadi-éremnek.

Szöts százados nyugdíjaztatásakor nőtlen ember volt. Magyarul, németül tökéletesen, románul és franciául kielégítően beszélt. Komoly, határozott, igen képzett, szorgalmas és becs-vágyó tiszt volt. Közbejött szervi baja gátolta további érvényesülésében.

Kerekréti Babocsay Károly

ezredes, kerületi parancsnok.

Született 1850 szeptember 26-án Budapesten. Római kath. vallásu. A kereskedelmi iskola három osztályát jó eredménnyel végezte. 1866 július 5-én önkéntesen jelentkezett, ez év október 6-án pedig felavattatott a hadjárat tartamára a cs. kir.

szekerészcsapathoz. Tizedes 1867 május 1-én, szakaszvezető 1868 október hó 26-án. 1867–69. években a budapesti cs. kir. hadosztályiskolát jó eredménnyel végezte. Hadapróddá 1869 november hó 1-én neveztetett ki s december 6-án áthelyeztetett a cs. kir. 13. számú huszárezredhez. Hadapródtiszthelyettes 1870 március 1-ével; századtsízt Brassóban. Hadnaggyá 1870 november 1-én neveztetett ki. 1871. évben század-és fegyvertiszt. Időközben a cs. kir. lövész- és lovasdandáriskolát végezte. 1872–73. évben a lovasdandártiszti iskolát Székesfehérváron jó eredménnyel hallgatta. Főhadnaggyá 1875 november 1-én lépett elő. 1877. évben résztvett Bosznia megszállásában — mint főhadnagy — s a tábori csendőrség parancsnoka volt a cs. kir. VI. gyaloghadosztályparancsnokságnál. 1879–1882. években századtsízt és egyuttal fegyvertiszt. Időközben elvégezte a cs. kir. lovastanári intézet első évfolyamát Bécsben. II. osztályu századossá 1883 május 1-ével neveztetett ki. Ez év július 1-ével beosztatott szolgálattételre a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz Szegedre. A próbaszolgálatát 1883. év július 1-én meg is kezdette. Szakaszparancsnokot helyettesített Temesváron és Nagyikindán. A csendőrtiszti szakvizsgát 1884. évben Pozsonyban — hova 1883 december 1-én helyeztetett — letévén, 1884 január 1-én véglegesítettett. I. osztályu százados 1884 május 1-ével az 5. számú parancsnokságnál és annak állományában szárnyparancsnok Balassagyarmaton. 1884 szeptember 1-ével a 3. számú parancsnoksághoz helyeztetett át szárnyparancsnoknak Aradra. 1891 augusztus 1-ével kerületi parancsnok-helyettesül neveztetett ki Pozsonyba. Ittlépett elő 1892 május 1-én őrnaggyá. 1894 június 11-én a m. kir. III. számú csendőrkörülethez helyeztetett hasonló minőségben. 1896 május 23-án kineveztetett kerületi parancsnokká Pozsonyba. 1897 május 1-ével alezredes. 1898 szeptember 25-ével áthelyeztetett Kolozsvárra kerületi parancsnoki minőségben. Ezredessé 1900 május 1-én lépett elő. 1904 január 20-án Szegedre helyeztetett szintén kerületi parancsnoki minőségben. 1906 június 26-án ezen teendőik alól felmentetett és elrendeltetett a létszámfeletti vezetése. Nyugállományba 40 évi szolgálat után — felülvizsgálat mellőzésevel — 1906 november hó 1-ével helyeztetett. Előbb Rákosszentmihályon, majd később Budapesten telepedett meg és jelenleg is itt él.

Kitüntetései: 1898 november 30-án kelt legfelsőbb elhatározással részére a Ferenc József-rend lovagkeresztje adományoztatott. Birtokosa 1879. évtől a hadiéremnek, 1891. évtől a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek, 1898. évtől a jubileumi emlékéremnek, 1908. évtől a katonai jubileumi keresztnek, 1907. évtől a porosz királyi II. osztályu korona-rendnek.

Babocsay ezredes 1899 november 18-án vette nőül Görög Zsuzsannát. Ezt megelőzően 1898 szeptember 9-ével örökbe-

fogadta Kaufmann Károlyt és Annát. Családi neve eredetileg Rosenthal volt; 1898. évben belügyminiszteri engedély alapján édesanyja nevét, a Babocsayt vette fel. 1901. év december 5-én Öfelsége legfelsőbb elhatározásával úgy neki, mint törvényes utódainak a magyar nemesség és a »kerekréti« előnév használata díjmentesen a legkegyelmesen adományoztatott.

Magyarul és németül tökéletesen, franciául kielégítően beszél. Magyarországon kívül Lengyelország keleti részét, Szlavónia és Boszniának egy részét állomásozás és a hadjárat folyamán ismeri. A sportágazatok közül az uszást és a tornát gyakorolta. Egyes terepfelvételező volt. Középtermetű, szívós szervezettel.

Babocsay ezredes tizenhét évet meghaladóan szolgált a csapatnál. Igen jó minősítéssel rendelkezett. Általában vigkedélyű, szilárd jellemű, igen jó szellemiképességű és gyors-felfogású, szorgalmas, igen tevékeny, pontos s odaadó kötelességtudással rendelkező tiszt volt. Csendőri kötelmeit jól ismerte s a közbiztonsági szolgálatot helyesen irányította. Előljárók irányában engedelmes és kötelességszerűen nyílt, egyenrangúak irányában előzékeny és barátságos, alárendeltekkel szemben a szigorú inkább tulhajtó parancsnok volt. Jó társaságban forgott, s abban szívesen időzött. Élete nem volt összeütközések híján; nem volt a megalkuvások embere sem. Nem szerette az átlós utakat. Nem volt érzékeny természetű, ellenben önmagával és alárendeltjeivel szemben is hajthatatlan s következetes. Messze állott a népszerűségtől, noha szívében sok megértés és szeretet lakozott. Olyan anyagból gyurattott, mely az élet külsőségeivel nem törődött. Azokat sohasem kereste, inkább huzódott tőlük. A dolgokért és a feladatokért élt, nem pedig személyes dicsőségért. Legfőbb ambíciója az volt, hogy a testülete javára dolgozzék. Beérte azzal, hogy eredményes munkát végezhetett.

Kubáss Mihály

ezredes, kerületi parancsnok.

Született a Barsvármegyei Szénásfalun 1844 szeptember 9-én. Illetőségéi helye Zalaegerszeg. Római katolikus vallású. Édesatyja — József — földbirtokos volt. 1876—82-ig megyei főcsendbiztos volt Zala vármegyének. Katonaiszolgálatát 1864 november 4-én kezdte meg, amikor is, mint önkéntjelentkező, felavattatott a cs. kir. 46. gyalogezredhez. Örvezetővé 1865 július 21., 1866 február 1-én pedig őrmesterré lépett elő. Zászlótartó 1866 október 20-án. 1866. évben résztvett a Poroszország elleni hadjáratban. Július 3-án a königgrätzi ütközetben. 1867. évben végezte az ezredhadapródiskolát. Had-

KUBÁSS MIHÁLY

PEÉR MÁTYÁS

BAZSÓ JÁNOS

SZILÁGYI ÖDÖN

KALLÓ ANTAL

apróddá 1869 november 1-ével lépett elő. 1868. és 1869. években két tanfolyamot végzett a cs. kir. 7-ik hadosztályiskolában jó eredménnyel. 1871 április 1-én — mint hadapródtiszthelyettes — áthelyeztetett a cs. és kir. 2. huszárezredhez. Ez évben május 1-ével hadnaggyá neveztetett ki egyidejű áthelyezés mellett a cs. és kir. 4. huszárezredhez. Az 1873—74. években a dandártiszti iskolát jeles eredménnyel végezte Kőszegen. Főhadnaggyá 1876 május 1-én lépett elő. E nappal szabadságoltatott s az ezrede tartalékába helyeztetett. A csendőrséghez 1883 január 3-án lépett át próbaszolgálatra, melynek sikeres befejezése után 1883 július 1-ével — mint főhadnagy — véglegesítettet. November 1-én II. osztályu századossá lépett elő. December hó 1-től az 5. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett szárnyparancsnoki minőségben Besztercebányára. I. osztályu századossá 1884 november 1-én lépett elő. 1885. évben Trencsénben szárnyparancsnok. 1886—1893 december 1-ig a III. számú kerületnél Budapesten. 1893 december 1-ével kerületi parancsnok-helyettesé neveztetett ki a II. számú kerülethez Szegedre. Őrnaggyá 1894 május 1-ével, alezredessé 1897 május 1-ével lépett elő. 1897 augusztus 28-án neveztetett ki csendőrkerületi parancsnokká Szegedre. Ezredessé 1900 május 1-én lépett elő. Nyugállományba testi törődöttsége miatt saját kérelmére helyeztetett 1900 július 1-ével harminckilenc évet meghaladó összzolgálat után. Budapesten telepedett meg. Elhunyt 1917 augusztus 26-án. A budapesti farkasréti temetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1866. évben a königgrätzi csatában tanusított vitéz magatartásáért a 2. osztályu ezüst vitézségi éremmel tüntettetett ki. 1893. évben szárnyparancsnoki minőségben több éven át tanusított felette kötelességű, buzgó és sikeres szolgálatainak elismeréseül Ófelsége által — december 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával — részére a katonai érdemkereszt adományoztatott. Birtokosa volt a hadiéremnek, a III. osztályu tiszt katonai szolgálati jelnek s a jubileumi emlékéremnek.

Kubáss ezredes, mint csendbiztos nősült 1881. évben, feleségül vevén zalavári Magyar Ferenc vépi földbirtokos Mária leányát. Négy gyermek atyja volt. Árpád fia ny. áll. őrnagy. Aranka Koritsánsky József táblabíró, dr. Kubáss Margit vitéz Kérey Hugó ezredes neje és dr. Kubáss Marianna. Magyarországon kívül Ausztriának Trieszt tartományát, Illiriát, Görz-Gradiskát, Krajnát, Karinthiát, Steyerországot, Cseh- és Morvaországot ismerte. Magyarul, németül tökéletesen, tótul és csehül jól beszélt. Középtermetű, zömök, erős testalkatu férfi volt.

Hosszu szolgálati ideje alatt lankadatlan ügybuzgalommal, kötelességű odaadással élt hivatásának. Nagy szakértelemmel eredményteljes működést fejtett ki a közbiztonsági

szolgálat terén. Képességeit, ismereteit alárendelt tisztjeinek és legénységének vezetésénél is érvényesítette. Minden alkalommal helyesen befolyásolta őket, kötelességeik hü és pontos teljesítésére buzdította, miáltal sok derék tagot nevelt a csendőrségnek.

Higgadt, határozott fellépésű volt, szilárd, férfias jellemmel. Mintaszerű magatartásával és modorával általános becsülésnek és köztisztletnek örvendett.

Peér Mátyás

I. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Született Győrben, 1843 március 29-én. Római katolikus. Polgár fia. Középiskolai tanulmányai befejezése után a prágai cs. kir. műegyetem első évfolyamát végezte. Mint gyalogos, 1866. év május hó 17-én avattatott fel a Rudolf trónörökös nevét viselő cs. kir. 19. számú gyalogezredhez. Mint régi rendszerű hadapród 1866 június 5-én neveztetett ki. Ez évben résztvett az Olaszország elleni hadjáratban s harcolt a június 24-én lefolyt custozzai csatában, hol egy lövés által fején súlyosan megsebesült. Tizedessé 1867 október 21-én lépett elő. Újrendszerű hadapróddá 1869 október 1-én, hadapródmesterre 1870 február 6-án lépett elő. Ez év június 1-én áthelyeztetett a cs. kir. 10. számú huszárezredhez. Hadnaggyá 1870 november 1-én lépett elő. Előzetesen 1869. évben a 7. számú csapathadosztályiskolát Triesztben jó eredménnyel hallgatta. Mint hadnagy 1870—74-ben század- és élelmezőtiszt. 1874. évben a dandártiszti iskolát végezte jó eredménnyel. Főhadnaggyá 1874 november 1-én lépett elő. 1875—76. évben század- és utásztiszt. Május 3-ától beteg, minek következtében 1878 szeptember 1-től egy évre várakozási illetékkal szabadságoltatott, majd 1879 szeptember 1-től — mint rokkant — nyugállományba helyeztetett. A m. kir. csendőrséghez 1883 július 12-ével lépett be próbaszolgálatra a 3. számú csendőrpáncsnoksághoz. A próbaszolgálat sikeres teljesítése és véglegesítése után szakaszpáncsnok Szolonokon. 1884 január 1-ével a VI. számú csendőrpáncsnoksághoz helyeztetett szárnyparancsnokul Székesfehérvárra. II. osztályu százados 1884 május 1-ével, I. osztályu százados november 1-ével. 1885 május 1-ével a IV. számú kerülethez tétetett át Máramaroszigetre, onnan 1886. évben Miskolcra. Állandó nyugállományba 1887 május 1-én helyeztetett — mint rokkant. Keszthelyen telepedett le. Nyugállományban léte idején 1898 május 27-én halt meg ötvenöt éves korában, idegrendszer kimerülésben az angyal földi elme- és ideggyógyintézetben. Betegségének előidézője a harctéren szenvedett fejlődése s a

füzesabonyi örsön 1886. évben tartott szemléje alkalmával lóról történt leesés következtében bekövetkezett agyrázkódása volt. Budapesten helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1866. évben a custozzai csatában tanúsított kiváló vitézségeért a 2. osztályu vitézségi ezüst éremmel tüntettetett ki. Birtokosa volt a hadiéremnek.

Peér százados 1879 február 22-én vette nőül Matkovits Jozefát. Házasságukból egy leány és két fiugyermek származott. Magyarul és németül tökéletesen beszélt. Magyarországot állomásai folyamán ismerte. Életerős, zömök testalkatu férfi volt, agilis, sokszor harcoskedvű. Komoly, határozott jellem, érdekes és tehetséges ember. Kötelességeit jól ismerte s azokat lelkiismeretesen teljesítette. Birta előljárói becsülését és elismerését s alárendeltjei bizalmát és szeretetét.

Kotwici lovas Zgórski László

alezredes, kerületi-parancsnokhelyettes.

Született 1847 január 31-én Delatynban (Gácsország). Illetékessége Somorja (Pozsony vármegye). Római katolikus vallásu. Előkelő lengyel nemes családból származó hivatalnok fia. Négy gimnáziumi osztályt jó eredménnyel végzett 1861. évben Nagyszebenben. 1863 november 28-án avattatott fel a törvényszabta szolgálati kötelezettség mellett a cs. kir. 57. gyalogezredhez. Tizedes 1865 február hó 3., szakaszvezető 1870 január hó 1. és őrmester 1870 november hó 1-ével. 1863—1866. években az ezredhadapródiskolát megfelelő, a hadapródiskolát 1870. évben jeles, a dandártiszti iskolát 1873—74. években Brzezsánban szintén jeles eredménnyel végezte. 1886. évben résztvett a Poroszország elleni hadjáratban. Julius 3-án Königrätznél ballában két izben súlyosan megsebesült. Hadapróddá 1870 november 1-én, tiszthelyettesé 1871 április 1-én neveztetett ki. 1871 december 1-én áthelyeztetett a cs. és kir. 9. számú dragonyosezredhez. Hadnaggyá 1872 május 1-én, főhadnaggyá 1872 május 1-én lépett elő ezredénél, hol századtiszt s altiszt iskolapáncsnok Tarnopolban, Brzezsánban, Somorján és Pozsonyszentgyörgyön. 1883 július 23-án lépett át próbaszolgálatra a m. kir. csendőrséghez s beosztatott a m. kir. 5. számú csendőrpáncsnoksághoz. Véglegesítettett 1884 január 1-ével. 1884 június 1-én áthelyeztetett a szegedi 2. számú csendőrpáncsnoksághoz. Szakaszparancsnok Lugoson és Szegeden. II. osztályu százados 1884 november 1-ével neveztetett ki. Szárnyparancsnok Szegeden. I. osztályu százados 1885 május 1-ével. 1893. évben lovas táboricsendőr tanfolyampáncsnok Nagyikindán. 1894 július 1-ével csendőrkerületi páncsnokhelyettes Székesfehé-

váron a VI. számú kerülethez. Őrnaggyá 1894 november 1-én lépett elő, alezredessé pedig 1897 május 1-én. 1898 július 1-ével kerületi parancsnokhelyettesként Budapestre helyezte. Egészségi állapota megrendülvén, felülvizsgálatra hozatott javaslatba. 1901. évben önkézüleg vetett véget életének Budapesten. A régi budai katonai temetőben temettetett el. Neje később átszállította Székesfehérvárra s itt helyeztetett örök nyugalomra az u. n. Hosszutegetőben.

Kitüntetései: 1898 november 30-án Őfelsége legfelsőbb elhatározásával részére a Ferenc József-rend lovagkeresztje adományoztatott. Birtokosa volt a hadiéremnek, a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek s a jubileumi emlékkeresztnek.

Zgórski alezredes 1886. évben nősült; gyermektelen ember volt. Magyarul, németül és lengyelül tökéletesen beszélt. Magyarországon kívül Gácsországot, Bukovinát és Csehország északkeleti részét ismerte. Igen jól vivott. Kitünően lovagolt. Magas termetű, nyulánk, erős testalkatu volt. Komoly, nyugodt kedélyű, szilárd jellemű, lovagias gondolkodásmódu. Ellenség előtt merész, kitartó és bátor. Jó szellemi képességgel és felfogással rendelkezett.

Mint csendőrtiszt, a csendőrségi szolgálat minden ágazatában igen jól képzett. Álláskötelmeinek teljesen megfelelt. Mint tábori csendőrpáncsnok három éven át igen jól megfelelt. Elöljárói szerették kötelességtudásáért, szorgalmáért és teljes megbízhatóságáért; alárendeltjei határozott, következetes, jóakaró bánásmódjáért. Igen jó bajtárs volt s a bajtársias érzésre és a közszellemre a legjobb befolyást gyakorolta.

Nemes Pap Arthur

1. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Született Gyöngyösön 1849 április 5-én. Római katolikus vallásu. Édesatyja ügyvéd volt Sopronban. A szülői háznál a leggondosabb nevelésben részesült. Középiskolai tanulmányai sikeres befejezése után a pozsonyi királyi jogakadémián a jogot végezte. 1869 március 10-én mint saját költséges egyévi önkéntes felavattatott a cs. és kir. 76. gyalogezredhez. 1869/70. évben az egyévi önkéntesek tanfolyamát hallgatta. 1870. évben a tartalékos tisztvizsgát a hadtestparancsnokságnál Pozsonyban jó eredménnyel tette le. Tartalékos hadnaggyá 1871 január 1-én neveztetett ki s helyeztetett a cs. és kir. 76. számú gyalogezred tartalékába. Előbb a soproni megyetörvényszéknél jegyző, 1876-tól ügyvéd Sopronban. Az 1876-iki mozgósítás során fegyverbe szállítottatott s résztvett — mint parancsörtszt — a boszniai hadjáratban. Harcolt szeptember 15-én Zajcénél,

18-án Bihacnál, október 6-án és 7-én Puinál s október 9-én Kladusninál. Tartalékos főhadnaggyá a hadjárat során 1878 november 1-én neveztetett ki, november 22-ével pedig visszahelyeztetett a tartalékba. 1878—83. évig ügyvédi gyakorlatot folytatott. 1883 július 1-én próbaszolgálatra vétetett fel a csendőrséghez és beosztatott a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnoksághoz, hol az elméleti és gyakorlati kiképzésen átesvén, szakaszparancsnokhelyettes Nagyváradon, december 1-től pedig Szekszárdon. Véglegesítettett 1884 január 1-én és pedig a m. kir. 6. számú csendőrpáncsnokság állományában. II. osztályu századossá 1884 május 1-én lépett elő, 1885. november hó 1-én pedig elsőosztályu századossá. 1884 április 1-től szárnyparancsnok Lugoson. 1886. évben megvált a testülettől.

Kitüntetései: 1878 december 3-án kelt legfelsőbb elhatározással részére — elszánt és vitéz magatartásáért — a hadiékítményes katonai érdemkereszt adományoztatott. Birtokosa volt a hadiéremnek.

Pap százados nős és gyermektelen volt. Magyarországot csak állomásozásai során, Krajnát és Horvátországot a hadjárat folyamán, a Rajna-vidéket magánutazásai révén ismerte meg. Magyarul és németül tökéletesen beszélt. Alacsony termetű, vidám kedélyű, szilárd jellemű, előkelő műveltségű és magas képzettségű férfi volt. Különleges magánviszonyai tették lehetetlenné azt, hogy a testületnél tovább is szolgálhasson, pedig ahhoz szeretettel ragaszkodott s becsúgyát képezte, hogy csendőr legyen.

Sáromberki Ziegler Károly

cimzetes cs. és kir. altábornagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője.

Született Marosvásárhelyen 1845 január hó 23-án. Evangélikus. Édesatyja, Károly városi tisztiorvos volt Marosvásárhelyen. Nyolc osztályt a hirneves besztercei gimnáziumban végzett; az érettségi letétele után Bécsben a József-akadémia orvosi fakultásának öt évfolyamát végezte, de vizsga előtt 1866. évben — mint önkéntes — háboruba vonult. A harcra jutnia nem sikerült, mert orvosi képzettsége miatt kórházi szolgálatra osztották be. 1869 április 10-én — mint gyalogos — avattatott fel a cs. kir. 62. gyalogezredhez. Tizedes cimzetes szakaszvezetővé 1870 október 15-én, szakaszvezetővé 1870 december 5-én, őrmesterré 1871 július hó 17-én lépett elő. Hadapródőrmesterré 1871 november 1-én neveztetett ki. Ez évben nyolc hónapon át hallgatta a cs. és kir. csapathadapródiskolát Nagyszebenben, négy hónapon át pedig

tiszti századszolgálatot teljesített. Hadapródtiszthelyettesé 1872 április 1-én lépett elő. 1872. és 1873. években az ezrediskolában alkalmaztatott, majd előadó az ezred előkészítő iskolában. Gyulafehérváron 1874—76. években századtiszt és beosztott tiszt a hadkiegészítő irodában. Hadnaggyá 1873 november 1-én lépett elő, főhadnaggyá pedig 1878 november 1-én. 1877—1883. években hadkiegészítő tiszt. 1883 január 1-én a cs. és kir. 82. gyalogezredhez helyeztetett át. 1883 július 1-ével beosztatott a m. kir. csendőrséghez próbaszolgálatra a m. kir. 6. számú parancsnokság állományába. 1883. évben a csendőrtiszti szakvizsgát Székesfehérváron jó eredménnyel tette le. II. osztályu századossá 1884 május 1-én, I. osztályu századossá 1886 november 1-én mozdíttatott elő. Mint főhadnagy 1884 május 31-ig szakasziparancsnok Sopronban, azután a m. kir. V. számú kerületnél Pozsonyban szárnyparancsnok. 1885—1886. évben szárnyparancsnok Máramarossziget és Nagyszebenben. 1896 július 1-én másodtörzstiszt Kolozsvárt, majd ez év november 1-ével őrnaggyá lépett elő és parancsnokhelyettesnek neveztetett ki Pozsonyba. Mint őrnagy neveztetett ki 1898 szeptember 25-én az V. számú kerület parancsnokává. Alezredessé 1899 november 1-én. Ezredessé 1903 május 1-én neveztetett ki. Mint kerületi parancsnok, anélkül, hogy felügyelőhelyettesként működött volna, 1908 május 24-én neveztetett ki a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjévé. Vezérőrnaggyá 1909 május 18-án lépett elő. Csendőrfelügyelő volt 1911 március 15-ig. A cts altábornagyságot 1913. évben nyerte el. Budapesten telepedett meg s itt élt szerető családi körében 1917 december 17-én bekövetkezett haláláig. A Kerepesi-temetőben helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1873. évben oktatói minőségben a cs. és kir. előkészítő iskolában dicséretreméltó tevékenységet fejtett ki, ezért a nagyszebeni cs. és kir. katonai parancsnokság elismerésében részesült. 1896. évben Őfelsége részére — június hó 14-én kelt legfelsőbb elhatározásával — a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, 1906. évben a III. osztályu Vaskorona-rendet legkegyelmesebben adományozta. Birtokosa volt a 2. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek, a katonai jubileumi keresztnek, a vörös sasrend II. osztályának, s a spanyol királyi katonai érdemrend középkeresztjének.

Ziegler altábornagy 1885 február 4-én nősült Marosvásárhelyen, feleségül vevén Rudolff Jenő cs. és kir. főhadnagy Vanda leányát. Házasságukból öt gyermek származott. Egyik fia, Károly, mint csendőrfőhadnagy, esett el 1914 szeptember 21-én. Magyarul, németül és franciául tökéletesen beszélt. Magyarországon kívül Alsó- és Felsőausztriát ismerte.

Ziegler altábornagy magas, szikár, erős termetű, határozott, szilárd jellemű, vigkedélyű, igen jó szellemiképesség-

gel, nagy, általános műveltséggel és éles felfogással bíró férfi volt. Hosszas szolgálata alatt mindenkor kiválóan minősített tiszt. Szakaszát, szárnyát, majd kerületét mintaszerűen rendben tartotta és eredményesen parancsnokolta. Mint felügyelője a csendőrségnek, kiváló szellemet tartott fenn. Alárendeltjei mint atyjukhoz ragaszkodtak, előljárói felette tisztelték katonai s férfinai erényeiért, bajtársai kedvelték előkelő gondolkodásáért és uri modoráért. Az intézményt rendkívül szerette és sohasem szünt meg annak érdekében munkálkodni. Nagy értéke volt annak. Mint embert, a legnagyobb ideálok kultusza jellemezte. A tiszta, a szép, az igazság, a szeretet és a nemes kultusza. Ebben megalkuvást nem ismerő egyéniség volt. Általában inkább kritikai, mint alkotó szellem. Gondos, lelkiismeretes, hűséges tagja, széles horizontu legfőbb vezetője az intézménynek. Egyéni ember volt és egyéniségének eredetisége adott színt és tartalmat életének. Benne soha senki sem csaldott. Életében és halálában is csak jót lehet írni erről az érzésben, gondolkodásában, életmódjában egyaránt nemes és igaz emberről. Egyik disze volt a magyar csendőrség intézményének, amelyen minden gondolatával és érzésével csüggött, amelynek igazi érdekeit hűséggel szolgálta és amelynek hivatott vezére is volt.

Szokolai Koreska Vilmos

cimzetes tábornok, a honvédelmi minisztérium csendőrségi ügyosztályának vezetője.

Született 1855 február 24-én Rimaszombaton (Gömör vármegye). Római katolikus vallásu. Nyugalmazott főispán fia. Középiskolai tanulmányainak befejezése és az érettségi vizsga letétele után a bécsi tudományegyetem bölcsészeti karának három évfolyamát hallgatta. 1872 december 29-én mint saját költséges egyévi önkéntes avattatott fel a cs. és kir. 72. gyalogezredhez. Cimzetes tizedes 1874 április 15., cimzetes szakaszvezető 1874 június 26. A tartalékos tiszti vizsgát szeptember 28-án kitűnő sikerrel tette le. Tartalékos hadnaggyá 1874 november 1-én neveztetett ki. 1878. évben a tettlegesítés céljából előírt pótvizsgát jó eredménnyel tette le. Ténylegesítettett 1878 november 1-én ezredénél. 1878. évben részt vett Bosznia megszállásában. Ütközetben nem volt. 1878—80 augusztus 31-ig századtiszt. 1880 szept. 1-én áthelyeztetett a cs. és kir. főheretemplomi főreáltanoda állományába, hol a mennyiségtan és természettan tanára lett. Itt lépett elő főhadnaggyá 1880 november 1-én. 1883 július 1-én próbaszolgálatra osztatott be a magyar királyi csendőrséghez és pedig az 5. számú parancsnoksághoz. Véglegesítése után 1883 november 15-től a honvé-

delmi minisztérium csendőrségi ügyosztályába osztatott be, hol 1894 október 30-ig teljesített szolgálatot. Itt lépett elő II. oszt. századosá 1886 május 1-én. 1894 november 1-én áthelyeztetett a VI. számú csendőrkerülethez Sopronba szárnyparancsnoknak. 1896 július 1-én megbízott a másodtörzstiszti teendőkkel az V. számú kerületnél Pozsonyban. Őrnaggyá és kerületi parancsnokhelyettesé 1897 május hó 1-én lépett elő, illetve neveztetett ki. Alezredessé 1900 november 1-én lépett elő. Ezen nappal kineveztetett a m. kir. honvédelmi minisztérium XVI. (csendőrségi) ügyosztály vezetőjévé s itt szolgált 1907 szeptember 30-ig. Ezredessé 1903 május 1-én neveztetett ki. 1907 október 1-ével felmentetett a szolgálat alól s hathavi szabadságra ment. 1908 április 29-én folytatólág egy év tartamára várakozási illetékkal szabadságoltatott. Állandó nyugállományba 1909 augusztus 1-vel tétetett rokkantságából kifolyólag. 1911. év június 10-én kelt legfelsőbb elhatározással részére a vezérőrnagyi cím és jelleg legkegyelmesebben adományoztatott. A nyitra vármegyei Szokolca r. t. városban telepedett le. Igen tevékeny résztvett a közéletben. Szokolcai magányában az öregség s a vele növekedő betegség mindinkább erőt vett rajta, míg végre a halál elszólította az élők sorából 1916 december hó 29-én.

Kitüntetései: 1883. évben a morvafehértemplomi katonai főreáltanodában az oktatás terén három éven át tanusított igen jó működéséért cs. kir. közös hadügyministeri elismerésben részesült. 1892. évben a honvédelmi minisztériumban hosszabb időn át teljesített igen buzgó és sikeres szolgálatai elismerésül november 1-én kelt legfelsőbb elhatározással dicső elismerés adatott tudtul. 1894. évben a honvédelmi minisztérium csendőrségi osztályában 11 évi szolgálata alatt mindenkor tanusított felette kötelességű, szorgalmas és ügybuzgó működéséért, miniszteri dicső elismerésben részesítetett. 1899. évben a csendőrségi illetékszabályzat, pénztár- és gazdaságkezelési utasítások szerkesztési munkálataiban való sikeres működéséért honvédelmi miniszteri dicső elismerésben részesült. 1900. évben október 9-én kelt legfelsőbb elhatározással részére a Ferenc József-rend lovagkeresztje, 1905-ben június 17-én kelt legfelsőbb elhatározással pedig a III. osztályú Vaskorona-rend lovagkeresztje a legkegyelmesebben adományoztatott. Birtokosa volt a hadiéremnek, a jubileumi emlékéremnek és a 3. oszt. tiszti katonai szolgálati jelnek.

Koreska cts. tábornok nős, gyermektelen ember volt. Magyarul, németül, tótul tökéletesen beszélt. Magyarországot, Bécset, Prágát, Dalmátországot helyőrségelése során ismerte meg. Magas, erős testalkatu, szilárd jellemű, nyugodt véralkatu, vigkedélyű, igen jó szellemiképességű és felfogású férfi volt. Szerény és kiváló tehetségű.

A csapatszolgálatban és tanári alkalmaztatásban igen jól

felelt meg s igen jól használható tisztnek bizonyult. Kötelesség-érzetből igen buzgó s jó eredménnyel működő tiszt volt. Tökéletesen megbízható és a kötelességteljesítésben fáradhatatlan.

A csendőrségi szolgálatot rövid idő alatt helyesen sajátította el. Teljes jártassággal rendelkezett. Széles látkörrel, éles ítélőképességgel, gyors és helyes felfogással, bő tapasztalatokkal és széleskörű ismeretekkel állott rendelkezésére előljáróinak és az intézménynek, szép eredményeket mutatva fel. Kezdeményező és oktató elme volt, éppen azért nehéz és küzdelmes volt az élete. Tiszti pályájának legnagyobb részét bizalmi állásokban töltötte el. Előljárói ezzel honorálták benne a tehetséges és megbízható egyént. Igazi elemében és alkotó kedvében osztályvezetői alkalmaztatása idején volt, amikor is jelentős szerepet töltött be az intézménynél. Neve fogalommá vált. De a személyi küzdelmekben elernyed munkakedve s pihenés után vágyott. Szakolcára visszavonulva, munkakedve új erőre kapott, élénk részt véve a város életében, amelynek részéről 1905. évben elérte az állampolgárt érhető legnagyobb kitüntetés: a diszpolgárságot.

Koreska tábornok — mint ember — szeretetreméltó, a hétköznapi életben felülemelkedni tudó, rendkívül barátságos, minden ízében igazi ur volt. Jóságából sokan éltek és arra sokat építettek.

Egygel az utókor tartozik emlékének: a tisztelettel, mert rendkívüli egyéniség és ritka értéke volt a csendőrintézménynek, kiben a legbecsületesebb jó szándék mindig élt, hogy az intézmény sorsát előbbre vigye s hogy annak hűséges katonája maradjon.

Vírnicei Cserszky Lajos

I. osztályú százados, szárnyparancsnok.

Született Ungváron 1853 március 30-án. Görög katolikus vallású. Édesatyja megyei törvényszéki ülnök és földbirtokos volt. Hat gimnáziumot 1869. évben Ungváron kitűnő eredménnyel végzett és két évi müegyetemet Budapesten az 1870—72. években. 1875. évi február 24-én rendes sorozás útján avatottatott fel a m. kir. 36. számú ung-zepléni honvédszászlóaljhoz. Mint honvéd 1875 május 1-én vonult be szolgálattételre. 1875/76. években az előkészítő és tisztképző tanfolyamokat a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián jó eredménnyel végezte. Hadapróddá 1876 szeptember 23-ával neveztetett ki. Október 21-én áthelyeztetett a 34. számú máramaros-ugocsai honvédszászlóaljhoz. Hadapródmester 1877 november 25-ével. December 1-én a 35. számú beregi honvédszászlóaljhoz helyeztetett. Hadapródtiszthelyettesé 1878 évi november hó 1-én neveztetett ki. 1876—1882. évek-

ben csapatszolgálatot teljesített. Hadnaggyá és zászlóaljsegédtisztté 1882. évi december hó 1-én nevezetett ki a 39. számú torna-abauji honvédszászlóaljhoz Kassára. Mint hadnagy vezényeltetett a csendőrséghez próbaszolgálatra 1883 március hó 23-án s osztatott be a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz. A próbaszolgálat sikeres teljesítése s a csendőrtiszt szakvizsgájának jó eredménnyel történt letétele után, 1883 október 1-ével véglegesített. Szakaszparancsnok Kassán. Főhadnaggyá 1883 november 1-vel nevezetett ki. 1884 május 31-ig szakaszt vezetett Eperjesen, honnan 1884 június 1-én segédtiszt minőségben Pozsonyba helyeztetett. Itt szolgált 1888 április 21-ig. Ez év április 22-től november 27-ig ideiglenes szárnyparancsnok Máramaroszigeten, azután Lugoson végleges szárnyparancsnok, egészen 1894 szeptember hó 1-ig. Ezen nappal hasonló minőségben Szegedre helyeztetett. II. osztályu százados 1889 május 1-én, I. osztályu százados 1894 május 1-én lépett elő. Meghalt tényleges szolgálata alatt agyszélhűdés következtében negyvenhat éves korában, 1899. év november hó 11-én Szegeden. A Szeged-belvárosi temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Emlékét márványkreszt őrzi.

Birtokosa volt a jubileumi emlékéremnek.

Cserszky százados 1884. évben vette nőül Eperjesen Beyer Henrik főgimnáziumi tanár Margit leányát. Házasságukból gyermek nem származott. Magyarul tökéletesen, németül ki-elégítően beszélt. Magyarországot állomásozásai során ismerte. Ellenség előtt nem teljesített szolgálatot. Középtermetű, nyulánk, inkább gyenge fizikumu férfi volt. Határozott jellemű és vigkedélyű.

A csendőrségi szolgálat minden ágazatát jól ismerte s hivatasának jól megfelelt. A közbiztonsági szolgálatot helyesen vezette és ellenőrizte. Mint parancsnok kötelességérzetével, buzditó erejével, ritka szorgalmával és nagy munkakedvével követendő példa gyanánt állott alárendeltjei előtt. Elöljáróihoz benső meggyőződésből ragaszkodott, velük szemben feltétlen engedelmességgel viseltetett. Alárendeltjei rendkívül szerették és hozzá teljes bizalommal viseltettek.

Cserszky századosban a csendőrség igen tehetséges, nagyraihivatott tisztjét vesztette el.

Mátékovics Lajos

cimzetes ezredes, kerületi parancsnok-helyettes.

Született Cibakházán 1852 május 1-én Szolnok vármegyében. Római katolikus. Földműves fia. Négy elemi osztályt végzett. 1872 március 22-én sorsszám szerint avattatott fel a m. kir. 7. számú heves-békési honvédszászlóaljhoz, a törvény-

szabta szolgálati kötelezettség mellett. Bevonult október 1-én. Tizedessé 1873 április 10-én, szakaszvezetővé 1873 május 2-án, cts őrmesterré 1875 július 1-én, őrmesterré 1876 január 6-án lépett elő. Szabadságoltatott 1877. szeptember 22-én. 1877/78. években a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián az előkészítő és tisztképző tanfolyamot jó eredménnyel végezte. Hadapródőrmesterré 1879 szeptember 1-én, hadapródtisztlyettessé 1880 február 21-én, hadnaggyá 1880 május 1-én nevezetett ki. 1879—1882 években Békésgyulán állomásozott. 1880—1883. években vezényelve zászlóaljsegédtisztként, majd századtiszt és ujoncoktató. 1883 június 20-tól próbaszolgálatra osztatott be a csendőrséghez. Itt a próbaszolgálat teljesítése s a csendőrtiszt szakvizsgájának Székesfehérváron 1884 évben jó eredménnyel történt letétele után véglegesített. Próbaszolgálatát a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnokságnál kezdte meg Lőcsén és Kassán, melynek állományából 1884 január 1-én helyeztetett át a m. kir. 6. számú csendőrpáncsnoksághoz, szakaszparancsnoki minőségben Pécsre. Főhadnaggyá 1884 május 1-én lépett elő. 1885 március 1-től 1886 augusztus 15-ig szakaszparancsnok Szekszárdon. 1886 augusztus 16-tól 1900 október 31-ig szárnyparancsnok Szombathelyen. II. osztályu százados 1890 május 1-vel. I. osztályu százados 1894 május 1-én nevezetett ki. 1900 november 1-től másodtörzstiszt, azután parancsnokhelyettes Székesfehérváron. Őrnaggyá 1900 november 1-én, alezredessé 1903 november 1-én lépett elő. 1909 május 1-vel helyeztetett át kerületi parancsnokhelyettessé a VIII. számú kerülethez Debrecenbe. Innen helyeztetett — Őfelsége 1910 október 2-án kelt legfelsőbb elhatározásával — 1910 november 1-ével állandó nyugállományba, mely alkalomból neki az ezredesi cím és jelleg díjmentesen a legkegyelmesebben adományoztatott. Keszthelyen telepedett meg és itt halt meg.

Kitüntetései: 1898. évben szárnyparancsnoki minőségben kifejtett kiváló szorgalmáért, legfelsőbb dicső elismerésben részesült. Birtokosa volt a 3. osztályu tiszt katonai szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek, katonai jubileumi keresztnek, ezen kívül a porosz királyi 3. osztályu koronarendnek.

Mátékovics ezredes nős ember és egy gyermek atyja volt. Magyarországon kívül Alsóausztriát és Stájerországot ismerte. Magyarul tökéletesen beszélt. Középmagas, erős testalkatu, vigkedélyű, nyugodt vérmérsékletű, jó szellemi képességgel és felfogással bíró férfi volt.

Mátékovics ezredes egyszerű sorból küzdötte fel magát szivós, kitartó, lelkiismeretes munkával. A kötelességtudás mintaképe gyanánt volt ismert. A csendőrszolgálat minden ágazatát tökéletesen ismerte s mint parancsnok teljes becsvággyal, nagy gyakorlati érzéssel, körültekintéssel és lankadatlan szorgalommal működött. Elöljárói irányában feltétlen tiszt-

telettel viseltetett, alárendeltjeit mindenkor türelemmel, kitar-
tóan nevelte, vezette, oktatta és fegyelmezte. Nem volt a fel-
tűnést kereső munka embere, csendben fejtette ki működését,
de annál áldásosabban.

Otrokocsi Adorján Lőrinc

1. osztályu százados, fogalmazótiszt.

Született 1856 december hó 8-án Gömör-Kisfolna község-
ben. Református vallásu. Birtokos nemes fia. Gondos szülői
nevelésben részesült. Középiskolai tanulmányai végzése után
három műegyetemi évfolyamot Leobenben és a bányászati fő-
iskolának első évfolyamát Selmezbányán lehallgatta. Mint —
önként jelentkező — közhonvéd utóállítás útján 1878 szeptem-
ber 5-én avattatott fel a m. kir. 51. számú gömői honvéd-
zászlóaljhoz. Tizedessé 1879 augusztus hó 22-én lépett elő.
Ez évben jeles eredménnyel végezte a Ludovika Akadémia
előkészítő és tisztképző tanfolyamát szeptember 1-ével hadap-
róddá nevezetett ki, a következő év március 1-ével pedig tiszt-
helyetessé. 1880 október 21-vel az 58. számú honvédzászlóalj-
hoz helyeztetett Pozsonyba. Hadnaggyá és zászlóaljsegéd-
tiszté 1880 november 1-én nevezetett ki. 1882. évben a m.
kir. 52. számú honvédzászlóaljhoz került Balassagyarmatra.
A m. kir. csendőrséghez próbaszolgálatra 1884 január hó 1-én
lépett át. Beosztást nyert a m. kir. 5. számú csendőrpáncs-
noksághoz. A próbaszolgálat sikeres teljesítése és a csendőr-
tishti szakvizsgának Miskolcon jó eredménnyel történt letétele
után Trencsénben nevezetett ki szakaszpáncsnokul. Fő-
hadnaggyá 1884 május 1-én lépett elő. 1890 május 1-én II.
osztályu századosnak nevezetett ki és szárnyparancsnoknak
Miskolcra Első osztályu századosná 1894 november 1-én lé-
pett elő; ezt megelőzően áthelyeztetett ugyanazon évben a
honvédelmi minisztérium XVI. (csendőrségi) ügyosztályába
fogalmazótishti minőségben. 1894. évben vezényeltetése előtt
lovass táboricsendőr-tanfolyam páncsnoka Miskolcon. A
csendőrség kötelékéből saját kérelmére a viselt tishti rendfoko-
zatának megtartása nélkül elbocsátatott 1895 február hó 15-vel.

Kitüntetései: 1894. évben honvédelmi miniszteri dicsé-
rő elismerésben részesült a táboricsendőr-tanfolyamban kifejtett
szorgalmas és eredményes működéseért.

Adorján százados nő és két gyermek atyja volt. Magya-
rul, latinul, németül tökéletesen, franciául kielégítően beszélt.
Magyarországon kívül Ausztria déli részét s az Alpesekeket is-
merte. Magas termetű, erős testalkatu, komoly, határozott jel-
lemű, csendes kedélyű, igen jó szellemi képességgel és fel-

fogással bíró, művelt férfi volt. Igen kedvelt barát és bajtárs.
Szerény, alkalmazkodó modoru.

Szolgálati alkalmazásban igen buzgónak, elméletileg és
gyakorlatilag jól képzett és jól használható tisztként jelleme-
zett. Bizalmi állásba történt rendelése is átlagon felüli voltát
igazolta. Igen nagy érdeme volt abban, hogy a legnagyobb
ügyességgel tudta mindenkor értékesíteni tudását és tapasza-
latait az intézmény javára.

Morgenbesser Konrád

főhadnagy, szakaszpáncsnok.

Született 1846 november 25-én Podolinban (Szepes vár-
megye). Római katolikus vallásu. Édesatyja városi tanácsnok
volt. A négy elemi és négy gimnáziumot Lőcsén, a főgimná-
ziumot Kassán, a két évi jogot Eperjesen végezte, azután 1866
május hóig a kassai postaigazgatóságnál, mint fogalmazó-
gyakornok működött. 1866 május 19-én a cs. kir. 41. gyalog-
ezredhez — mint hadapródjelölt, a szükség tartamára — fel-
avattatott. Hadapróddá 1866 június 14-én nevezetett ki. 1866.
évben résztvett a Poroszország elleni hadjáratban a június
27-én Nachodnál, majd a következő napon Skolicnál lefolyt
ütközetekben. Utóbbiban kezén sebesült. A königgrätzi (július
3.) csatában szintén résztvett. 2. osztályu hadnaggyá 1866
augusztus 26-án lépett elő. 1867 március 1-én áthelyeztetett
a cs. kir. Mollináry 38. számú gyalogezredhez. 1872 július 19-én
igazolvánnyal elbocsátatott. A katonaságtól kilépve előbb vá-
rosi tanácsnok, majd polgármester szülővárosában, Podolinban.
Mint tartalékos hadnagy 1883 február 16-án vétetett fel próba-
szolgálatra a m. kir. csendőrséghez s osztatott be a m. kir. 1.
számú csendőrpáncsnoksághoz. A csendőrtishti szakvizsgát
jó eredménnyel tette le. Véglegesített 1883 szeptember 1-én.
Főhadnaggyá 1884 május 1-én nevezetett ki s szakaszpáncs-
nok Lőcsén a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnokság állomá-
nyában. Szolgálati uton szerzett tüdőgyulladásban Lőcsén halt
meg és ott helyeztetett örök nyugalomra 1885. évben, élete de-
lén, alig negyven éves korában.

Kitüntetései: hadiérem; 1872. évben cs. kir. hadügymi-
niszteri dicséretben részesült jó szolgálataiért, melyeket a tar-
talékalállományban tett. 1881. évben még a polgári életben
Késmárkon rendezett kiállítás során kifejtett buzgalmaért a
koronás arany érdemkereszt részére a legkegyelmesebben ado-
mányoztatott. Ugyancsak ezen évben földművelésügyi minisz-
teri dicséző elismerésben is részesült.

Morgenbesser főhadnagy 1871. évben kötött házasságot
Ausseében Schoberlechner Juliával; feleségét 1880. évben el-

vesztette s 1881. évben másodszor nősült Szepesolasziban. Összesen hat gyermeke volt, kik közül jelenleg három fiú él, Meggyesy Ferenc főgimnáziumi igazgató, Morgenbesser Miksa honvédgazdászati alezredes és József (vitéz Meggyesy) honvédnagy.

Morgenbesser főhadnagy magyarul, németül tökéletesen beszélt. Középmagas termetű, erős testalkatu, igen előnyös megjelenésű, határozott, komoly, férfias jellemű, becsvágyó, igen jó szellemi képességgel és felfogással rendelkező férfi volt.

Nagy szeretettel lépett a csendőrségi pályára, annak szervezése első éveiben. Rendkívül kötelességtudó tisztnek bizonyult. Az igen tehetséges, képzett, buzgó tiszt kiváló szervező, a katonai és polgári társaságban egyaránt kedvelt csendőrtiszt korai halálát feljebbvalói és az egész társadalom nagy csapásnak és a fiatal csendőrség nagy veszteségének tekintették.

Nadasdi Sárközy Kázmér

főhadnagy, szakasziparancsnok.

Született 1839 március 3-án Kápolnásnyéken (Fehér vármegye). Református vallású. Régi nemesi család sarja. Atyja földbirtokos volt. Hét gimnáziumi osztályt végzett Budapesten. 1857. évi február hó 12-én — mint hadapród — avattatott fel a cs. kir. 1. számú huszárezredhez, hol két évet szolgált. 1859 március 3-án áthelyeztetett a cs. kir. 6. számú huszárezredhez. Itt ez év május 1-vel 2. osztályu hadnaggyá nevezetett ki, július 1-vel pedig 1. osztályu hadnaggyá. Rangjáról leköszönt 1860 február 29-én. Mint szabadságolt állományu hadnagy kinevezetett 1883 február 24-én a m. kir. 7. számú huszárezredhez. Innen lépett át próbaszolgálatra 1883 június 30-án a m. kir. csendőrséghez és pedig a 2. számú parancsnoksághoz. Próbaszolgálatának sikeres teljesítése és a csendőrtiszt szakvizsgájának jó eredménnyel történt letétele után véglegesített 1884 január 1-vel és áthelyeztetett a m. kir. 6. számú csendőrpáncsnoksághoz Veszprémbe szakasziparancsnoknak. Főhadnaggyá 1886 május 1-én lépett elő. 1887 március 28-val Szekszárdra helyeztetett át ugyancsak szakasziparancsnokul. Nyugállományba 1891. év november hó 1-vel helyeztetett, mint rokkant. Szekszárdon telepedett le. Megyei szolgálatba lépett. Később Székesfehérvárra költözött. Meghalt 1906 február hó 21-én. Székesfehérváron helyeztetett örök nyugalomra.

Sárközy főhadnagy nős ember volt és három gyermek atyja. Magyarul tökéletesen, németül kielégítően beszélt. Csak Magyarországot ismerte. Ellenség előtt nem szolgált. Komoly határozott jellemű, jó szellemi képességgel és felfogással bíró férfi volt, aki — mint csendőrtiszt — a hivatását szeretettel töltötte be.

Ehmann István

hadnagy, másodsegédtiszt.

Született Léván (Bars vármegye), 1855. évi december hó 26-án. Római katolikus vallású. Édesatyja polgárember volt. Fiát gondos nevelésben részesítette s vele a gimnáziumot elvégeztette. 1874 augusztus havában önkéntes belépés útján avattatott fel a cs. és kir. 32. gyalogezredhez. Örvezetővé 1875 szeptember 25-én, tizedessé 1877 augusztus hó 5-én, szakaszezetővé 1880 március hó 31-vel lépett elő. A tiszt vizsgát sikeresen letévé, hadapróddá 1880 december 11-én nevezetett ki, hadapródtiszt helyettesé pedig 1881 május hó 1-vel.

A csendőrségi pálya iránti szeretetét követvén — a szervezés idején — 1882 december hó 27-én lépett be próbaszolgálatra a csendőrséghez, beosztást nyert a felállítás alatt álló m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz. Próbaszolgálatának teljesítése és a csendőrtiszt szakvizsga jó eredménnyel történt letétele után 1883 július hó 1-én véglegesített. Egyidejűleg áthelyeztetett az ugyancsak szervezés alatt álló m. kir. 5. számú csendőrpáncsnoksághoz, honnan öt hónap mulva, másodsegédtiszt beosztásba visszahelyeztetett Kassára a parancsnokság törzséhez. Hadnaggyá 1883 november hó 1-vel lett kinevezve. 1884 július hóban tiszt rendfokozatáról leköszönt.

Ehmann hadnagy nőtlen ember volt. Magyarul, németül és tótul tökéletesen beszélt. Komoly, megállapodott jellemű. Jó szellemi képességgel és felfogással rendelkezett. Magyarországot helyőrségelése során ismerte. Ellenség előtt nem szolgált. Testvéröccse volt az ugyancsak a csendőrségnél szolgált Étsy Ferenc századosnak.

Maár Levente

hadnagy, szakasziparancsnok.

Született Nagybányán 1860 július 11-én. Római katolikus vallású. Édesatyja ügyvéd volt. Miskolcon végezte a főgimnáziumot, Felsőbányán a bányaiskolát és Selmecbányán az erdészeti akadémiának az első évfolyamát. Mint saját költséges egyévi önkéntes 1879 szeptember 16-án avattatott fel a II. Lajos bajor király nevét viselő cs. és kir. 5. számú gyalogezredbe. Az egyévi önkéntesek részére 1870—80. évben az ezred tartalékpáncsnokságnál összeállított iskolát hallgatván, a tartalékos tisztvizsgát a XV. számú gyaloghadosztályparancsnokságnál Kassán jó sikerrel tette le. Tartalékos hadnaggyá 1880 november 1-én lépett elő. A csendőrséghez lép-

vén át, előbb lemondott tiszti rangjáról s mint hadapródtiszt-helyettes 1883 május 6-án vétetett fel a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnokság állományába a cs. és kir. 37. gyalogezredtől, melynek tartalékában állott. Próbaszolgálati idejének letöltése és a csendőrtiszti szakvizsga sikeres letétele után szakaszpáncsnokot helyettesít. Hadnaggyá kineveztetett 1883 november 1-én és áthelyeztetett a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz. 1884 január 15-én szemlekorúton heveny hörghurutot kapott s március 1-ével hosszabb szabadságot, amelyről nem is vonult be.

Kisendrődi Endrődy Géza

főhadnagy, szakaszpáncsnok.

Született Tar községben (Heves vármegye) 1851 november 27-én. Római katolikus vallású. Birtokos fia. A főgimnáziumot Losoncon és Debrecenben jó sikerrel végezve joghallgató volt Pozsonyban. 1872 március 25-én rendes sorozás útján tizenkét évre avattatott fel a m. kir. 52. számú nógrádi honvédszászlóaljhoz. Ujonckiképzésre 1872. október 8-án vonult be. Tizedes 1872 december hó 1., szakaszvezető 1873 július hó 1., címzetes őrmester 1873 szeptember hó 9-ével. 1872 december 1-én a pozsonyi IV. kerületi tisztképző iskolában a hadapródi vizsgát jó eredménnyel tette le. Szabadságolt állományu hadapróddá 1873 szeptember 16-án neveztetett ki. Hadnaggyá 1874 október hó 31-én lépett elő a tényleges állományban. November 25-én a m. kir. 64. számú esztergom-komáromi honvédszászlóaljhoz helyeztetett. Honvédtiszti rendfokozatáról önként lemondott s mint védköteles, a m. kir. 50. számú pest-jászsági honvédszászlóaljhoz osztatott be, mint közhonvéd. 1875—1883. évig a Nógrád vármegyei Vecseklő községben, mint körjegyző működött. Szabadságolt állományu hadapróddá 1881 január 1-én neveztetett ki. 1883 május 16-án próbaszolgálatra beosztatott a m. kir. 2. számú csendőrpáncsnoksághoz. A tiszti szakvizsga letétele után hadnaggyá 1883 november 1-én lépett elő. 1884 február végéig másodsegédtiszt Szegeden, azontul szakaszpáncsnok Versecen. Itt állomásozott 1886 augusztus 31-ig. Szeptember 1-től kerületi segédtiszt Szegeden. Főhadnaggyá 1886 november 1-én lépett elő. 1887 május 1-én Versecé helyezettett vissza. 1888 szeptember 1-én a IV. számú kerülethez Miskolcra helyeztetett. Itt állomásozott nyugállományba helyezéséig, mely testi törődöttsége folytán 1895. évi május hó 1-ével következett be.

Nyugdíjaztatása után, 1895. évben megalapította a »Magyar Csendőr« című szaklapot és azt 1896 augusztus hóig szerkesztette. Ebben a hónapban a »Magyar Csendőr« egybe-

ZIEGLER KÁROLY

KORESKA VILMOS

olvadt a Mezei Sándor kiadásában megjelent »Rendőri Lapok«-kal. 1898 március 1-ével Gyula r. t. város rendőrkapitányává neveztetett ki Békés vármegye főispánja által. A lap felelős szerkesztését Guthi Imrének, a »Pesti Hírlap« belmunkatársának adta át. Mint rendőrkapitány halt meg 1900 szeptember hó 12-én. Hamvai a gyulai római katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1885. évben kiváló figyelmet érdemlő, buzgó és fontos feladatának sikeres megoldásáért honvédelmi miniszteri dicsérő elismerésben részesült. 1888. évben — az 1887. év tavaszán Dél-Magyarországon pusztító árvíz alkalmával a védekezési és mentési munkálatoknál tanusított sikeres tevékenységeért — honvédelmi miniszteri dicsérő elismerésben részesített.

Endrődy főhadnagy 1875. évben nősült. Két fiu- és négy leánygyermek atyja volt. Gyermekai közül László utászszaados, a Lipót-rend, a Vaskorona-rend, az ismételt katonai érdemkereszt tulajdonosa, 1918. évben az olasz harctéren hősi halált halt; Géza honvédtörzstiszt, 1923. évben vitézzé avatott. Magyarul tökéletesen, németül és szerbül kielégítően beszélt. Magyarországot helyőrségelései során ismerte. Magas, nyulánk, erős testalkatú férfi volt. Jó szellemi képességgel és gyors felfogással bírt. Csendőrszakismeretei igen jók voltak. Mint csendőrtiszt nagy becsvággyal és szorgalommal felelt meg hivatásának.

Mint íróról a »Magyar írók élete és munkái« című mű részletes ismertetést ad közre. Önálló irodalmi munkái:

1. Fotografiák. (Beszély-gyűjtemények, 1876. Győr.)
2. Őszi verőfény. (Költemények, 1890, Miskolc.)
3. Katonai iránytan. (Első kiadás 1892, Miskolc, második kiadás 1896, Esztergom.)
4. A bűnügyi nyomozás kézikönyve. (1897, Budapest.)

Holek László

örnagy, kerületi parancsnok-helyettes.

Született Nyiregyházán 1857 október 4-én. Evangélikus vallású. Iparos fia volt. Három gimnáziumot végzett szülővárosában igen jó eredménnyel. Felavattatott 1879 június 9-én rendes sorozás útján a m. kir. 41. számú kassai honvédszászlóaljhoz. Mint közhonvéd ujonckiképzésre vonult be azon év október 1-én. Címzetes szakaszvezetővé 1880 július 1-én, számvivő-örmmesterré 1880 október 21-én lépett elő. 1880—81. években a Ludovika Akadémia előkészítő, 1881—82. években a tisztképző tanfolyamát igen jó eredménnyel végezte. Hadapróddá 1882 szeptember 21-én neveztetett ki s mint ilyen, október 25-én áthelyeztetett a m. kir. 84. számú belovári honvédszászlóaljhoz. A m. kir. csendőrséghez 1883 október 1-én

mint tényleges honvédhadapród — vétetett át próbaszolgálatra. Beosztást nyert a m. kir. 5. számú csendőrparancsnoksághoz. Hadnaggyá ez év szeptember 1-én lépett elő. Próbaszolgálatára idején részint elméleti kiképzés alatt áll, részint őrsparancsnok, majd szakaszparancsnok-helyettes Kassán és Trencsénben. A csendőrtiszti szakvizsgát jó eredménnyel tette le Kassán az 1884. évben. Véglegesítettése után szakaszparancsnok Pozsonyban és Esztergomban. Főhadnaggyá 1886 november 1-én lép elő, II. osztályú századosá 1895 november 1-én, mely nappal a m. kir. II. számú kerülethez helyeztetett szárnyparancsnoknak Lugosra. 1897. évben visszahelyeztetett a m. kir. V. számú csendőrkerülethez Nyitrára, ahol ez évben új szárny létesített. Itt éri I. osztályú századosi kinevezése 1897 november 1-én. Nyitrán 1904 július 31-ig állomásozott. Ezen nappal másodtörzstisztként Brassóba helyeztetett a m. kir. VII. számú csendőrkerülethez. Őrnagy 1904 november 1-én. 1907 május 1-től kerületi parancsnok-helyettesül a m. kir. II. számú csendőrkerülethez Szegedre helyeztetett. 1908. évben egy év tartamára várakozási illetékek szabadságoltatott, 1909 január 1-ével pedig állandó nyugállományba helyeztetett. Szegeden telepedett meg, majd Budapestre költözött. Midőn a világháború kitört, felhívásra Hólek őrnagy szintén jelentkezett szolgálat-tételre. Előbb Szatmárnémetiben lett az ottani katonai kórház parancsnoka, majd a Szabadkán működő katonai telefon-cenzurához helyeztetett. Ezen szolgálata idején halt meg 1915 július hó 10-én. Szabadkán, az u. n. bajai temetőben helyezték örök nyugalomra.

Hólek őrnagy 1888 október hó 21-én kötött házasságot Esztergomban Heischmann Ferenc gyáros Anna leányával. Házasságukból három fiugyermek származott, kik közül László 1911. évben, István pedig — mint tartalékos főhadnagy — 1925. évben halt el a harctéren szerzett betegségben. Magyarul, tótul tökéletesen, horvátul és németül kielégítően beszélt. Magyarországot állomásozásai során ismerte meg. Rövidebb utazást tett Franciaországban. Középtermetű, erős testalkatu, határozott, szilárd jellemű, vigkedélyű, nyugodt vérmérsékletű, jómodoru férfi volt.

A csendőrségi szolgálatban jól képzett és annak kezelésében jártas. Mint parancsnok igyekezett helyét méltóan és eredményesen betölteni és a testület érdekeit hűen szolgálni.

Jaszusch Ferenc

főhadnagy, szakaszparancsnok.

Született 1854 szeptember 10-én Óvizén (Szepes vármegye). Római katolikus vallású. Polgárember fia. A főgimnáziumot Rozsnyón, 1875. évben jó sikerrel végezte. A következő év január 28-án rendes sorozás útján avattatott fel a m. kir. 38.

számu szepesi honvédzászlóaljhoz. Beosztatott 1876 július 1-én a m. kir. 51. számú gömöri honvédzászlóaljhoz. 1881. évben a Ludovika Akadémia előkészítő, 1882. évben pedig a tiszt-képző tanfolyamát jó eredménnyel végezte. Hadapród címzetes tizedessé 1882 szeptember 1-ével neveztetett ki. Mint hadapród-próbacsendő 1882 december 6-án lépett be a csendőrséghez s beosztását nyerte a m. kir. 4. számú csendőrparancsnoksághoz, hol Nagykároly, majd 1883 június 26-tól Pozsonyban részint őrsparancsnok, részint helyettes-szakaszparancsnok. Hadapród-őrmesterré 1883 június 26-án neveztetett ki, hadnaggyá pedig ugyanezen év november 1-én. 1884 január 6-tól másodsegédtiszt Pozsonyban. 1885. évben szakaszparancsnok Besztercebányán. 1886. évben Pécsre helyeztetett hasonló minőségben. Főhadnagy 1887 május 1-ével. Rendfokozatban oktatótisztt 1889 október 25-ig Székesfehérváron. 1891 november 1-től a szegedi kerülethez helyeztetett szakaszparancsnokul Nagyikindára. 1894 szeptember 1-én pedig hasonminőségben az I. számú kerülethez Marosvásárhelyre. 1896 december 1-ével — mint rokkant — nyugállományba helyeztetett. Marosvásárhelyen telepedett meg, majd Mezőkeresztesre s onnan Kassára költözött. Meghalt Budapesten 1913 május hó 22-én.

Nyugállományba helyezéséig nőtlen ember volt. Magyarországot állomásozásai során ismerte. Magyarul, németül, tótul tökéletesen beszélt. Határozott jellemű, vigkedélyű, jótehetségű tiszt volt. Alosztályát rendben tartotta.

Soltész Izidor

főhadnagy, szakaszparancsnok.

Született Chudo-Lehotán (Nyitra vármegye) 1856 április hó 2-án. Római katolikus vallású. Polgár fia. A magyar állami tanítóképezdét jó sikerrel végezte. Mint honvéd 1877 szeptember hó 26-án rendes sorozás útján felavattatott a m. kir. 60. számú nyitrai honvédzászlóaljhoz. Nyolc heti kiképzés után szabadságoltatott s csak fegyvergyakorlatra vonult be. Címzetes tizedessé 1881 szeptember 11-én lett. 1882. évben a tiszt-képző tanfolyamot jó sikerrel végezte a honvédségi Ludovika Akadémián. Hadapróddá 1882 szeptember 1-én neveztetett ki. 1882 október 24-én — három évi szolgálati kötelezettséggel — átlépett a m. kir. csendőrséghez s beosztatott a m. kir. 4. számú csendőrparancsnoksághoz. Mint csendőr, mint őrsparancsnok és szakaszparancsnok-helyettes Egerben szolgált. Szeptember-november hónapban oktatótisztt Kassán. Hadapród címzetes őrmesterré 1883 május 26-án lépett elő, hadnaggyá pedig november 1-ével. December 1-ével a 6. számú, 1884 június 1-ével az 5. számú csendőrparancsnoksághoz helyeztetett.

Előbbi kötelékben szakasziparancsnok Székesfehérváron, utóbbiban Pozsony, Trencsén, Esztergom és Liptószentmiklóson. Itt lépett elő 1884 május 1-ével főhadnaggyá. 1888 május 1-ével Pozsonyba helyeztetett oktatótisztként, 1890 május 1-től ismét szakasziparancsnok Trencsénben. 1891. évben felülvizsgálatra állíttatott s mint rokkant 1891 szeptember 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett. A nyitra vármegyei Rattóc községben telepedett meg. Nyugállományba léte idejére — mint állandó csendőrbírói tanu — alkalmaztatást nyert a székesfehérvári csendőrkörület törzsénél. Meghalt 1906 március 16-án Székesfehérváron.

Soltész főhadnagy nyugdíjaztatásáig nőtlen ember volt. Később megnősült. Szoholocon 1893. évben vette nőül Zsambó Vilmát. Öt gyermekük született. Gábor fia — mint cs. és kir. vadászhadnagy — 1915 június 23-án hősi halált halt. Magyarországot csak állomásozásai folyamán ismerte meg. Magyarul, németül tökéletesen beszélt. Ellenség előtt nem szolgált. Komoly kedélyű, jellemes, hivatásszerű, kötelmeiben jártas tiszt volt. Mint oktatótiszt és szakasziparancsnok, hivatásának a legteljesebb lelkiismeretességgel és kiváló eredménnyel felelt meg s ha betegsége olyan korán és fiatalon nem teszi szolgálatképtelenné, a fiatal tiszthez fűződő szép remények bizonyára teljesedésbe mennek, s jelentős karriért futva meg, kiváló tisztjévé vált volna az intézménynek.

Serédy Géza

cimzetes ezredes, kerületi parancsnok-helyettes.

Született 1849 július 16-án Vácon. Római katolikus vallású. Édesatyja — dr. Serédy János — orvos volt. A középiskoláit eredményesen végezván, a budapesti tudományegyetem jogi fakultását két éven át eredményesen hallgatta. 1866 július hó 12-től november hó 2-ig a cs. kir. 2. számú bécsi önkéntes vadászászlóaljnál — mint vadász és járőrvezető — szolgált. E minőségben vett részt az Olaszország elleni hadjáratban. Ütközetben nem volt. 1868 február 4-én — mint önkéntes, fenntartva az akkor érvénybe lépett védtörvény biztosította jogait — újból felavattatott a cs. kir. 32. sorgyalogezredhez. Örvezetővé 1869 december 16-án lépett elő. 1870 február 15-ével ezrede tartalékába helyeztetett. 1872 február 5-én a tartalékállományban lépett elő szakaszvezetővé. Mint szakaszvezető 1880 december 31-én végelbocsátatott. 1882. évben a Ludovika Akadémián végezte az előkészítő s a tisztképző tanfolyamot jó eredménnyel. A honvédelmi miniszter rendeletével — mint védkötelezettségének eleget tett volt honvédszakaszvezető — 1882 november 1-én a m. kir. 62. számú ipolysági honvédszászlóalj

tartalékállományában hadapróddá neveztetett ki. Mint hadapród 1883 április hó 22-én osztatott be próbaszolgálatra a m. kir. 3. számú csendőrkörülethez. Budapesten nyerte elméleti, Bián a gyakorlati kiképzését. A csendőrtiszti szakvizsgát 1883. évben Budapesten tette le igen jó eredménnyel. Hadapród címzetes őrmesterré 1883 július 21-én, hadnaggyá 1883 november 1-én neveztetett ki. Előbb Budapesten segéd-tiszt, 1884 április 1-től pedig szakasziparancsnok Belényesben. 1886 augusztus 1-ével Budapestre került vissza mint segéd-tiszt. Főhadnaggyá 1888 november 1-én lépett elő. 1889. év november 30-ával felmentetett a segéd-tiszti teendőkről és Nagybecskerekre helyeztetett szakasziparancsnoki minőségben. 1894 március 1-től Temesvárra ugyancsak szakasziparancsnoknak helyeztetett át. 1895 július 1-ével szárnyparancsnok Orsován, honnan e minőségben 1896 dec. 1-ével visszahelyeztetett Temesvárra. II. oszt. századossá előléptetése 1895 november 1-én Orsován érte. I. osztályú századossá 1897 december hó 1-én neveztetett ki. 1902 május 1-én másodtörzstiszti teendőkkel bízott meg Kassán a IV. számú kerületnél. Őrnaggyá 1902 november hó 1-én lépett elő. Alezredessé és egyidejűleg kerületi parancsnok-helyettesé 1906 november 1-én. Testi törődöttsége miatt felülvizsgáztatását kérelmezte. Ezen kérelemnek hely adtván, Őfelsége legfelsőbb rendeletére 1910 október hó 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett, mely alkalomból neki az ezredesi cím és jelleg a legkegyelmesebben adományoztatott. Vácon telepedett le, de nyugdíjaztatása után alig pár hétre, 1910 december 17-én elhunyt. Vácon helyeztetett örök nyugalomra.

Kitüntetései: 1874-től a hadiérem; birtokosa volt ezenkívül a 3. osztályú tiszti katonai szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek s a katonai jubileumi keresztnek. 1885. évben — mint szakasziparancsnok — minden irányban tanúsított tevékenységéért, majd ugyanezen évben Felsőverzáron elkövetett rablógyilkosság tetteseinek kinyomozása és kézrekerítése körül tett fáradságos, buzgó és eredményes szolgálataiért a honvédelmi miniszter külön-külön dicsérő okirattal fejezte ki teljes elismerését.* Az első dicséretnél külön említést érdemel, hogy azt Serédy főhadnagyon kívül az alárendelt őrsparancsnokok és csendőrök összessége részére is együtt és egyidejűleg nyilvánította a miniszter. Ez páratlan elismerés volt a maga nemében.

Serédy ezredes 1877. évben vette nőül Tragor Herminát, egy előkelő váci család leányát. Házasságukból öt gyermek származott, kik közül Géza honvédezredes.

Magyarországot állomásozásai során ismerte. Magyarul és németül tökéletesen beszélt. Alacsony termetű, elég erős test-

* Ennek részletes leírását az 1887. évi Csendőrségi Zsebkönyv tartalmazza. (145—159. lap.)

alkatu, nyugodt, komoly, határozott, szilárd jellemű, művelt és igen tiszteletreméltó tiszt volt.

Hivatásszerű kötelmeit jól ismerte, minden irányban helyesen és eredményesen működött. Alárendeltjei szakképzésében és erkölcsi nevelésében fáradhatlan tevékenységet fejtett ki s a parancsnoksága alatt mindig példás fegyelem és rend uralkodott. Vasszorgalom és szívósság jellemezte egyéniségét és munkáját. Önzetlenség vezette minden cselekedetét és mély hazafiság ragyogott ki minden szavából. Önérzetes és öntudatos életet élt, támadó- és védőharctól menteset, egyszerű és szép magyar életet.

Csernitzky Ede

főhadnagy, szakasziparancsnok.

Született Pácin községben (Zemplén vármegye) 1838 november 5-én. Római katolikus vallású. Édesatyja gazdatiszt volt. Négy gimnáziumot végzett. Felavattatott 1859 május hó 28-án rendes sorozás útján a cs. kir. hadseregbe, hol 1869 december 31-ig teljesített szolgálatot s mint másodosztályú élelmezési segéd szabadságoltatott. Résztvett az 1859. évi olasz és az 1866. évi porosz hadjáratban. Ezután csendbiztos lett Ung vármegyében. A csendőrséghez történt felvétele előtt a csendbiztosok számára felállított hathetes tisztképző tanfolyamot elégséges eredménnyel hallgatta a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián s 1882 június 1-től hadapróddá nevezetett ki. 1883 január hó 5-én helyeztetett át három évi szolgálati kötelezettség mellett a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz. Kassán 1883. évben a csendőrtiszt szakszvizsgát jó eredménnyel tette le. Hadapródörsevezető címzetes őrmesterré 1883 május 26-án, hadnaggyá pedig november 1-én lépett elő. Szakasziparancsnoknak Ungvárra nevezetett ki, itt teljesített szolgálatot 1889 december hó 10-ig. Közben érte 1889 május 1-én a főhadnagyi kinevezése. 1889 december 10-ével Beregszászra, onnan Lőcsére helyeztetett át. Nyugállományba testi törődöttsége miatt tétetett 1893. év október hó 1-ével ötvenöt éves korában. Budapesten telepedett le, majd Rákosszentmihályra költözött. Mint nyugállományú csendőrtiszt, állandó bírósági tanui teendőket is látott el, mely tisztség alól 1905. évben felmentését kérelmezte. Az ungmegyei Turjáremetén telepedett meg véglegesen. Meghalt az 1917. évben.

Birtokosa volt a hadiéremnek.

Nős ember és négy gyermek atyja. Magyarul, németül és tótul tökéletesen beszélt. Magyarországot egészen, Észak-Olaszországot, Morva-, Csehországot, Stíriát és Karinthiát helyőrségelei során ismerte meg. Alacsony termetű, gyenge, törődött testalkatu ember volt. Mint tiszt szorgalmas, kötelmeit

ismerő, komoly, csendes, szerény ember. Parancsnoki állását teljes igyekezettel törekedett jól betölteni, becsületet szerezvén önmagának s az általa nagyraértékelt és különösen szeretett csendőrség intézményének. Bőséges érdemet szerzett ahhoz, hogy kegyelettel gondoljunk e humánus érzésű, jószándéku, derék csendőrtisztre.

Angyal József

főhadnagy, segédtszt.

Született Rimaszombaton (Gömör vármegye) 1851 szeptember hó 17-én. Római katolikus. Atyja bérlő volt. Négy gimnáziumot végzett szülőhelyén jó eredménnyel. Katonai szolgálata megkezdése előtt hivatalnokoskodott a vasutépítészeti mérnöki hivatalban. 1873 február hó 18-án rendes sorozás útján avatott fel a m. kir. 51. számú gömöri honvédszázláljhoz. Örvezető 1873 október 8, tizedes 1873 október 18, szakaszevezető 1873 november 11, őrmester 1874 július 8-val. 1876. évben a honvédségi Ludovika Akadémiának előkészítő tanfolyamát jó eredménnyel végezvén, 1876 szeptember 26-ával szabadságolt állományu hadapródörmesterré nevezetett ki, a m. kir. 52. számú nógrádi honvédszázlálj tényleges állományában. 1878 november 1-én lépett elő hadnaggyá. 1879 július 16-án a csendőrséghez belépése előtt leköszönt a rangjáról s mint próbacsndőr-őrmester 1881 május 7-én felvétetett a felállítandó 2. számú csendőrpáncsnoksághoz. Hadapródörmesterré 1883 április 22-én lépett elő s helyeztetett egyidejűleg át a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnoksághoz. Itt őrsparancsnok és segédoktató az altiszt iskolában. Hadnaggyá ez év november 1-én lépett elő. Budapesten oktatótiszt 1883. december 1-től 1887 május hó 5-ig. Ekkor kerületi segédtsztként Szegedre helyeztetett. Főhadnagy 1888 november 1-vel. Szegeden segédtszt 1891 november 1-ig. Ezen nappal Nagyváradra helyeztetett szakasziparancsnoknak s itt állomásozott 1893. augusztus 1-ig. Ekkor Aradra helyezték szakasziparancsnoknak, majd ugyanezen év november 1-ével Aradról Budapestre helyeztetett segédtszti minőségben. Mint segédtszt halt meg 1895. év június 27-én. Budapesten.

Angyal főhadnagy nőtlen ember volt. Magyarul, németül, tótul tökéletesen beszélt. Magyarországot csak helyőrségelei során ismerte. Magas nyulánk, erős testalkatu, komoly, szilárd jellemű ember volt. Ellenség előtt nem szolgált.

Életrajzából látható, hogy csendőrségi szolgálata legtöbb idején, mint oktatótiszt és segédtszt működött. Előjárói korán felismerték benne az átlagon jóval felüli szellemi képességű tisztet s bizalmi állásokba szolitották. Igen szorgalmas, tevékeny és kiváló eredménnyel működő tiszt volt. Előjárói bizalmát teljes mérvben birta.

Dobos Gyula

cimzetes alezredes, másodtörzstiszt.

Született Polonkán (Gömör vármegye) 1852 március hó 8-án. Római katolikus vallásu. Atyja nemes Dobos László, Pál nevű fivérével a szabadságharc lezajlása után vagyonukban lényegesen megkárosodva, megélhetésüket biztosítandó, a Kóburg-Koháry hercegnek gömörmegyei uradalmát képező regale nagy bérlőivé, majd évek mulva Breznóbánya szab. kir. város s a hozzátartozott tíz községnek regale bérlői lettek. Elemi iskoláit Egerben, a gimnázium első osztályát Miskolcon, a második—negyedik osztályát Lőcsén, az ötödik és hetediket magánuton végezte. Erdézi pályára kívánt lépni, ehhez azonban semmi hivatást sem érezvén, 1872 május 16-án a cs. és kir. 9. számú huszárezredhez avattatott fel, hol tizedesi rendfokozatot nyert. 1875. évben szabadságoltatott s ezrede tartalékába helyeztetett, 1883 január 1-én pedig a m. kir. 6. honvéd-huszárezred tartalékába.

A huszárságnál történt szolgálata alatt Budapesten elvégezte a lovas tábortanfolyamot. Itt kapott kedvet a közbiztonsági szolgálathoz. Szabadságolása után Breznóbányán mint rendőrbiztos, majd 1878. évben a csendőrséghez történt bevonulása idejéig, mint csendbiztos Zólyom vármegyében működött. 1883. évben a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián a tartalékos tiszti vizsgát jó eredménnyel tette le s szabadságolt állományu hadapróddá neveztetett ki. A m. kir. csendőrséghez — mint hadapród — 1883 május 1-ével lépett át próbaszolgálatra. Véglegesített a csendőrtiszti szakvizsga jó eredményével történt letétele után 1883 november 1-ével a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnokság állományában. Szakaszparancsnok lett Vácon. Hadnaggyá ugyancsak 1883 november 1-én lépett elő. 1884. évben a m. kir. I. kerületnél Zilahon, 1884 január 1-től 1886 december 31-ig a IV. kerületnél Eperjesen, 1887 január 1-től 1895 június 30-ig a m. kir. V. kerületnél Besztercebányán szakaszparancsnok. Főhadnagy 1889 november 1-én. 1895 november 1-én II. osztályu századossá neveztetett ki. 1897 szeptember 1-től 1898 június 30-ig szárnyparancsnok Besztercebányán. Itt neveztetett ki I. osztályu századossá 1897 november 1-ével. 1898 július 1-től 1906 június 30-ig szárnyparancsnok Sátorlajuhelyen, majd Eperjesen, 1906 július 1-től másodtörzstiszt a m. kir. IV. számú csendőrkörületnél Kassán. Őrnaggyá 1906 november 1-én neveztetett ki. 1908 március 16-tól betegállományban létszámfelett vezettetett. 1909 január 1-től egy év tartamára várakozási illetékel szabadságon. 1910 január 1-ével állandó nyugállományba helyeztetett. Nyugdíjaztatása után állandó bírósági tanuként nyert alkalmazást a m. kir. VIII. sz.

CSERSZKY LAJOS

ZGÓRSKI LÁSZLÓ

MÁTEKOVICS LAJOS

ADORJÁN LŐRINC

EHMANN ISTVÁN

MORGENBESSER KONRAD

ENDRÖDY GÉZA

SÁRKÖZY KÁZMÉR

SOLTÉSZ IZIDOR

JASZUSCH FERENC

HOLEK LÁSZLÓ

SERÉDY GÉZA

SZALAY BÉLA

DOBOS GYULA

CSERNITZKY EDE

ANGYAL JÓZSEF

csendőrkerület törzsénél. Itt teljesített szolgálatot a háboru kitörése napjáig. A háboru kitörése után önként jelentkezett szolgálattételre. Előbb a szatmári katonai megfigyelő állomás katonai parancsnokává neveztetett ki. Itt 1916 április 16-ig működött annak megszűntéig. Azután a csehországi Brűxben létesített országos hadifogolytáborhoz osztatott be, mint a XIX. számú népfelkelő őrszázlőalj parancsnoka. Onnan még 1916. évben Somorjára neveztetett ki az olasz tiszti fogolytábor katonai parancsnokává. 1917 szeptember havában megbetegedett s állásától saját kérelmére felmentetett. Sátoraljaújhelyen telepedett le.

Kitüntetései: 1910. évben nyugállományba helyezése alkalmával részére a legfelsőbb megelégedés juttatott kifejezésre. Birtokosa a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jelnek s a jubileumi emlékéremnek. A háboru tartama alatt teljesített kiváló és eredményes szolgálataiért Őfelsége által a Ferenc József-rend lovagkeresztjével (hdm.) tüntettetett ki. Feldisznítottetett a II. osztályu vöröskereszt hadiékítményes diszjelvényével is. Elismerő dicsérrettel látta el a cs. és kir. hadügyminiszter, a pozsonyi és a leitmerici cs. és kir. hadtestparancsnokság.

Dobos alezredes 1879 április 27-én vette nőül Csellár Vince budapesti lakos, Ilona leányát. E házasságából öt gyermek származott. Ilona leánya Korek Richárd ny. áll. őrnagy neje, Jolán leánya szintén férjnél, László fia honvédtörzstiszt, Gyula fia — mint honvédszázados — hősi halált halt, Béla fia rendőrkapitány Hajduhadházon. Első feleségét korán elveszítvén, újból nősült, feleségül bevén somlyói és óvári Szilágyi Ilonát.

Dobos alezredes magyarul és tótul tökéletesen, németül jól beszél. Komoly, megállapodott jellemű, nyugodt véralkatu, középtermetű, igen jó szellemi képességgel és felfogással bíró férfi. Hivatásszerű kötelmeit jól ismerte, a közbiztonsági szolgálatot helyesen irányította és eredményesen kezelte. Igen buzgó, tevékeny és a testületét szerető tiszt. Működése a szolgálat iránti ragaszkodásból és állandó érdeklődésből eredt. Nevelő és vezető befolyását minden irányban helyesen érvényesítette.

Szalay Béla

cimzetes őrnagy, szárnyparancsnok.

Született 1846 április hó 5-én az Esztergommegyei Bajna községben. Róm. kath. vallásu. Atyja birtokos volt. A gimnázium három osztályát Esztergomban végezte. 1866 március 26-tól 1876 április 30-ig a cs. kir. csendőrségnél a 7. számú csendőrezredben, 1876 május 1-től 1879 április 30-ig a m. kir. erdélyi csendőrpáncsnokságnál ténylegesen szolgált, utoljára

mint őrmester. 1879 május 1-től 1883 június 15-ig Bars vármegyében rendőrbiztos volt. 1883 június 16-án a m. kir. 4. számú csendőrparancsnoksághoz avatott fel. Ezen évben a tisztképző tanfolyamot végezve, a vizsgát a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián elégséges eredménnyel tette le. Ugyancsak ezen évben tette le Kassán a csendőrtiszti szakvizsgát is jó eredménnyel. Hadaprődcsendőrré 1883 május 1-én nevezetett ki, hadnaggyá pedig 1883 november 1-én. 1883 november 1-től 1884 május 31-ig oktatótisztté Kassán. 1884 és 1885. évben szakaszparancsnok Zalaegerszegen. 1888 május 1-től oktatótisztté Szegeden, majd 1893-ig szakaszparancsnok Orsován. Főhadnaggyá 1892 május 1-én lépett elő. 1893 október 1-től szakaszparancsnok Ungváron, Máramaroszigeten és Kassán. 1896. június 15-től szárnyparancsnok Balassagyarmaton. Másodoszt. századossá 1897 május 1-én, I. oszt. századossá 1900 május 17-én nevezetett ki. Nyugállományba saját kérelmére helyeztetett 1905 május 1-ével, mely alkalommal részére a címzetes őrnagyi jelleg a legkegyelmesebben adományoztatott. Orsován telepedett meg és itt is halt el 1908. évi október hó 12-én.

Kitüntetései: a 2. osztályú legénységi katonai szolgálati jel és a jubileumi emlékérem.

Szalay százados nős ember volt és egy gyermek atyja. Magyarul és németül tökéletesen, tótul jól beszélt. Magyarországot állomásozásai során ismerte. Ellenség előtt nem szolgált. Középtermetű, megállapodott jellemű, nyugodt véralkatu, jó szellemi képességgel és felfogással rendelkező férfi volt. Mint csendőrtisztté a közbiztonsági szolgálatot teljes egészében ismerte és helyesen kezelte.

Baksay Sándor

főhadnagy, szakaszparancsnok.

Született 1849 június 9-én Zalaegerszegen. Római kath. vallású. Atyja — Ádám — iparos és később városgazda volt Zalaegerszegen. Hat gimnáziumi osztályt járt, mely után a győri tanítóképzőt igen jó eredménnyel végezte, hol tanítói oklevelet is szerzett. 1868 január 31-től 1871 december 31-ig a cs. kir. 48-ik gyalogezredben ténylegesen szolgált és — mint valóságos őrmester — szabadságoltatott. 1869. évben mint szakaszvezető résztvett a dalmát felkelés elnyomásában. 1872 január hó 1-től vármegyei csendbiztos Zala vármegyében Keszthely székhellyel. 1883. évben a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamát jó eredménnyel végezte. 1883 május 29-én hadapróddá kinevezetvén, felvétetett próbaszolgálatra a m. kir. 3. számú csendőrparancsnokság aradi szárnyához. Hadnaggyá 1883 november 1-én lépett elő s december 1-ével

a m. kir. 6. számú csendőrparancsnoksághoz helyeztetett át szakaszparancsnoki minőségben Szombathelyre. Onnan 1884 június 1-ével Szekszárdra, egy év múlva Pécsre, majd még ez évben Kaposvárra. Itt lépett elő 1890 május 1-én főhadnaggyá. Kaposváron 1885—1894 évig szolgált. 1894. év május 20-tól izületi csuzzal és szervi szivbajjal beteg, mely bántalmak következtében felülvizsgáltatott s 1894 november 1-től egy év tartamára várakozási illetékekkel szabadságoltatott. Állandó nyugállományba 1895. év november 1-ével helyeztetett. Mint állami anyakönyvvezető nyert évek hosszú során át alkalmaztatást. Jelenleg Budapesten lakik.

Kitüntetései: 1869 hadiérem. Az 1887. évben Dunántul garázdálkodó rablóbandák üldözése és megsemmisítése alkalmával tanúsított ügybuzgalma és eredménydus működéséért honvédelmi miniszteri elismerésben részesült. 1890. évben március 22-én kelt legfelsőbb elhatározással Ófelsege a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított kiváló buzgalma és sikerdus működése elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. 1893. évben július 30-án kelt legfelsőbb elhatározással egy hirhadt rablónak, különösen nehéz viszonyok között, kézitűsében való elejtéséért a legfelsőbb megalégedés juttatott kifejezésre. Erről a kötelelességű és vitézi tetről az 1894. évi Csendőrségi Zsebkönyv részletesen emlékezik meg.

Baksay főhadnagy 1871 május 20-án vette nőül Valentin Márton zalaegerszegi kir. törvényszéki elnök és kisgyörgy földbirtokos Mária leányát. Házasságukból négy gyermek származott. Malvin leánya Sulek Lajos ny. áll. ezredes neje, Kálmán fia ny. rendőrfelügyelő, Endre fia volt szászvárosi rendőrkapitány, Miklós fia vasuti állomásfőnök. Magyarul tökéletesen, németül kielégítően beszél. Magyarországot és Horvátországot állomásozásai során, Dalmátországot a hadjárat során ismerte meg. Középtermetű, vigkedélyű, férfias határozott jellem.

A csendőrségi szolgálat minden részét tökéletesen ismerte. Mint szakaszparancsnok igen jól volt alkalmazható. Különösen kiküldetéseknél bizonyult nagyon ügyesnek és találékonynak. Igen buzgó, fáradhatatlan; kiváló működése belső tevékenységi ösztönből, a szolgálat iránti előszeretettel és érdeklődésből eredt.

Nemes Vályi Kálmán

hadnagy, szakaszparancsnok.

Született 1846 március 20-án Jánosi községben (Gömör vármegye). Református vallású. Földbirtokos fia. Nyolc gimnáziumot végzett és érettségét tett Miskolcon. Csendőrséghez belépése előtt csendbiztos volt. 1883. évi május hó 22-én három évi kötelezettséggel lépett be a csendőrséghez. 1883.

évben a csendbiztosok részére felállított előkészítő és tisztképző tanfolyam vizsgáját a Ludovika Akadémián jó eredménnyel tette le. Ez évben a csendőrtiszti szakvizsgát is letette elégséges eredménnyel. Hadnaggyá november 1-én neveztetett ki. Ezen naptól szakasziparancsnok és pedig 1889 január 31-ig Rimaszombaton, azután Eperjesen. Állandó nyugállományba 1893 november 1-ével helyeztetett. Rimaszombaton telepedett le. Meghalt 1910. évben hatvannégy éves korában.

Vályi hadnagy nős ember és hat gyermek atyja volt. Magyarul és tótul tökéletesen, németül jól beszélt. Ellenség előtt nem szolgált. Csak Magyarországot ismerte állomásozásai során. A csendőrségnél töltött rövid tizévi szolgálata alatt teljes szorgalommal s hivatása iránti szeretettel tett eleget kötelességeinek.

Solcz Boldizsár

hadapród, szakasziparancsnok-helyettes.

Született Iglón, 1852 október hó 10-én. Evangelikus vallású. Édesatyja városi hivatalnok volt. Hat reálosztály elvégzése után, a selmecbányai erdészeti főiskola négy évfolyamát jó eredménnyel végezte. 1872 december 23-án, mint egyévi önkéntes (saját költségén) tizévi sorhad és kétévi honvédségi szolgálatra felavattatott a cs. és kir. 66. sorgyalozredhez. 1882 december 1-ével áttétetett a m. kir. 71. számú veszprémi honvédszázalóhoz. Az egyévi önkéntesi év leszolgálása után a tartalékos tiszti vizsgát a XXXII. gyaloghadosztály parancsnokságnál Kassán jó eredménnyel tette le. Tartalékos hadnaggyá 1877 január 1-ével neveztetett ki. A csendőrséghez való belépése előtt rangjáról 1883 július 17-én leköszönt. Mint próbacsendő, augusztus 14-én átlépett a m. kir. 3. számú csendőrpáncsnoksághoz. Hadapróddá november 24-én neveztetett ki. Véglegesített 1884 február 21-én. Hadapród címzetes őrmesterré március 21-én lépett elő. Őrparancsnok a nagyváradi őrsön. Gyakorlati kiképzésre a nagyváradi szárnyirodába vezényeltetett, majd szakasziparancsnok-helyettes Nagyszebenben. Itt vetett önkézüleg véget életének 1885 március hó 26-án.

Balkay Árpád

főhadnagy, oktatótisz.

Született 1855 október 20-án a Trencsénvármegyei Ivánháza községben. Római katolikus vallású. Atyja jószágigazgató volt az Osztrólsucky uradalomnál. A főgimnáziumot véggezván, érettségi vizsgát Nagyszombatban tett. 1875 január 7-én — mint egyévi önkéntes — avattatott fel a m. kir. 12. számú huszárezredhez. Bevonult 1875 október 1-én. Címzetes

tizedes 1876 augusztus 6-ával. Október 1-ével áttétetett ezrede tartalékába. Katonai szolgálatának teljesítése után a jogi pályára készült. 1878. évben azonban a Boszniában keletkezett felkelés miatt be kellett vonulnia és résztvett annak okkupációjában, hol jobb karján súlyosan megsebesült. 1884 február 18-án visszatért ezredéhez, hol október 6-án szakaszvezetővé neveztetett ki. Mint próbacsendő 1881 december 27-én belépett a csendőrséghez háromévi szolgálati kötelezettség mellett. 1882 június 26-án véglegesített. Augusztus 6-án áthelyeztetett a m. kir. 4. számú csendőrpáncsnoksághoz. Őrvezető cts. őrmesterré november 1-én lépett elő. 1882—83. években jó összeredménnyel letette az előkészítő tisztképző tanfolyam vizsgáját a Ludovika Akadémián. Csendőrhadapróddá 1883 szeptember 1-én neveztetett ki. December 1-én ideiglenes szakasziparancsnokul Gyulára osztatott be a III. számú kerülethez. Hadnaggyá 1884 május 1-én lépett elő. 1884 december 1-től oktatótiszti minőségben Kolozsváron alkalmaztatott. Főhadnagy 1890 május 1-én. A kolozsvári kerület oktatótiszteje 1884—1894-ig, hol mintegy négyszáz altisztet képezett ki a tiz év folyamán. Évek hosszu során át szenvedett csúzos bántalmakban, melyhez nagymérvű ideggyengesége is járult. Ennek következtében 1894. év június 24-től hathavi szabadságon volt, melyről mint szolgálatképtelen vonult be. Felülvizsgálat alapján helyeztetett — mint rokkant — 1895 március 1-én nyugállományba. Kolozsváron, majd Eszterháza telepedett le, ahol teljes visszavonultságban él.

Balkay főhadnagy csendőrpáncsnok szolgálatára idején nőtlen ember volt. Nyugdíjaztatása után megnősült. Egy leány- és négy fiugyermek atyja. Legidősebb fia Lajos honvédtiszt, három fia akademikus. Öt nyelven tökéletesen beszél. Magyarországon kívül Boszniát ismeri. Középtermetű, gyenge szervezete, komoly, higgadt, határozott jellemű, igen jó szellemi képességgel bíró férfiként jellemzett. Végzett távirász. Balkezével ír. Igen szenvedélyes és híres vadász volt. Egy alkalommal egy sebzett vadkan megtámadta és jobb combját végig felhasította. Ez a súlyos balesete is egyik oka volt későbbi betegeskedésének.

Oktatótiszti minőségben — bizalmi állásában — tiz évet meghaladóan teljes megelégedésre működött. Szerény, becsült és rokonszenves munkása volt az intézménynek. Szerette azt, aminek élő bizonyága, hogy abban az időben olyan nagyfontosságú állását nagy becsvággyal töltötte be. Megértő és igazi meglelelkü tanítója és parancsnoka volt iskolájának s minden törekvése oda irányult, hogy derék csendőroket és altiszteket képezzen ki. E kiváló tisztnak betegsége miatt történt kiválása igen érzékeny veszteséget jelentett testületünk számára.

Demény Béla

I. osztályu százados, szárnyparancsnok.

Született 1854 augusztus hó 24-én Futásfalván (Háromszék vármegye.) Római katolikus. Édesatyja földbirtokos volt. A főgimnáziumot Csíksomlyón végezte. Ott tette le az érettségi vizsgát is. A bölcsészeti tanfolyam I. és II. osztályát szintén Csíksomlyón végezte jó eredménnyel. Mint egyévi önkéntes 1874. év január hó 14-én avattatott fel a cs. és kir. 2. számú sorgyalogezredhez, ahol 1877 október 1-től 1878 szeptember 30-ig szolgált. Azután ezredénél tartalékalományba helyeztetett. 1882 március 25-én lépett be próbaszolgálatra a m. kir. 1. számú csendőrparancsnoksághoz. A Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamát jeles eredménnyel végezte az 1882—83-as években. A csendőrtiszti szakvizsgát Kolozsváron 1884. évben tette le jó eredménnyel. 1883. évben őrsparancsnok Tornán és szakasziparancsnok az 1884—85. években Marosvásárhelyen. Hadapróddá 1883 szeptember 1-én, hadnaggyá 1884 május 1-én neveztetett ki. 1886—1892. években szakasziparancsnok Besztercén. Itt lépett elő főhadnaggyá 1890 május 1-én. 1892. évben szakasziparancsnoki minőségben Nagyszebenbe helyeztetett. 1893 augusztus 1-től segédtszt Kolozsváron. 1895 július 1-től szárnyparancsnok Csíkszeredán. Másodosztályu százados 1895 november 1-én, I. osztályu százados 1897 november 1-én. 1902 június 1-én helyeztetett át ugyancsak szárnyparancsnokul Lugosra. Csúzzal és fejzsábjával huzamosabb időn át betegeskedett. Meghalt a tényleges szolgálat alatt 1903. évben Lugoson negyvenkilenc éves korában. Ott helyeztetett örök nyugalomra.

Demény százados nőtlen ember volt. Csak magyarul beszélt és csupán Magyarországot ismerte állomásozásai során. Határozott jellemű, komoly, nyugodt vérmérsékletű, közép-termetű, jó szellemi képességgel és felfogással bíró férfi volt.

A közbiztonsági szolgálatot jól ismerte és helyesen vezette. A gyakorlati szolgálatban igen szép eredménnyel működött. Igen tevékeny, kötelességtudó, derék tiszt volt.

Sárpy György

alezredes, másodtörzstiszt.

Született 1858 február 25-én Ipolyságon (Hont vármegye.) Római katolikus vallásu. Édesapja 1848—49. években huszárkapitány volt. A reáliskolának három osztályát Esztergomban, a felsőbb kereskedelmi iskolát Budapesten jó eredménnyel végezte. 1882. évi november hó 25-én, az azon évben szentesi-

tett XXXIX. t.-c. alapján a cs. és kir. 26. sorgyalogezredhez — mint póttartalékos — két évi honvédségi szolgálati kötelezettség mellett avattatott fel. Később megyei csendbiztos volt Hont vármegyében. A Ludovika Akadémián a csendbiztosok részére összeállított tiszti tanfolyamot 1883. évben jó eredménnyel végezte, 1884. évben pedig hasonló eredménnyel tette le Budapesten a csendőrtiszti szakvizsgát. Hadapród-csendőrré 1883 május 6-án neveztetett ki. Hadapród-őrmesterré a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság állományában neveztetett ki. Próbaszolgálatát is ezen kerületnél teljesítette. Hadnaggyá 1884 május 1-ével lépett elő. Ez év június 1-től parancsnokolta a kaposvári szakaszt. 1885 május 4-én áthelyeztetett a m. kir. V. számú kerülethez szakasziparancsnoki minőségben Ipolyságra. 1887 május 1-től 1888 április 30-ig oktatótszt Pozsonyban, majd május 1-től ugyancsak ott kerületi segédtszt 1892 június 30-ig. Főhadnaggyá 1890 november 1-én lépett elő. 1892 július 1-től szakasziparancsnok Nyitrán. A következő év január 1-ével hasonló minőségben Brassóba helyeztetett át. II. osztályu százados 1895 november 1-én lépett elő, I. osztályu százados 1897 november 1-én. 1895 november hó 1-től 1902 április 25-ig szárnyparancsnok Kolozsváron, azután ugyanott másodtörzstiszt. Őrnaggyá 1902 november 1-én lépett elő. 1903 december 11. óta idegbántalommal betegeskedett, minek következtében felülvizsgáltatott, amely 1904 július hó 1-ével következett be saját kérelme alapján. Kolozsváron telepedett meg, majd Ipolyságra költözött.

A világháború folyamán a nyitrai megfigyelő-állomás parancsnoka, majd a kenyérmezői fogolytábor parancsnok-helyettese lett. A forradalom kitörése után Ipolyságra költözött vissza. A világháború folyamán alezredessé neveztetett ki.

Birtokosa a II. osztályu vöröskereszt tiszti diszjelvényének, a 2. osztályu katonai tiszti szolgálati jelnek, a jubileumi emlékéremnek és jubileumi keresztnek.

Sárpy alezredes 1879-ben vette nőül Engelhardt Mihály földbirtokos Mária nevű leányát Ipolyságon. Házasságukból három fiugyermek származott. László gazdálkodó Ipolyságon, István nyugállományu hadbíró-százados, Pál honvédtiszt.

Magyarul és tótul tökéletesen, németül és románul jól beszél. Magyarországot állomásozásai során ismeri. Magas, nyulánk, izmos testalkatu, szilárd jellemű, vigkedélyű, jó szellemi tehetséggel és felfogással rendelkező férfi. Mint csendőrtiszt a szolgálat összes ágazataiban elméletileg és gyakorlatilag jól képzett. Igen szorgalmas, tevékeny és kötelességét mindenkor hiven teljesítő tiszt volt.

Nemesszeghi Nemesszeghy László

1. osztályu főszámtanácsos.

Régi pozsonymegyei róm. kath. nemes családból származott a Csalóközből, arról a vidékről, hol a magyar faj legkevésbé keveredvén idegenekkel, talán leginkább megőrizte ősi tulajdonságait.

Atyja, István, hites ügyvéd volt, az 1848/49. szabadságharcban Klapka tábornok seregében szolgált s mint főhadnagy résztvett Komárom várának kapitulációjában.

László fia Komáromban a pannonhegyi Sz. Benedekiek al gimnáziumának négy osztályát végezte el. Édesanyja azonban nem bírta tovább az iskoláztatás költségeit s fiát a kereskedői pályára adta.

A m. kir. honvédséghez mint közhonvéd 1872. év június hó 1-én avattatott fel az ógyallai m. kir. 59. számú honvédszászlóaljhoz, oda még abban az évben behivatott és kiképzése után szabadságoltatott.

A következő évben ismét be lett hiva és vezényeltetett a m. kir. honvéd központi kezelőtiszt tanfolyamba Budapestre, ahol a kezelőtiszt vizsgát kitűnő eredménnyel letette s ezután a szabadságolt állományba helyeztetett. Majd honvédségi tényleges szolgálatra történt jelentkezése folytán 1874. év február hó 1-ével törzsőrmesterré neveztetett ki s beosztatott az ógyallai 59. honvédszászlóalj kezelőtiszt irodájába, ahonnan még abban az évben áthelyeztetett a váci m. kir. 6. számú honvédhuszárezred ógyallai 2. számú osztályához és megbízott az osztály kezelőtiszt teendőinek a vezetésével.

Igy került a honvédlovassághoz, hol 1876. évi május hó 1-ével hadnagy-kezelőtisztté lépett elő és a lovas osztályonkénti kezelőtiszt állások megszűnése folytán 1877. év március hó 1-ével ezredkezelőtiszt minőségben áthelyeztetett az ezred törzséhez Vácra.

Ógyalláról való távozása alkalmával teljesített szolgálataiért 1877. évi április hó 4-én ezredparancsilag megdicsértetett.

Váconléte alkalmával ismerkedett meg Marosy Izabellával, Marosy Károly domonyi földbirtokos leányával, kit Vácartyánban 1880. év május hó 29-én vett nőül.

Mint ezredkezelőtiszt 1883. évi április hó végéig volt alkalmazva, a következő hó 1-ével a szegedi m. kir. II. számú honvédkerületi parancsnokság gazdasági osztályához való tartós vezénylés mellett áthelyeztetett a szegedi 3. számú honvédszászlóalj állományába s ez alkalomból kilenc évet meghaladó időn át dicséretreméltó szakértelemmel és ügybuzgósággal párosult működéséért ezredparancsnokilag megdicsértetett.

Ez időben kapott felszólítást Wojnárovics alezredestől, —

BAKSAY SÁNDOR

BALKAY ÁRPÁD

VALYI KÁLMÁN

DEMÉNY BÉLA

NEMESSZEGHY LÁSZLÓ

ki ezredparancsnokságot kapott — arra, hogy menjen ezrede törzséhez. Ő azonban ekkor már benyújtotta kérvényét a m. kir. csendőrséghez való áthelyeztetése iránt, így a megtisztelő ajánlatot visszautasítani volt kénytelen.

A szegedi II. számú honvédkerületi parancsnokság gazdasági osztályától 1883. évi szeptember hó 16-ával csendőr-számvivőtisztí próbaszolgálatra lépett a budapesti 3. számú csendőrparancsnokságnál és a próbaszolgálat leteltével hadnagy-számvivői rendfokozatban áthelyeztetett a székesfehérvári m. kir. 6. számú csendőrparancsnoksághoz.

Ennél a kerületnél 1884. évi május hó 1-vel lépett elő főhadnagy-számvivővé és számvivőség vezetői minőségben szolgált ott 1887. év augusztus hó 1-ig.

A csendőrségnél a gazdaságkezelés akkor még nagyon kezdetlegesen, ötletszerűen folyt, rendes utasítások nem voltak, csupán egy németből fordított rövid füzet. A gazdaságkezelés megszervezésre várt.

A budapesti csendőrkerület számvivősége vezetőjének állása volt a legnehezebb, mert a kerület számvitelének vezetésén kívül, még ő végezte az anyagi biztosításokat is, mit most a csendőrségi felszerelési anyagraktár teljesít.

Budapestre tehát egy kiváló szakember kellett, kire e sokoldalú hivatás várt.

Török Ferenc tábornok erre a feladatra Nemesszeghy főhadnagyot választotta ki, aki 1887. év augusztus hó 1-ével Székesfehérvárról a budapesti m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz helyeztetett át.

Ezen parancsnokságnál élte át élete derék éveit s itt szolgált számos kerületi parancsnokot. Szolgált rajnai és körösladányi Stesser György ezredest, a spártai jellemű vaskatonát, kinek keblében azonban aranyszív volt; szolgált azonkívül szamosfalvi Panajott Sándor ezredest, a csendőrség későbbi felügyelőjét, imádott parancsnokát, kinek óriási szaktudása és kimeríthetetlen általános műveltsége katonai körökben mindenhol ismeretes volt.

A III. számú csendőrkerületi parancsnokságnál 1887. év november hó 1-ével II. osztályú százados-számvivővé lépett elő.

Ezen rendfokozatban mint a kerületi számvivőség vezetője tervezte és szerkesztette a m. kir. honvédelmi miniszter megbízásából a csendőrségi gazdaságkezelési és számviteli utasításokat (örs, szárnygazdaságkezelési utasítás, illetékszabályzat, pénztárkezelési utasítás) és ezzel élete nagy művét befejezte. Ebből kifolyólag Ő cs. és apostoli kir. felsége I. Ferenc József 1896. évi április hó 8-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával kitünt, kötelességű és eredménydus működéséért, nemkülönben a csendőrségi gazdaságkezelésnek és számvitelnek korszerű fejlesztése körül szerzett kiváló érdemeinek elis-

meréseül a koronás arany érdemkereszttel tüntettet ki, majd ezen utasítások 1899. évi új kiadásának szerkesztési munkálataiban kiváló ügybuzgalommal és szakértelemmel való sikeres közreműködéséért a m. kir. honvédelmi miniszter 1899. évi június hó 27-én kelt 4187/eln. 99. számú rendeletével okiratilag megdicsértetett.

A csendőrség ruházattal és felszereléssel való ellátása is korszerű fejlesztést igényelt. E célból Nemesszeghy százados-számvivő 1893/94. évben elvégezte a budapesti fonó- és szövőipari tanfolyamot s ezzel kapcsolatban tanulmányozta a zsolnai, gácsi és brassói posztó- és liptószentmiklósi bőrgyárakat. Azonkívül résztvett a m. kir. honvéd központi ruhatár és a brünni gráci és kaiserebersdorfi cs. kir. katonai ruhatárak tanulmányozására az 1904. évben kiküldött — szakolcai Koreska Vilmos ezredes a honvédelmi minisztérium XVI. osztályának vezetőjéből, postupici Kostka Pál ezredes a belügyminisztérium csendőrségi osztályának vezetőjéből és Payr belügyminiszteri számvevősegi igazgatóból állott — bizottságban és az ekkor szerzett szaktapasztalatai alapján ő tervezte és szerkesztette a Budapesten felállítandó m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár szolgálati utasítását.

Ekkor már 17 éve volt százados-számvivő, szervezési munkálatokban vett részt, az átlagon felüli kimagasló érdemei voltak, előléptetni azonban eddig nem lehetett, mert a csendőr számvivőtisztek állományában magasabb állás rendszeresítve nem volt.

A felsőbbség látva, hogy ez elől tovább elzárkózni nem lehet, megtette megfelelő intézkedéseit s így lett rendszeresítve két számtanácsosi állás a csendőrségnél, egy a belügyminisztériumban, egy pedig a csendőrségi felszerelési anyagraktárnál.

Nemesszeghy százados-számvivő 1904. évben jeles eredménnyel tette le a csendőr-számtanácsosi vizsgát és 1904. évi október hó 1-ével kineveztetett a csendőrségi felszerelési anyagraktár főnökévé, a következő hó 1-vel pedig számtanácsossá.

Ő cs. és apostoli királyi Felseje 1908. évi augusztus hó 12-én kelt legfelsőbb elhatározásával kitűnő szolgálatainak elismeréseül őt a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, majd ugyanazon évi november hó 1-vel pedig I. osztályú főszámtanácsossá léptette elő.

Hátralevő szolgálati idejét a csendőrségi felszerelési anyagraktárnál töltötte el, mely intézet az ő alkotása volt s így szívéhez nőtt.

Itt szolgált 1913. évi július hó 1-ig, amikor 40. szolgálati évét betöltvén felmentését kérte, mire ugyanazon év november hó 1-én nyugállományba helyeztetett. Budapesten telepedett meg.

Mint a csendőrségi felszerelési anyagraktár főnöke előse-

gitette a m. kir. határrendőrségi legénységnek első felszerelését és az ennél kifejtett és az államkincstárra nézve felette hasznos s rendkívüli munkásságáért a m. kir. honvédelmi miniszter 1903. évi március hó 10-én kelt 3047/1909 eln. sz. rendeletével okiratilag megdicsértetett.

Nyugállományba helyezése alkalmából a m. kir. honvédelmi miniszternek 1913. július hó 30-án kelt 3613/1913. sz. rendeletével a »Diszérem a 40 évi hű szolgálatokért« nevezetű éremmel láttatott el.

Tulajdonosa volt ezen kívül a bronz jubileumi emlékéremnek, a katonai jubileumi emlékkeresztnek és az 1912/13. évi emlékkeresztnek.

A világháború kitörésekor előrehaladott korára való tekintettel állást már nem vállalt, neje fejtett ki nagy tevékenységet a hadsegélyezés terén, miért is érdemeiért Ő cs. és apostoli királyi Felseje IV. Károly 1917. évi augusztus hó 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával a II. osztályú polgári hadiérdemkereszttel tüntette ki.

Az összeomlás után az újjáépítés korszakában a csendőrfelügyelő 1920. évi január hó 29-én 115/eln. csf. 1919. sz. átiratával még egyszer felszólította Nemesszeghy nyug. főszámtanácsost, hogy a csendőrségi utasítások átdolgozása tárgyában összeállítandó bizottságban a közreműködést vállalja el, erre azonban előrehaladott kora miatt már nem kerülhetett a sor.

Nemesszeghy főszámtanácsos később Ujpesten telepedett meg, itt is halt el 1925. évi június hó 1-én 74 éves korában.

Izzó magyar érzésű férfi, kinek nemzete mindennek felett való volt. Mint hazafi konzervatív. Széles látkörű, kötelességteljesítésben a pedánsáig pontos, a munka égett kezei alatt. A gazdaságkezelésnek oszlopa volt s számvivői generációknak mutatott követendő példát. A csendőrségi utörök, alkotók egyik főalakja volt. Gyermekekorában nélkülözésekkel viba, küzdötte fel magát és saját érdemei emelték őt fel magas pozíciójára.

Szolgálaton kívül jó bajtárs, született ur. Megjelenése tiszteletet parancsoló volt. Lelki világa derült, családja, az otthona volt mindene. Általános tisztelet környékezte mindenütt. Kedvenc szenvedélye volt a régiségek gyűjtése s e tekintetben nagy szakismerettel bírt.

Öccse Kálmán, ki később Komáromban rendőralkapitány lett, az első őrsparancsnok volt Keszthelyen.*

Nemesszeghy főszámtanácsos a csendőrség iránti szeretetről tett tanuságot akkor is, midőn hasonló nevű egyetlen fiát szintén erre a pályára adta, ki jelenleg mint ezredes a belügyminisztérium VI. c. osztályának helyettes vezetője.

* Lásd 238. oldalt.